

Úradný vestník

Európskej únie

L 295

Slovenské vydanie

Právne predpisy

Zväzok 53

12. novembra 2010

Obsah

I *Legislatívne akty*

NARIADENIA

- ★ **Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 994/2010 z 20. októbra 2010 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávky plynu, ktorým sa zrušuje smernica Rady 2004/67/ES ⁽¹⁾ ...** 1
- ★ **Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 995/2010 z 20. októbra 2010, ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva ⁽¹⁾** 23
- ★ **Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 z 20. októbra 2010 o vyšetrowaní a prevencii nehôd a incidentov v civilnom letectve a o zrušení smernice 94/56/ES ⁽¹⁾** 35

Cena: 4 EUR

(Pokračovanie na druhej strane)⁽¹⁾ Text s významom pre EHP

SK

Akty, ktoré sú vytlačené obyčajným písmom, sa týkajú každodennej organizácie poľnohospodárskych záležitostí a sú spravidla platné len obmedzený čas.

Názvy všetkých ostatných aktov sú vytlačené tučným písmom a je pred nimi hviezdička.

II *Nelegislatívne akty*

MEDZINÁRODNÉ DOHODY

2010/669/EÚ:

- ★ **Rozhodnutie Rady z 27. septembra 2010 o pozícii, ktorú má Európska únia zaujať v Spoločnej rade CARIFORUM – EÚ zriadenej Dohodou o hospodárskom partnerstve medzi štátmi CARIFORUM-u na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane druhej, pokiaľ ide o zmenu a doplnenie prílohy IV k dohode s cieľom zahrnúť záväzky Bahamského spoločenstva** 51

I

(Legislatívne akty)

NARIADENIA

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) č. 994/2010

z 20. októbra 2010

o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávky plynu, ktorým sa zrušuje smernica Rady 2004/67/ES

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

izolované trhy v dôsledku nedostatočných prepojení
infraštruktúry so zvyškom Únie.so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na
jej článok 194 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho
a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Zemný plyn (ďalej len „plyn“) je základnou zložkou
dodávky energie v Európskej únii, tvorí štvrtinu dodávky
primárnej energie a prispieva hlavne k výrobe elektrickej
energie a tepla, je surovinou pre priemysel a palivom pre
dopravu.
- (2) Spotreba plynu v Európe sa prudko zvýšila v priebehu
posledných desiatich rokov. Znižovaním domácej výroby
sa zvyšoval dovoz plynu ešte rýchlejšie, čím sa vytvorila
veľká závislosť od dovozu a vznikla potreba riešiť otázky
bezpečnosti dodávky plynu. Okrem toho predstavujú
niektoré členské štáty z hľadiska dodávky plynu

- (3) Vzhľadom na význam plynu v štruktúre energetických
zdrojov Únie je cieľom tohto nariadenia ukázať odbera-
teľom plynu, že sa podnikajú všetky kroky potrebné na
zabezpečenie ich nepretržitej dodávky, najmä v prípade
náročných klimatických podmienok a v prípade preru-
šenia. Uznáva sa, že tieto ciele by sa mali dosiahnuť
prostredníctvom čo najúčinnějších opatrení, aby sa nenarušila
relatívna konkurencieschopnosť tohto paliva
v porovnaní s inými palivami.
- (4) Smernicou Rady 2004/67/ES ⁽³⁾ sa po prvýkrát vytvoril
právny rámec na úrovni Spoločenstva na ochranu
bezpečnosti dodávky plynu prispievajúci k riadnemu
fungovaniu vnútorného trhu s plynom v prípade preru-
šenia dodávok. Na základe smernice sa zriadila Koordi-
načná skupina pre plyn, ktorá bola užitočnou pri výmene
informácií medzi členskými štátmi, Komisiou, plynáren-
ským priemyslom a odberateľmi a prijímaní ich spoloč-
ných opatrení. Európska sieť korešpondentov energetickej
bezpečnosti, ktorú podporila Európska rada v decembri
2006, zvýšila kapacitu zberu informácií a poskytla
včasné varovanie týkajúce sa potenciálneho ohrozenia
bezpečnosti dodávky energie. Nové právne predpisy týka-
júce sa vnútorného trhu s energiou, ktoré prijal Európsky
parlament a Rada v júli 2009, sú dôležitým krokom
k dokončeniu vnútorného trhu s energiou a majú jednoz-
načný cieľ zvýšiť bezpečnosť Únie v oblasti dodávky
energie.
- (5) Na základe súčasných opatrení týkajúcich sa bezpečnosti
dodávky plynu, ktoré boli prijaté na úrovni Únie, však
majú členské štáty v súčasnosti ešte stále veľký priestor
na vlastné rozhodovanie o opatreniach, ktoré chcú prijať.
Ak je ohrozená bezpečnosť dodávky členského štátu,

⁽¹⁾ Stanovisko z 20. januára 2010 (zatiaľ neuverejnené v úradnom
vestníku).

⁽²⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 21. septembra 2010 (zatiaľ neuve-
rejnena v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 11. októbra
2010.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 127, 29.4.2004, s. 92.

existuje evidentné riziko, že opatrenia prijaté jednostranne týmto členským štátom môžu ohroziť riadne fungovanie vnútorného trhu s plynom a dodávku plynu odberateľom. Nedávne skúsenosti ukázali, že takéto riziko naozaj existuje. Aby mohol vnútorný trh s plynom fungovať aj v prípade nedostatočnej dodávky, je potrebné zabezpečiť solidaritu a koordináciu v reakcii na krízy dodávky, či už ide o preventívne opatrenia, alebo o reakciu na konkrétne prerušenia dodávky.

- (6) V niektorých regiónoch Únie sa dodáva plyn s nízkou výhrevnosťou. Vzhľadom na jeho vlastnosti ho nemožno použiť v zariadeniach určených pre plyn s vysokou výhrevnosťou. Avšak plyn s vysokou výhrevnosťou môže byť použitý v zariadeniach určených pre plyn s nízkou výhrevnosťou pod podmienkou, že sa najskôr konvertuje na plyn s nízkou výhrevnosťou, napríklad pridaním dusíka. Špecifické vlastnosti plynu s nízkou výhrevnosťou by sa mali zohľadniť na vnútroštátnej a regionálnej úrovni a zobrať do úvahy pri posúdení rizík, ako aj v preventívnych akčných plánoch a v núdzových plánoch na vnútroštátnej a regionálnej úrovni.
- (7) Diverzifikácia trás plynovodov a zdrojov dodávky do Únie je nevyhnutná na zvýšenie bezpečnosti zásobovania Únie ako celku, ako aj jej jednotlivých členských štátov. V budúcnosti bude bezpečnosť dodávky závisieť od vývoja palivového mixu, rozvoja ťažby v Únii a v tretích krajinách, ktoré zásobujú Úniu, investícií do zásobníkov a diverzifikácie trás plynovodov a zdrojov dodávky do Únie a mimo nej vrátane zariadení pre skvapalnený zemný plyn („LNG“). V tejto súvislosti by sa mala osobitná pozornosť venovať prioritným opatreniam v oblasti infraštruktúry stanoveným v oznámení Komisie z 13. novembra 2008 s názvom Druhý strategický prieskum energetickej politiky – Akčný plán EÚ pre energetickú bezpečnosť a solidaritu, napr. južnému plynárenskému koridoru (Nabucco a prepojenie Turecko – Grécko – Taliansko), diverzifikovaným a primeraným dodávкам LNG pre Európu, účinnému prepojeniu baltského regiónu, stredozemnému energetickému okruhu a primeraným severojužným prepojeniam v rámci strednej a juhovýchodnej Európy.
- (8) S cieľom zmierniť vplyv možných kríz spôsobených prerušením dodávok plynu by členské štáty mali podporiť diverzifikáciu zdrojov energie, ako aj prepravných trás a zdrojov dodávky plynu.
- (9) Vážne prerušenie dodávky plynu do Únie môže mať vplyv na všetky členské štáty, Úniu ako celok a zmluvné strany Zmluvy o založení Energetického spoločenstva⁽¹⁾ podpísanej v Aténach 25. októbra 2005. Môže tiež spôsobiť veľké hospodárske škody ekonomike v celej Únii. Prerušenie dodávky plynu môže mať rovnako tvrdý sociálny dosah, najmä na zraniteľné skupiny odberateľov.
- (10) Niektorí odberatelia vrátane, okrem iného, domácností a odberateľov, ktorí poskytujú významné sociálne služby, ako sú činnosti v oblasti zdravotnej starostlivosti a starostlivosti o deti, vzdelávania a iné sociálne služby, ako aj služby potrebné na fungovanie členského štátu, sú osobitne zraniteľní a môžu si vyžadovať ochranu. Širšie vymedzenie týchto chránených odberateľov by nemalo byť v rozpore s európskymi mechanizmami solidarity.
- (11) Správa o realizácii európskej bezpečnostnej stratégie schválená Európskou radou v decembri 2008 upozorňuje na rastúcu závislosť od dovozu energie ako na vážne dodatočné riziko týkajúce sa bezpečnosti Únie v oblasti dodávky energie a zdôrazňuje energetickú bezpečnosť ako jednu z nových výziev bezpečnostnej politiky. Vnútorný trh s plynom je ústredným prvkom v rámci zvyšovania bezpečnosti dodávky energie v Únii a obmedzovania vystavenia jednotlivých členských štátov škodlivým vplyvom prerušenia dodávky.
- (12) V záujme dobrého fungovania vnútorného trhu s plynom je nesmierne dôležité, aby opatrenia prijaté na zaistenie bezpečnosti dodávky plynu neprímerane nenarúšali hospodársku súťaž ani účinné fungovanie vnútorného trhu s plynom.
- (13) Zlyhanie samostatnej najväčšej plynárenskej infraštruktúry, tzv. princíp N-1, je reálnym scenárom. Použitie zlyhania takejto infraštruktúry ako referenčnej hodnoty, ktorá určuje, čo by mali byť členské štáty schopné kompenzovať, je oprávneným východiskom pre analýzu bezpečnosti dodávky plynu každého členského štátu.
- (14) Aby sa prerušenia dodávok dali zvládnuť, je nevyhnutné, aby bola v členských štátoch a v celej Únii vybudovaná dostatočná a diverzifikovaná plynárenská infraštruktúra, a to najmä nová plynárenská infraštruktúra umožňujúca prepojenie súčasných izolovaných systémov, ktoré tvoria izolované trhy, s ich susednými členskými štátmi. Minimálne spoločné kritériá týkajúce sa bezpečnosti dodávky plynu by mali zabezpečiť rovnakú úroveň bezpečnosti dodávky plynu pre všetkých zohľadňujúc národné alebo regionálne špecifiká a vytvoriť významné stimuly na výstavbu potrebnej infraštruktúry a na zlepšenie úrovne pripravenosti v čase krízy. Opatrenia na strane spotreby, medzi ktoré patrí prechod na iný druh paliva, môžu zohrávať cennú úlohu pri zaistovaní energetickej bezpečnosti v prípade, že ich možno prijať rýchlo, a môžu badateľne znižovať spotrebu v reakcii na prerušenie dodávky. Malo by sa viac podporovať účinné využívanie energie, najmä tam, kde sú potrebné opatrenia na strane spotreby. Mal by sa primerane zohľadniť environmentálny vplyv navrhovaných opatrení na strane spotreby a dodávky a mali by sa čo najviac uprednostniť opatrenia, ktoré majú na životné prostredie najmenší vplyv, a zároveň zohľadniť aspekty týkajúce sa bezpečnosti dodávky.

(1) Ú. v. EÚ L 198, 20.7.2006, s. 18.

- (15) Mali by sa dôrazne podporovať investície do novej plynárenskej infraštruktúry, ktoré by sa mali realizovať až po primeranom hodnotení vplyvu na životné prostredie v súlade s príslušnými právnymi aktmi Únie. Táto nová infraštruktúra by mala zvýšiť bezpečnosť dodávky plynu a zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu s plynom. Investície by mali v zásade realizovať podniky a mali by sa zakladať na ekonomických stimuloch. Mala by sa primeraným spôsobom zohľadniť potreba podporiť začlenenie plynu z obnoviteľných zdrojov energie do infraštruktúry plynárenskej siete. Ak pôjde o investície do infraštruktúry s cezhraničným charakterom, Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ďalej len „agentúra“), zriadená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009⁽¹⁾, a Európska sieť prevádzkovateľov prepravných sietí pre plyn (ďalej len „ENTSO pre plyn“), zriadená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 z 13. júla 2009 o podmienkach prístupu do prepravných sietí pre zemný plyn⁽²⁾, by sa mali prizvať k intenzívnej spolupráci v oblastiach ich príslušných právomocí, aby sa lepšie zohľadnili cezhraničné aspekty. Treba pripomenúť, že v súlade s nariadením (ES) č. 713/2009 môže agentúra vydávať stanoviská alebo odporúčania k cezhraničným aspektom v oblasti svojich právomocí a činností. Agentúra a ENTSO pre plyn spolu s ostatnými účastníkmi trhu zohrávajú dôležitú úlohu pri vypracovaní a realizácii 10-ročného plánu rozvoja siete v celej Únii, ktorého súčasťou bude okrem iného európsky výhľad primeranosti dodávky a ktorý by mal byť v súvislosti s cezhraničnými prepojeniami okrem iného založený na primeraných potrebách rozličných používateľov siete.
- (16) Zodpovedné orgány alebo členské štáty by mali zaručiť testovanie trhu s plynom ako jeden z potrebných krokov v rámci procesu vedúceho k dosiahnutiu súladu so štandardom infraštruktúry.
- (17) Pri vykonávaní úloh vymedzených v tomto nariadení by mali zodpovedné orgány v prípade potreby úzko spolupracovať s ostatnými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, najmä s národnými regulačnými orgánmi, bez toho, aby boli dotknuté ich právomoci podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom⁽³⁾.
- (18) V prípade potreby nových cezhraničných prepojení alebo predĺženia existujúcich prepojení by mali už v skorom štádiu úzko spolupracovať dotknuté členské štáty, zodpovedné orgány a národné regulačné orgány, pokiaľ nie sú zodpovednými orgánmi.
- (19) Aby sa pomohlo členským štátom financovať potrebné investície do výroby, infraštruktúry a opatrení v oblasti energetickej účinnosti na regionálnej a miestnej úrovni, sú k dispozícii rôzne finančné zdroje Únie, najmä pôžičky a záruky Európskej investičnej banky alebo financovanie z regionálnych, štrukturálnych alebo kohéznych fondov. Aj Európska investičná banka, ako aj externé nástroje Únie, akými sú nástroj európskeho susedstva a partnerstva, nástroj predvstupovej pomoci a nástroj financovania rozvojovej spolupráce, môžu financovať opatrenia v tretích krajinách na zvýšenie bezpečnosti dodávky energie.
- (20) Týmto nariadením by sa malo plynárenským podnikom a odberateľom umožniť, aby sa mohli pri zvládaní prerušení čo najdlhšie spoliehať na trhové mechanizmy. Malo by obsahovať aj núdzové mechanizmy, ktoré by sa mali použiť, keď samotný trh už nie je schopný adekvátne zvládať prerušenia dodávky plynu. Dokonca aj v stavoch núdze by sa mali na obmedzovanie vplyvu prerušenia dodávky uprednostniť trhové nástroje.
- (21) Po nadobudnutí účinnosti nových právnych predpisov v oblasti vnútorného trhu s energiou prijatých v júli 2009 sa budú na odvetvie plynárenstva uplatňovať nové ustanovenia, pričom sa jasne rozdelia úlohy a povinnosti členských štátov, národných regulačných orgánov, prevádzkovateľov prepravných sietí a agentúry a zvýši sa transparentnosť trhu v prospech jeho účinného fungovania, bezpečnosti dodávky a ochrany odberateľov.
- (22) Dokončenie vnútorného trhu s plynom a účinná hospodárska súťaž v rámci tohto trhu poskytnú Únii najvyššiu úroveň bezpečnosti dodávky pre všetky členské štáty, pokiaľ bude vnútorný trh môcť plne fungovať v prípade prerušenia dodávky týkajúceho sa časti Únie bez ohľadu na príčinu prerušenia. Vyžaduje si to komplexný a účinný spoločný prístup k bezpečnosti dodávky, predovšetkým politiky transparentnosti, solidarity a nediskriminácie zlučiteľné s fungovaním vnútorného trhu, vyhýbajúce sa narušeniam trhu a oslabovaniu reakcií trhu na prerušenia.
- (23) Za bezpečnosť dodávky plynu spoločne zodpovedajú plynárenské podniky, členské štáty, konkrétne prostredníctvom svojich zodpovedných orgánov, a Komisia v príslušných oblastiach svojich činností a právomocí. V náležitých prípadoch by mali národné regulačné orgány, pokiaľ nie sú zodpovednými orgánmi, tiež prispievať k bezpečnosti dodávky plynu v oblastiach svojich činností a právomocí v súlade so smernicou 2009/73/ES. Okrem toho môžu aj odberatelia, ktorí využívajú plyn na výrobu elektrickej energie alebo na priemyselné účely, zohrávať dôležitú úlohu v otázke bezpečnosti dodávky plynu, a to vďaka svojej schopnosti reagovať na krízu prostredníctvom opatrení na strane spotreby, ako sú prerušiteľné zmluvy a prechod na iný druh paliva, pretože tieto opatrenia majú priamy vplyv na rovnováhu dodávky a spotreby.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 36.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 94.

- (24) Je preto veľmi dôležité presne vymedziť úlohy a povinnosti všetkých plynárenských podnikov a zodpovedných orgánov, aby sa zachoval účinne fungujúci vnútorný trh s plynom, najmä v prípadoch prerušenia dodávok a krízových situácií. Tieto úlohy a povinnosti by sa mali stanoviť takým spôsobom, aby sa zabezpečilo dodržiavanie trojúrovňového prístupu, ktorý by najprv zahŕňal príslušné plynárenské podniky a priemysel, potom členské štáty na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni a nakoniec Úniu. V prípade krízy dodávky by sa účastníkom trhu mal poskytnúť dostatok príležitostí na to, aby na túto situáciu mohli reagovať trhovými opatreniami. Ak reakcie účastníkov trhu nie sú dostatočné, členské štáty by mali spolu so svojimi zodpovednými orgánmi prijať opatrenia na odstránenie alebo zmiernenie účinkov krízy dodávky. Iba v prípade, keď sú tieto opatrenia nedostatočné, by sa mali prijať opatrenia na regionálnej úrovni alebo na úrovni Únie s cieľom odstrániť alebo zmierniť účinky krízy dodávky. Pokiaľ je to možné, úsilie by sa malo zamerať na regionálne riešenia.
- (25) V duchu solidarity sa v čo najširšej miere vytvorí regionálna spolupráca, a to aj s verejnými orgánmi a plynárenskými podnikmi, na účely plnenia tohto nariadenia s cieľom optimalizovať prínosy, pokiaľ ide o koordináciu opatrení na zmiernenie zistených rizík a na vykonávanie čo najúčinnějších opatrení určených dotknutým stranám.
- (26) Mali by sa zaviesť dostatočne harmonizované štandardy bezpečnosti dodávky vzťahujúce sa aspoň na situáciu, ktorá nastala v januári 2009, zohľadňujúce rozdiel medzi členskými štátmi, povinnosť služieb vo verejnom záujme a opatrenia na ochranu spotrebiteľa uvedené v článku 3 smernice 2009/73/ES. Takéto štandardy bezpečnosti dodávky by mali byť stabilné, aby zabezpečovali potrebnú právnu istotu, mali by byť jasne vymedzené a nemali by neodôvodnene a neprimerane zaťažovať plynárenské podniky vrátane nových a malých podnikov, ani koncových odberateľov. Tieto štandardy by mali takisto zaručiť rovnaký prístup plynárenských podnikov Únie k vnútroštátnym odberateľom. Opatrenia potrebné na zaručenie plnenia štandardu dodávky môžu zahŕňať dodatočné kapacity zásobníkov a množstvá, akumuláciu, zmluvy o dodávkach, prerušiteľné zmluvy alebo akékoľvek iné opatrenia s podobnými účinkami, ako aj technické opatrenia potrebné na zaručenie technickej bezpečnosti dodávky plynu.
- (27) V záujme dobre fungujúceho trhu s plynom je nevyhnutné, aby plynárenské podniky vzhľadom na možné prerušenie dodávky, aké nastalo v januári 2009, investovali včas v potrebnom rozsahu do domácej výroby a infraštruktúr, akými sú prepojenia, predovšetkým tie, ktoré poskytujú prístup do plynárenskej siete Únie, zariadenia umožňujúce fyzické obojsmerné toky plynu v plynovodoch, ako aj zásobníky a zariadenia na splyňovanie skvapalneného zemného plynu. Pri zostavovaní predpovedí finančných potrieb v oblasti plynárenskej infraštruktúry vo vzťahu k nástrojom Únie by Komisia mala podľa potreby uprednostniť projekty infraštruktúry, ktoré podporujú integráciu vnútorného trhu s plynom a bezpečnosť dodávky plynu.
- (28) Prevádzkovateľom prepravných sietí by sa nemalo brániť v skúmaní situácie, v ktorej by investície umožňujúce fyzickú kapacitu na prepravu plynu v oboch smeroch (ďalej len „obojsmerná kapacita“) v cezhraničných prepojeniach s tretími krajinami mohli prispieť k zlepšeniu bezpečnosti dodávky, najmä v prípade tretích krajín, ktoré zabezpečujú prepravné toky medzi dvomi členskými štátmi.
- (29) Je dôležité, aby sa zachovala dodávka plynu, najmä pre domácnosti, ako aj pre obmedzený počet ďalších odberateľov, predovšetkým odberateľov poskytujúcich základné sociálne služby, ktorých môže vymedziť príslušný členský štát, v prípadoch, keď ich už trh nemôže zásobovať. Je nevyhnutné, aby boli opatrenia, ktoré treba prijať počas krízy, stanovené vopred a aby spĺňali bezpečnostné požiadavky vrátane prípadov, keď sú chránení odberatelia pripojení k tej istej distribučnej sieti ako ostatní odberatelia. Takéto opatrenia môžu zahŕňať uplatnenie pomerného obmedzenia úmerne k pôvodne vyhradenej kapacite v prípadoch, kde by sa kapacita prístupu k infraštruktúre obmedzila z technických príčin.
- (30) Zodpovedné orgány by sa mali spravidla riadiť svojimi núdzovými plánmi. Za náležité odôvodnených výnimočných okolností môžu podniknúť kroky, ktoré sa od týchto plánov odkláňajú.
- (31) Na plnenie záväzkov v oblasti bezpečnosti dodávky je k dispozícii veľký výber nástrojov. Tieto nástroje by sa mali použiť podľa potreby na vnútroštátnej a regionálnej úrovni a na úrovni Únie na zabezpečenie dosiahnutia konzistentného a hospodárneho výsledku.
- (32) Aspekty bezpečnosti dodávky v rámci dlhodobého plánovania investícií do dostatočných cezhraničných kapacít a iných infraštruktúr, ktoré zabezpečia dlhodobú schopnosť siete zaručiť bezpečnosť dodávky a uspokojiť primeraný dopyt, sú uvedené v smernici 2009/73/ES. Plnenie štandardov bezpečnosti dodávky si môže vyžadovať prechodné obdobie, aby bolo možné vykonať potrebné investície. Desaťročný plán rozvoja siete v celej Únii, ktorý vypracoval ENTSO pre plyn pod dohľadom agentúry, je základným nástrojom na určenie požadovaných investícií potrebných na úrovni Únie, okrem iného na vykonávanie požiadaviek na infraštruktúru uvedených v tomto nariadení.
- (33) ENTSO pre plyn a agentúra by sa mali ako členovia Koordinačnej skupiny pre plyn plne zúčastňovať na spolupráci a konzultáciách na úrovni Únie v oblasti svojich právomocí.

- (34) Koordinačná skupina pre plyn je hlavný orgán, ktorý musí Komisia konzultovať v súvislosti s vypracovaním preventívnych akčných plánov a núdzových plánov. Treba pripomenúť, že ENTSO pre plyn a agentúra sú členmi Koordinačnej skupiny pre plyn a že budú v tejto súvislosti konzultovaní.
- (35) Na zabezpečenie najvyššej úrovne pripravenosti v prípade prerušenia dodávky by mali zodpovedné orgány po konzultácii s plynárenskými podnikmi vypracovať núdzové plány. Tieto plány by nemali byť vo vzájomnom rozpore na vnútroštátnej a regionálnej úrovni ani na úrovni Únie. Ich obsah by sa mal opierať o najlepšie postupy v rámci existujúcich plánov a mal by presne vymedziť úlohy a povinnosti všetkých dotknutých plynárenských podnikov a zodpovedných orgánov. Spoločné núdzové plány na regionálnej úrovni by sa mali vypracovať, keď je to možné a potrebné.
- (36) Na posilnenie solidarity medzi členskými štátmi v prípade stavu núdze v Únii, a najmä ako podporu členským štátom, ktoré sú vystavené menej výhodným zemepisným alebo geologickým podmienkam, by členské štáty mali navrhnuť opatrenia v rámci solidarity. Plynárenské podniky by mali vypracovať opatrenia, ako sú obchodné dohody, ktorých súčasťou môžu byť vyššie vývozy plynu alebo väčšie využitie zásobníkov. Je dôležité podporovať uzatvorenie dohôd medzi plynárenskými podnikmi. Súčasťou opatrení núdzového plánu by mali byť mechanizmy, ktoré by v prípade potreby zabezpečili čestnú a spravodlivú kompenzáciu plynárenských podnikov. Opatrenia v rámci solidarity môžu byť obzvlášť vhodné medzi členskými štátmi, ktorým Komisia odporúča prijatie spoločných preventívnych akčných plánov alebo núdzových plánov na regionálnej úrovni.
- (37) V súvislosti s týmto nariadením má Komisia zohrávať dôležitú úlohu v prípade stavu núdze, či už na úrovni Únie, alebo na regionálnej úrovni.
- (38) Aj európska solidarita by mala v prípade potreby nadobudnúť formu pomoci v oblasti civilnej ochrany, ktorú poskytujú Únia a jej členské štáty. Mechanizmus Spoločenstva v oblasti civilnej ochrany zriadený na základe rozhodnutia Rady 2007/779/ES, Euratom⁽¹⁾ by mal uľahčovať a koordinovať takúto pomoc.
- (39) Zvrchovaných práv členských štátov vzťahujúcich sa na vlastné zdroje energie sa toto nariadenie netýka.
- (40) V smernici Rady 2008/114/ES z 8. decembra 2008 o identifikácii a označení európskych kritických infraštruktúr a zhodnotení potreby zlepšiť ich ochranu⁽²⁾ sa ustanovuje proces zvyšovania bezpečnosti označených európskych kritických infraštruktúr vrátane určitých plynárenských infraštruktúr v Únii. Smernica 2008/114/ES spolu s týmto nariadením prispievajú k vytvoreniu komplexného prístupu k energetickej bezpečnosti Únie.
- (41) Núdzové plány by sa mali pravidelne aktualizovať a mali by byť uverejnené. Mali by podliehať vzájomnému pripomienkovaniu a testovaniu.
- (42) Koordinačná skupina pre plyn by mala byť poradcom Komisie s cieľom uľahčovať koordináciu opatrení v oblasti bezpečnosti dodávky v prípade stavu núdze v Únii. Mala by monitorovať aj adekvátnosť a primeranosť opatrení, ktoré sa majú prijať podľa tohto nariadenia.
- (43) Toto nariadenie sa zameriava na to, aby plynárenské podniky a zodpovedné orgány členských štátov mohli v prípade prerušenia dodávky zabezpečiť čo najdlhšie efektívne fungovanie vnútorného trhu s plynom, kým zodpovedné orgány neprijmú opatrenia na riešenie situácie, keď už trh nie je schopný zabezpečiť požadované dodávky plynu. Takéto mimoriadne opatrenia by mali byť v úplnom súlade s právom Únie a mali by sa oznamovať Komisii.
- (44) Keďže dodávky plynu z tretích krajín sú najdôležitejšie z hľadiska bezpečnosti dodávky plynu Únie, Komisia by mala koordinovať opatrenia voči tretím krajinám a spolupracovať s dodávateľskými a tranzitnými tretími krajinami na opatreniach na riešenie krízových situácií a na zabezpečenie stabilného toku plynu do Únie. Komisia by mala mať právo na rozmiestnenie osobitnej skupiny pre monitorovanie tokov plynu do Únie v krízových situáciách po porade so zúčastnenými tretími krajinami a v prípade, že kríza nastane v dôsledku problémov v tretej krajine, na prevzatie sprostredkovateľskej a napomáhajúcej úlohy.
- (45) Je dôležité, aby podmienky týkajúce sa dodávky z tretích krajín nenarušali hospodársku súťaž a boli v súlade s pravidlami vnútorného trhu.
- (46) Ak sú k dispozícii spoľahlivé údaje o situácii mimo Únie ohrozujúcej bezpečnosť dodávky jedného alebo viacerých členských štátov, ktorá môže spustiť mechanizmus včasného varovania medzi Úniou a treťou krajinou, Komisia by mala bezodkladne informovať Koordinačnú skupinu pre plyn a Únia by mala urobiť primerané opatrenia v snahe zmierniť situáciu.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 314, 1.12.2007, s. 9.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 345, 23.12.2008, s. 75.

- (47) Rada dospela vo februári 2009 k záveru, že by sa mala zvýšiť transparentnosť a spoľahlivosť prostredníctvom zmysluplnej výmeny informácií medzi Komisiou a členskými štátmi, týkajúcich sa vzťahov s tretími krajinami v energetike vrátane dlhodobých dohôd v oblasti dodávky, pričom by zostali utajené citlivé obchodné informácie.
- (48) Hoci sa pravidlá ustanovené v Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, najmä pravidlá hospodárskej súťaže, vzťahujú na služby všeobecného hospodárskeho záujmu, pokiaľ uplatňovanie týchto pravidiel nebráni plneniu takýchto služieb, členské štáty majú veľký priestor na vlastné rozhodovanie o poskytovaní, zadávaní a organizovaní služieb vo verejnom záujme.
- (49) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to zaistenie bezpečnosti dodávky plynu v Únii, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov, ale z dôvodu rozsahu alebo dôsledkov navrhovanej činnosti ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie uvedeného cieľa.
- (50) Smernica 2004/67/ES by sa mala zrušiť,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy

Toto nariadenie zavádza ustanovenia, ktorých cieľom je zaistenie bezpečnosti dodávky plynu tým, že sa zabezpečí riadne a neprerušované fungovanie vnútorného trhu so zemným plynom (ďalej len „plyn“), že sa povolia mimoriadne opatrenia, ktoré sa zrealizujú v situácii, keď trh už nie je schopný zabezpečiť požadované dodávky plynu, a že sa zabezpečí presné vymedzenie a rozdelenie povinností plynárenských podnikov, členských štátov a Únie v súvislosti s preventívnym opatrením a reakciou na konkrétne prerušenia dodávky. Týmto nariadením sa vytvárajú aj transparentné mechanizmy v duchu solidarity s cieľom koordinovať plánovanie a odpoveď na stav núdze na vnútroštátnej a regionálnej úrovni a na úrovni Únie.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje vymedzenie pojmov v smernici 2009/73/ES, v nariadení (ES) č. 713/2009 a v nariadení (ES) č. 715/2009.

Okrem toho sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „chránení odberatelia“ znamenajú všetkých zákazníkov, ktorí patria do kategórie domácností, pripojených k plynárenskej distribučnej sieti a v prípade, ak tak rozhodne príslušný členský štát, môžu okrem toho zahŕňať aj:

- malé a stredné podniky, pokiaľ sú pripojené k plynárenskej distribučnej sieti, a základné sociálne služby, pokiaľ sú pripojené k plynárenskej distribučnej alebo prepravnej sieti a pokiaľ všetci títo ostatní odberatelia nepredstavujú viac ako 20 % konečného použitia plynu, a/alebo
- zariadenia diaľkového vykurovania, pokiaľ zabezpečujú vykurovanie domácností a odberateľov uvedených v písmene a), za predpokladu, že tieto zariadenia nie sú schopné používať alternatívne palivá a sú pripojené k plynárenskej distribučnej alebo prepravnej sieti.

Členské štáty čo najskôr, najneskôr však do 3. decembra 2011 oznámia Komisii, či majú v úmysle začleniť do svojho vymedzenia pojmu chránení odberateľ písmeno a) a/alebo b);

2. „zodpovedný orgán“ znamená orgán štátnej správy alebo národný regulačný orgán, ktorý určil každý členský štát ako zodpovedný za zabezpečenie vykonávania opatrení stanovených v tomto nariadení. Platí to bez toho, aby tým bola dotknutá schopnosť členských štátov umožniť zodpovednému orgánu delegovanie úloh stanovených v tomto nariadení na iné orgány. Takéto delegované úlohy by sa vykonávali pod dohľadom zodpovedného orgánu a musia byť vymedzené v plánoch uvedených v článku 4.

Článok 3

Zodpovednosť za bezpečnosť dodávky plynu

1. Za bezpečnosť dodávky plynu nesú spoločne zodpovednosť plynárenské podniky, členské štáty, konkrétne prostredníctvom svojich zodpovedných orgánov, a Komisia v príslušných oblastiach svojich činností a kompetencií. Táto spoločná zodpovednosť si vyžaduje vysokú úroveň ich vzájomnej spolupráce.

2. Každý členský štát určí čo najskôr, najneskôr však do 3. decembra 2011 zodpovedný orgán, ktorý zaručí realizáciu opatrení stanovených v tomto nariadení. Kým nebude zodpovedný orgán oficiálne určený, vnútroštátne subjekty, ktoré sú v súčasnosti zodpovedné za bezpečnosť dodávky plynu, vykonávajú opatrenia, ktoré má podľa tohto nariadenia realizovať zodpovedný orgán. Tieto opatrenia zahŕňajú vykonanie posúdenia rizík uvedené v článku 9 a na základe tohto posúdenia rizík vypracovanie preventívneho akčného plánu a núdzového plánu a pravidelné monitorovanie bezpečnosti dodávky plynu na vnútroštátnej úrovni. Zodpovedné orgány spolupracujú

navzájom v snahe predísť prerušeniu dodávky a obmedziť škody v takýchto prípadoch. Členským štátom nemôže nič zabrániť v tom, aby v prípade potreby prijali vykonávacie právne predpisy, ak si to vyžaduje splnenie požiadaviek tohto nariadenia.

3. Každý členský štát bezodkladne oznámi Komisii názov zodpovedného orgánu po tom, ako ho určil, a v prípade potreby aj názvy vnútroštátnych subjektov zodpovedných za bezpečnosť dodávky plynu, ktoré vystupujú ako dočasný zodpovedný orgán v súlade s odsekom 2. Každý členský štát zverejní určenie týchto subjektov.

4. Pri vykonávaní opatrení ustanovených v tomto nariadení zodpovedný orgán stanoví úlohy a povinnosti jednotlivých zúčastnených subjektov takým spôsobom, aby sa zabezpečilo dodržiavanie trojúrovňového prístupu, ktorý najprv zahŕňa príslušné plynárenské podniky a priemysel, potom členské štáty na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni a nakoniec Úniu.

5. Komisia v prípade potreby koordinuje činnosti zodpovedných orgánov na regionálnej úrovni a na úrovni Únie, ktoré sú stanovené v tomto nariadení, okrem iného prostredníctvom Koordinačnej skupiny pre plyn uvedenej v článku 12 alebo Skupiny pre krízový manažment uvedenej v článku 11 ods. 4, najmä v prípade stavu núdze v Únii alebo v regióne podľa článku 11 ods. 1.

6. Opatrenia na zaistenie bezpečnosti dodávky, ktoré sa nachádzajú v preventívnych akčných plánoch a v núdzových plánoch, musia byť presne definované, transparentné, proporčné, nediskriminačné a overiteľné, nesmú neprimerane deformovať hospodársku súťaž a narúšať efektívne fungovanie vnútorného trhu s plynom, ani nesmú ohrozovať bezpečnosť dodávky plynu iných členských štátov ani Únie ako celku.

Článok 4

Vypracovanie preventívneho akčného plánu a núdzového plánu

1. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3, zodpovedný orgán každého členského štátu po porade s plynárenskými podnikmi, príslušnými organizáciami zatupujúcimi záujmy domácností a priemyselných odberateľov plynu a národným regulačným orgánom, ak ním nie je zodpovedný orgán, vypracuje na vnútroštátnej úrovni:

- a) preventívny akčný plán obsahujúci opatrenia potrebné na odstránenie alebo znížovanie zistených rizík v súlade s posúdením rizika vykonaným podľa článku 9 a
- b) núdzový plán obsahujúci opatrenia, ktoré sa majú prijať na odstránenie alebo zníženie vplyvu prerušenia dodávky plynu v súlade s článkom 10.

2. Zodpovedné orgány si pred prijatím preventívneho akčného plánu a núdzového plánu na vnútroštátnej úrovni vymenia do 3. júna 2012 návrhy svojich preventívnych akčných plánov a núdzových plánov a poradia sa medzi sebou na príslušnej regionálnej úrovni a s Komisiou s cieľom zabezpečiť, aby návrhy ich plánov a opatrení neboli v rozpore s preventívnym akčným plánom a núdzovým plánom iného členského štátu a aby boli v súlade s týmto nariadením a ustanoveniami iných právnych predpisov Únie. Tieto konzultácie sa vykonávajú najmä medzi susediacimi členskými štátmi, konkrétne medzi systémami tvoriacimi izolované trhy a ich susednými členskými štátmi, a zahŕňajú napríklad tie členské štáty, ktoré sú určené v orientačnom zozname prílohy IV.

3. Na základe konzultácií uvedených v odseku 2 a eventuálnych odporúčaní Komisie môžu dotknuté zodpovedné orgány rozhodnúť, že popri plánoch vypracovaných na vnútroštátnej úrovni vypracujú spoločné preventívne akčné plány na regionálnej úrovni (ďalej len „spoločné preventívne akčné plány“) a spoločné núdzové plány na regionálnej úrovni (ďalej len „spoločné núdzové plány“). V prípade spoločných plánov sa dotknuté zodpovedné orgány v prípade potreby usilujú o uzavretie dohôd s cieľom spolupracovať na regionálnej úrovni. Ak je to potrebné, členské štáty tieto dohody formálne potvrdia.

4. Pri vypracúvaní a vykonávaní preventívneho akčného plánu a núdzového plánu na vnútroštátnej a/alebo regionálnej úrovni zodpovedný orgán náležite zohľadní nepretržitú bezpečnú prevádzku plynárenskej siete a v týchto plánoch rieši a stanoví technické prekážky narúšajúce prevádzku siete vrátane technických a bezpečnostných príčin, ktoré môžu spôsobiť obmedzenie tokov počas stavu núdze.

5. Najneskôr do 3. decembra 2012 sa prijímú a zverejnia preventívne akčné plány a núdzové plány vrátane spoločných plánov v náležitých prípadoch. Tieto plány sa bezodkladne oznámia Komisii. Komisia informuje Koordinačnú skupinu pre plyn. Zodpovedné orgány zaručia pravidelné monitorovanie vykonávania týchto plánov.

6. Do troch mesiacov od oznámenia plánov uvedených v odseku 5 zodpovedným orgánom:

- a) Komisia posúdi tieto plány v súlade s písmenom b). Na tento účel Komisia tieto plány konzultuje s Koordinačnou skupinou pre plyn a náležite zohľadní jej stanovisko. Komisia oboznámi Koordinačnú skupinu pre plyn so svojím hodnotením plánov a

b) ak Komisia na základe týchto konzultácií:

- i) usúdi, že preventívny akčný plán alebo núdzový plán nie je účinný na účel zníženia rizík zistených v posúdení rizík, môže dotknutému zodpovednému orgánu alebo dotknutým zodpovedným orgánom odporučiť zmenu a doplnenie tohto plánu;
- ii) považuje preventívny akčný plán alebo núdzový plán za nekonzistentný so scenármi rizík alebo s plánmi iného zodpovedného orgánu alebo za nevyhovujúci ustanoveniam tohto nariadenia alebo iných právnych predpisov Únie, požiada o zmenu a doplnenie daného plánu;
- iii) považuje preventívny akčný plán za ohrozenie bezpečnosti dodávky plynu iných členských štátov alebo Únie ako celku, rozhodne, že požiada zodpovedný orgán o preskúmanie preventívneho akčného plánu, a môže predložiť osobitné odporúčania na jeho zmenu a doplnenie. Komisia predloží podrobné zdôvodnenie svojho rozhodnutia.

7. Dotknutý zodpovedný orgán zmení a doplní svoj preventívny akčný plán alebo núdzový plán do štyroch mesiacov od oznámenia požiadavky Komisie uvedenej v odseku 6 písm. b) bode ii) a oznámi zmenený a doplnený plán Komisii alebo oznámi Komisii dôvody, prečo s touto požiadavkou nesúhlasí. V prípade nesúhlasu môže Komisia svoju požiadavku do dvoch mesiacov od odpovede zodpovedného orgánu stiahnuť alebo zvolať stretnutie s dotknutými zodpovednými orgánmi, a ak to považuje za potrebné, aj s Koordinačnou skupinou pre plyn, aby s nimi záležitosť prediskutovala. Komisia predloží podrobné zdôvodnenie žiadosti o akékoľvek zmeny a doplnenia plánov. Zodpovedný orgán v plnej miere zohľadní stanovisko Komisie. Ak sa konečné rozhodnutie zodpovedného orgánu odlišuje od stanoviska Komisie, zodpovedný orgán spolu s týmto rozhodnutím a stanoviskom Komisie predloží a zverejní dôvody, na ktorých je toto rozhodnutie založené, a to do dvoch mesiacov od doručenia stanoviska Komisie. V náležitých prípadoch zodpovedný orgán bezodkladne uverejní zmenený a doplnený plán.

8. Dotknutý zodpovedný orgán zmení a doplní svoj preventívny akčný plán do troch mesiacov od oznámenia rozhodnutia Komisie uvedeného v odseku 6 písm. b) bode iii) a oznámi svoj zmenený a doplnený preventívny akčný plán Komisii alebo oznámi Komisii dôvody, prečo s týmto rozhodnutím nesúhlasí. V prípade nesúhlasu môže Komisia do dvoch mesiacov od odpovede zodpovedného orgánu rozhodnúť, že svoju požiadavku zmení a doplní alebo že ju stiahne. Ak Komisia trvá na svojej požiadavke, dotknutý zodpovedný orgán zmení a doplní plán do dvoch mesiacov po oznámení rozhodnutia Komisie, pričom čo najviac zohľadní odporúčania Komisie uvedené v odseku 6 písm. b) bode iii), a oznámi ho Komisii.

Komisia informuje Koordinačnú skupinu pre plyn a náležite zohľadní jej odporúčania pri vypracúvaní svojho stanoviska k zmenenému a doplnenému plánu, ktorý má byť predložený

do dvoch mesiacov od oznámenia zodpovedného orgánu. Dotknutý zodpovedný orgán čo najviac zohľadní stanovisko Komisie a do dvoch mesiacov od doručenia stanoviska Komisie prijme a uverejní výsledný zmenený a doplnený plán.

9. Zachová sa dôvernosť citlivých obchodných informácií.

Článok 5

Obsah národných a spoločných preventívnych akčných plánov

1. Národné a spoločné preventívne akčné plány obsahujú:

- a) výsledky posúdenia rizika podľa článku 9;
- b) opatrenia, objemy, kapacity a časový rozvrh potrebný na splnenie štandardov infraštruktúry a dodávky, ako je stanovené v článkoch 6 a 8, v uplatniteľných prípadoch aj vrátane rozsahu, v akom môžu opatrenia na strane spotreby dostať točne a včas kompenzovať prerušenie dodávky, ako je uvedené v článku 6 ods. 2, určenie samostatnej najväčšej plynárenskej infraštruktúry spoločného záujmu v prípade uplatnenia článku 6 ods. 3 a každý zvýšený štandard dodávky podľa článku 8 ods. 2;
- c) povinnosti plynárenských podnikov a ostatných príslušných orgánov vrátane povinností v záujme bezpečnej prevádzky plynárenskej siete;
- d) ďalšie preventívne opatrenia, napríklad potrebu posilniť prepojenia medzi susediacimi členskými štátmi a možnosť diverzifikovať plynárenské trasy a zdroje dodávky, prípadne riešiť zistené riziká s cieľom čo najdlhšie zachovať dodávku plynu pre všetkých odberateľov;
- e) v uplatniteľných prípadoch mechanizmy, ktoré sa majú použiť na spoluprácu s inými členskými štátmi v rámci prípravy a vykonávania spoločných preventívnych akčných plánov a spoločných núdzových plánov, ako sa uvádza v článku 4 ods. 3;
- f) informácie o existujúcich a budúcich prepojeniach vrátane tých, ktoré zabezpečujú prístup do plynárenskej siete Únie, cezhraničných tokov, cezhraničného prístupu k zásobníkom a fyzickej kapacity pre prepravu plynu v oboch smeroch (ďalej len „obojsmerná kapacita“), najmä v stave núdze;
- g) informácie o všetkých záväzkoch týkajúcich sa služby vo verejnom záujme, ktoré súvisia s bezpečnosťou dodávky plynu.

2. Národné a spoločné preventívne akčné plány, najmä opatrenia na splnenie štandardu infraštruktúry uvedeného v článku 6, zohľadňujú desaťročný plán rozvoja siete v celej Únii, ktorý vypracuje ENTSO pre plyn podľa článku 8 ods. 10 nariadenia (ES) č. 715/2009.

3. Národné a spoločné preventívne akčné plány vychádzajú v prvom rade z trhových opatrení a zohľadňujú hospodárske dôsledky, efektívnosť a účinnosť opatrení, vplyv na fungovanie vnútorného trhu s energiou a dosah na životné prostredie a spotrebiteľov, nezaťažujú príliš plynárenské podniky ani nemajú negatívny vplyv na fungovanie vnútorného trhu s plynom.

4. Národné a spoločné preventívne akčné plány sa aktualizujú každé dva roky, pokiaľ si to okolnosti nevyžadujú častejšie, a zohľadňujú aktualizované posúdenie rizika. Konzultácie stanovené medzi zodpovednými orgánmi podľa článku 4 ods. 2 sa uskutočnia pred prijatím aktualizovaného plánu.

Článok 6

Štandard infraštruktúry

1. Členský štát alebo, ak tak určitý členský štát stanoví, zodpovedný orgán zabezpečí, aby sa prijali potrebné opatrenia tak, aby najneskôr do 3. decembra 2014 kapacita ostatnej infraštruktúry, stanovená podľa vzorca N-1 uvedeného v bode 2 prílohy I, dokázala v prípade prerušenia samostatnej najväčšej plynárenskej infraštruktúry bez toho, aby bol dotknutý odsek 2 tohto článku, uspokojiť celkový dopyt po plyne vo výpočtovej oblasti počas dňa s výnimočne vysokou spotrebou plynu, ktorý sa vyskytuje so štatistickou pravdepodobnosťou raz za 20 rokov. Kde je to vhodné a potrebné, tento postup nemá vplyv na zodpovednosť prevádzkovateľov sietí vynaložiť zodpovedajúce investície a na povinnosti prevádzkovateľov prepravných sietí, ako je stanovené v smernici 2009/73/ES a nariadení (ES) č. 715/2009.

2. Povinnosť zabezpečiť, aby ostatná infraštruktúra mala kapacitu na uspokojenie celkového dopytu po plyne, ako sa uvádza v odseku 1, sa považuje za splnenú, ak zodpovedný orgán preukáže v preventívnom akčnom pláne, že prerušenie dodávky bude možné dostatočne a včas kompenzovať prostredníctvom vhodných trhových opatrení na strane spotreby. Na tento účel sa použije vzorec uvedený v bode 4 prílohy I.

3. Ak je to vhodné, na základe posúdenia rizika uvedeného v článku 9 sa môžu dotknuté zodpovedné orgány rozhodnúť, že povinnosť stanovená v odseku 1 tohto článku sa nesplní na vnútroštátnej, ale na regionálnej úrovni. V takom prípade sa vypracujú spoločné preventívne akčné plány podľa článku 4 ods. 3. Uplatňuje sa bod 5 prílohy I.

4. Každý zodpovedný orgán po konzultácii s relevantnými plynárenskými podnikmi bezodkladne informuje Komisiu o akomkoľvek nedodržaní povinnosti stanovenej v odseku 1 a informuje Komisiu o jeho príčinách.

5. Prevádzkovatelia prepravných sietí umožnia čo najskôr, najneskôr však do 3. decembra 2013, stálu obojsmernú kapacitu na všetkých cezhraničných prepojeniach medzi členskými štátmi, okrem prípadov:

a) ak ide o prepojenia na zariadenia na výrobu plynu, na zariadenia LNG a na distribučné siete, alebo

b) keď bola udelená výnimka v súlade s článkom 7.

Prevádzkovatelia prepravných sietí do 3. decembra 2013 prispôbia fungovanie celých prepravných sietí alebo ich častí tak, aby umožňovali fyzický tok plynu v oboch smeroch cez cezhraničné prepojenia.

6. Ak už obojsmerná kapacita existuje alebo sa buduje pre konkrétne cezhraničné prepojenie, povinnosť uvedená v odseku 5 prvom pododseku sa v prípade tohto prepojenia považuje za splnenú, okrem prípadov, ak jeden alebo viacero členských štátov požaduje posilnenie kapacity z bezpečnostných dôvodov. V prípade takejto požiadavky na posilnenie bezpečnosti sa uplatňuje postup uvedený v článku 7.

7. Členský štát, alebo ak tak určitý členský štát stanoví, zodpovedný orgán zabezpečí, aby prvým krokom bolo vždy transparentné, podrobné a nediskriminačné testovanie trhu s plynom s cieľom posúdiť, či si trh vyžaduje investície do infraštruktúry, ktoré sú potrebné na splnenie povinností stanovených v odsekoch 1 a 5.

8. Národné regulačné orgány v súlade s článkom 41 ods. 8 smernice 2009/73/ES a článkom 13 nariadenia (ES) č. 715/2009 zohľadňujú skutočne vynaložené náklady na plnenie povinnosti uvedenej v odseku 1 a náklady na umožnenie stálej obojsmernej kapacity s cieľom poskytnúť primerané stimuly pri transparentnom a podrobnom stanovovaní alebo schvaľovaní sadzieb alebo metodík. Ak si trh nevyžaduje investície na umožnenie obojsmernej kapacity a ak v dôsledku týchto investícií vznikajú náklady viac ako jednému členskému štátu, prípadne jednému členskému štátu v prospech jedného alebo viacerých členských štátov, národné regulačné orgány všetkých dotknutých členských štátov rozhodnú spoločne o ich rozdelení pred prijatím akéhokoľvek investičného rozhodnutia. Pri delbe nákladov sa zohľadní najmä miera prospešnosti investícií do infraštruktúry z hľadiska zvýšenia bezpečnosti dodávky dotknutých členských štátov. Uplatňuje sa článok 8 ods. 1 nariadenia (ES) č. 713/2009.

9. Zodpovedný orgán zabezpečí, aby každá nová prepravná infraštruktúra prispievala k bezpečnosti dodávky prostredníctvom rozvoja dobre prepojenej siete, v prípade potreby aj prostredníctvom dostatočného množstva cezhraničných vstupných a výstupných miest v súlade s dopytom trhu a zistenými rizikami. Ak je to vhodné, zodpovedný orgán v posúdení rizika stanoví, kde existujú vnútorné prekážky a kde môže vnútroštátna vstupná kapacita a infraštruktúra, najmä prepravné siete, prispôsobiť toky plynu na vnútroštátnej úrovni možnosti narušenia samostatnej najväčšej plynárenskej infraštruktúry uvedenej v posúdení rizika.

10. Luxembursko, Slovinsko a Švédsko na základe výnimky nie sú viazané povinnosťou, ale naďalej sa usilujú plniť povinnosť stanovenú v odseku 1 tohto článku a súčasne zabezpečovať dodávky plynu chráneným odberateľom v súlade s článkom 8. Táto výnimka sa uplatňuje:

- a) v prípade Luxemburska: pokiaľ má aspoň dve prepojenia s ďalšími členskými štátmi, najmenej dva rôzne dodávateľské zdroje a na svojom území nemá žiadne zásobníky plynu ani zariadenia LNG;
- b) v prípade Slovinska: pokiaľ má aspoň dve prepojenia s ďalšími členskými štátmi, najmenej dva rôzne dodávateľské zdroje a na svojom území nemá žiadne zásobníky plynu ani zariadenia LNG;
- c) v prípade Švédska: pokiaľ jeho územím neprechádza žiadna preprava do ďalších členských štátov, jeho ročná hrubá spotreba plynu predstavuje menej ako 2 Mtoe a menej ako 5 % celkovej spotreby primárnej energie z plynu.

Tieto tri členské štáty zabezpečia transparentným, podrobným a nediskriminačným spôsobom pravidelné testovanie trhu z hľadiska investícií do infraštruktúry a výsledky týchto testov zverejnia.

Členské štáty uvedené v prvom pododseku informujú Komisiu o každej zmene týkajúcej sa podmienok stanovených v uvedenom pododseku. Výnimka stanovená v prvom pododseku sa prestane uplatňovať, ak už nie je splnená aspoň jedna z uvedených podmienok.

Každý z členských štátov uvedených v prvom pododseku predloží do 3. decembra 2018 Komisii správu, v ktorej opíše situáciu týkajúcu sa príslušných podmienok stanovených v uvedenom pododseku a vyhládok na dodržanie povinnosti podľa odseku 1, pričom zohľadnia hospodársky dosah dodržania štandardov infraštruktúry, výsledky testovania trhu, vývoj na trhu s plynom a projekty v oblasti plynárenskej infraštruktúry v regióne. Na základe tejto správy, a ak sú naďalej splnené príslušné podmienky stanovené v prvom pododseku tohto odseku, Komisia môže rozhodnúť, že výnimka stanovená

v prvom pododseku sa môže uplatňovať aj ďalšie štyri roky. V prípade pozitívneho rozhodnutia sa postup stanovený v tomto pododseku opakuje po štyroch rokoch.

Článok 7

Postup umožnenia obojsmernej kapacity alebo požiadavky o výnimku

1. V prípade každého cezhraničného prepojenia medzi členskými štátmi okrem tých, ktoré sú vyňaté podľa článku 6 ods. 5 písm. a), a okrem prípadov, keď obojsmerná kapacita už existuje alebo sa buduje a jeden alebo viaceré členské štáty ešte nepožiadali o posilnenie z dôvodov bezpečnosti dodávky, prevádzkovatelia prepravných sietí najneskôr do 3. marca 2012 predložia svojim členským štátom, alebo ak tak členský štát určí, svojim zodpovedným orgánom alebo regulačným orgánom (spolu uvedené v tomto článku ako „dotknuté orgány“) po konzultácii so všetkými ďalšími dotknutými prevádzkovateľmi prepravných sietí:

- a) návrh obojsmernej kapacity týkajúci sa spätného smeru (ďalej len „kapacita spätného toku“) alebo
- b) žiadosť o vyňatie z povinnosti umožniť obojsmernú kapacitu.

2. Návrh kapacity spätného toku alebo žiadosť o výnimku uvedená v odseku 1 vychádza z posúdenia dopytu trhu, odhadov spotreby a dodávky, technickej uskutočniteľnosti, nákladov na kapacitu spätného toku vrátane následného posilnenia prepravnej siete a výhod pre bezpečnosť dodávky a prípadne, spolu s ďalšími možnými opatreniami, zohľadňuje možný prínos kapacity spätného toku k plneniu štandardu infraštruktúry stanovenému v článku 6 v prípade členských štátov, ktoré využívajú kapacitu spätného toku.

3. Dotknutý orgán, ktorému je adresovaný návrh alebo žiadosť o výnimku, bezodkladne oboznámi s týmto návrhom alebo žiadosťou dotknuté orgány iných členských štátov, ktoré by na základe posúdenia rizika mohli využívať kapacitu spätného toku, a Komisiu. Tento dotknutý orgán umožní uvedeným dotknutým orgánom a Komisii vydať stanovisko v priebehu štvormesačnej lehoty, ktorá začína dňom prijatia daného oznámenia.

4. Do dvoch mesiacov od skončenia lehoty uvedenej v odseku 3 dotknutý orgán na základe kritérií uvedených v odseku 2 a posúdenia rizika vykonaného v súlade s článkom 9, pri čo najväčšom zohľadnení stanovísk prijatých v súlade s odsekom 3 tohto článku a prihliadnutí na aspekty, ktoré nemajú výlučne hospodársky charakter, napríklad bezpečnosť dodávky plynu a prínos k vnútornému trhu s plynom:

- a) udelí výnimku, ak by kapacita spätného toku výrazne neposilnila bezpečnosť dodávky akéhokoľvek členského štátu či regiónu alebo ak by investičné náklady výrazne prevažovali nad prípadnými prínosmi pre bezpečnosť dodávky, alebo
- b) prijme návrh kapacity spätného toku, alebo
- c) požiada prevádzkovateľa prepravnej siete, aby zmenil svoj návrh.

Dotknutý orgán bezodkladne oznámi Komisii svoje rozhodnutie spolu s ďalšími relevantnými informáciami, v ktorých uvedie dôvody tohto rozhodnutia, vrátane stanovísk prijatých v súlade s odsekom 3 tohto článku. Dotknuté orgány sa usilujú zabezpečiť, aby si vzájomne závislé rozhodnutia týkajúce sa rovnakých prepojení či prepojených plynovodov navzájom neodporovali.

5. Do dvoch mesiacov od prijatia tohto oznámenia a v prípade, že existujú nezrovnalosti medzi rozhodnutím dotknutého orgánu a stanoviskami ďalších dotknutých orgánov, môže Komisia požiadať, aby dotknutý orgán zmenil svoje rozhodnutie. Toto obdobie môže byť predĺžené o ďalší jeden mesiac, pokiaľ Komisia požaduje dodatočné informácie. Každý návrh Komisie, v ktorom sa vyžaduje zmena rozhodnutia dotknutého orgánu, sa vykoná na základe prvkov a kritérií stanovených v odseku 2 a odseku 4 písm. a), s prihliadnutím na dôvody rozhodnutia dotknutého orgánu. Dotknutý orgán vyhovie žiadosti tým, že zmení svoje rozhodnutie v priebehu štyroch týždňov. Ak Komisia v uvedenej dvojmesačnej lehote nekoná, považuje sa to za nevznesenie námietok proti rozhodnutiu dotknutého orgánu.

6. V prípade, že je potrebná dodatočná kapacita spätného toku v súlade s výsledkami posúdenia rizika vykonaného v súlade s článkom 9, postup stanovený v odsekoch 1 až 5 tohto článku sa opakuje na žiadosť prevádzkovateľa prepravnej siete, dotknutého orgánu alebo Komisie.

7. Komisia a dotknutý orgán za každých okolností zachovávajú dôvernosť citlivých obchodných informácií.

Článok 8

Štandardy dodávky

1. Zodpovedný orgán od ním určených plynárenských podnikov vyžaduje, aby prijali opatrenia na zabezpečenie

dodávky plynu chráneným odberateľom členského štátu v týchto prípadoch:

- a) mimoriadne teploty počas sedemdňovej špičky, ktorá sa štatisticky vyskytuje raz za 20 rokov;
- b) aspoň 30-dňové obdobie výnimočne vysokej spotreby plynu, ktoré sa štatisticky vyskytuje raz za 20 rokov, a
- c) aspoň 30-dňové obdobie v prípade prerušenia samostatnej najväčšej plynárenskej infraštruktúry v bežných zimných podmienkach.

Zodpovedný orgán určí plynárenské podniky uvedené v prvom pododseku najneskôr do 3. júna 2012.

2. Každý zvýšený štandard dodávky, ktorý prekročí rámec aspoň 30-dňových období uvedených v odseku 1 písm. b) a c), alebo každá dodatočná povinnosť uložená z dôvodu bezpečnosti dodávky plynu vychádza z posúdenia rizika uvedeného v článku 9, sa premietne do preventívneho akčného plánu a:

- a) je v súlade s článkom 3 ods. 6;
- b) nenaruša neprimerane hospodársku súťaž ani nebráni fungovaniu vnútorného trhu s plynom;
- c) nemá negatívny dosah na schopnosť akéhokoľvek iného členského štátu poskytovať dodávky chráneným odberateľom v súlade s týmto článkom v prípade stavu núdze na úrovni štátu, Únie alebo regiónu a
- d) spĺňa kritériá vymedzené v článku 11 ods. 5 v prípade stavu núdze na úrovni Únie alebo regiónu.

V duchu solidarity zodpovedný orgán v preventívnom akčnom pláne a v núdzovom pláne určí, ako možno akýkoľvek zvýšený štandard dodávky alebo dodatočnú povinnosť plynárenských podnikov dočasne znížiť v prípade stavu núdze na úrovni Únie alebo regiónu.

3. Po skončení období vymedzených zodpovedným orgánom v súlade s odsekmi 1 a 2 alebo podľa prísnejších podmienok, ako sú podmienky vymedzené v odseku 1, sa zodpovedný orgán a plynárenské podniky snažia zachovať dodávky plynu čo najdlhšie, najmä dodávky pre chránených odberateľov.

4. Povinnosti plynárenských podnikov týkajúce sa plnenia štandardov dodávky uvedených v tomto článku nie sú diskriminačné a nezaťažujú príliš tieto podniky.

5. Plynárenské podniky môžu tieto povinnosti plniť podľa potreby na regionálnej úrovni alebo na úrovni Únie. Zodpovedný orgán nevyžaduje, aby boli štandardy ustanovené v tomto článku splnené len v rámci infraštruktúry, ktorá sa nachádza na jeho území.

6. Zodpovedný orgán zabezpečí, aby sa podmienky týkajúce sa dodávok chráneným odberateľom stanovili bez toho, aby tým bolo dotknuté riadne fungovanie vnútorného trhu s plynom a za cenu rešpektujúcu trhovú hodnotu dodávok.

Článok 9

Posúdenie rizika

1. Do 3. decembra 2011 každý zodpovedný orgán posúdi v celom rozsahu na základe ďalej uvedených spoločných prvkov riziká, ktoré majú vplyv na bezpečnosť dodávky plynu v jeho členskom štáte, prostredníctvom:

- a) použitia štandardov uvedených v článkoch 6 a 8, pričom sa uvedie výpočet vzorca N-1, použité predpoklady vrátane výpočtu vzorca N-1 na regionálnej úrovni, ako aj údaje potrebné na tento výpočet;
- b) zohľadnenia všetkých príslušných vnútroštátnych a regionálnych okolností, najmä veľkosti trhu, konfigurácie siete, skutočných tokov vrátane výstupného toku plynu z daného členského štátu, možnosti obojsmerných fyzických tokov vrátane potenciálnej potreby systematického posilňovania prepravnej siete, existencie ťažby a skladovania a úlohy plynu v energetickom mixe, najmä s ohľadom na diaľkové vykurovanie a výrobu elektrickej energie, a potreby prevádzky priemyslu a hľadísk týkajúcich sa bezpečnosti a kvality plynu;
- c) spustenia rôznych scenárov výnimočne vysokej spotreby plynu a prerušenia dodávok, napr. zlyhania hlavných prepravných infraštruktúr, zásobníkov alebo LNG terminálov a prerušenia dodávok od dodávateľov z tretích krajín, pričom sa zohľadní história, pravdepodobnosť, obdobie, frekvencia a trvanie ich výskytu a v náležitých prípadoch aj geopolitické riziká a posúdia sa možné dôsledky týchto scenárov;
- d) zistenia interakcie a korelácie rizík s inými členskými štátmi, a to aj pokiaľ ide okrem iného o prepojenia, cezhraničné

dodávky, cezhraničný prístup k skladovacím zariadeniam a obojsmernú kapacitu;

e) zohľadnenia maximálnej kapacity prepojenia všetkých hraničných vstupných a výstupných bodov.

2. Ak sa uplatňuje článok 4 ods. 3, dotknuté zodpovedné orgány vykonávajú aj spoločné posúdenie rizík na regionálnej úrovni.

3. Plynárenské podniky, priemyselní odberatelia plynu, príslušné organizácie zastupujúce záujmy domácností a priemyselných odberateľov plynu, ako aj členské štáty a národný regulačný orgán, ak ním nie je zodpovedný orgán, spolupracujú so zodpovedným orgánom a na požiadanie poskytujú všetky potrebné informácie na posúdenie rizika.

4. Posúdenie rizika sa aktualizuje prvýkrát najneskôr 18 mesiacov po schválení preventívnych akčných plánov a núdzových plánov uvedených v článku 4 a potom každé dva roky pred 30. septembrom daného roka, pokiaľ si to okolnosti nevyžadujú častejšie. Posúdenie rizika zohľadňuje pokrok dosiahnutý v oblasti investícií, ktoré sú potrebné na plnenie štandardu infraštruktúry stanoveného v článku 6, ako aj problémy s uplatňovaním nových alternatívnych riešení v danej krajine.

5. Posúdenie rizika vrátane jeho aktualizovaných verzií sa bezodkladne poskytne Komisii.

Článok 10

Núdzové plány a úrovne krízových situácií

1. Národné a spoločné núdzové plány:
 - a) vychádzajú z úrovni krízovej situácie stanovených v odseku 3;
 - b) vymedzujú úlohu a povinnosti plynárenských podnikov a priemyselných odberateľov plynu vrátane zainteresovaných výrobcov elektrickej energie, so zreteľom na rôznu mieru, do akej sú postihnuté v prípade prerušenia dodávok, a ich súčinnosť so zodpovednými orgánmi a v prípade potreby s národnými regulačnými orgánmi na jednotlivých úrovniach krízovej situácie stanovených v odseku 3;
 - c) vymedzujú úlohu a povinnosti zodpovedných orgánov a iných orgánov, ktorým boli pridelené úlohy uvedené v článku 2 ods. 2 na jednotlivých úrovniach krízovej situácie stanovených v odseku 3 tohto článku;

- d) zaručujú, aby sa plynárenským podnikom a priemyselným odberateľom plynu poskytol dostatok príležitostí reagovať na každej z úrovni krízovej situácie;
- e) v náležitých prípadoch identifikujú opatrenia a kroky, ktoré sa majú prijať na zmiernenie potenciálneho dosahu prerušenia dodávky plynu na diaľkové vykurovanie a dodávky elektrickej energie vyrábanej z plynu;
- f) stanovujú podrobné postupy a opatrenia pre každú úroveň krízovej situácie vrátane zodpovedajúcich režimov výmeny informácií;
- g) uvádzajú meno krízového manažéra alebo krízový štáb a určujú jeho úlohu;
- h) stanovujú, akým spôsobom môžu trhové opatrenia, najmä opatrenia uvedené v prílohe II, prispieť k zvládnutiu situácie na úrovni pohotovosti a k zmierneniu situácie na úrovni stavu núdze;
- i) stanovujú, akým spôsobom môžu prispieť plánované netrhové opatrenia, najmä opatrenia uvedené v prílohe III, alebo ako sa môžu uplatniť na úrovni stavu núdze, a posudzujú, do akej miery je nevyhnutné prijatie netrhových opatrení, aby sa krízová situácia dala zvládnuť, posudzujú ich dôsledky a stanovujú postupy ich realizácie, pričom berú do úvahy, že netrhové opatrenia sa používajú iba vtedy, ak trhové opatrenia samotné už nedokážu zabezpečiť dodávky, najmä chráneným odberateľom;
- j) opisujú mechanizmy používané na spoluprácu s ďalšími členskými štátmi v rámci jednotlivých úrovní krízovej situácie;
- k) podrobne stanovujú povinnosti plynárenských podnikov v oblasti podávania správ v prípade úrovni pohotovosti a stavu núdze;
- l) stanovujú zoznam vopred stanovených opatrení na sprístupnenie plynu v prípade stavu núdze vrátane obchodných dohôd medzi stranami zúčastňujúcimi sa na takýchto opatreniach a v náležitých prípadoch kompenzačných mechanizmov určených plynárenským podnikom, pričom sa zohľadní dôvernosc citlivých údajov. Takéto opatrenia môžu zahŕňať cezhraničné dohody medzi členskými štátmi a/alebo plynárenskými podnikmi.
2. Národné a spoločné núdzové plány sa aktualizujú každé dva roky, pokiaľ si to okolnosti nevyžadujú častejšie, a zohľadňujú aktualizované posúdenie rizika. Plánované konzultácie medzi zodpovednými orgánmi podľa článku 4 ods. 2 sa uskutočnia pred prijatím aktualizovaných plánov.
3. Tri hlavné úrovne krízovej situácie sú:
- a) úroveň včasného varovania (včasné varovanie): v prípade, že existuje konkrétna, závažná a spoľahlivá informácia o tom, že by mohlo dôjsť k situácii, ktorá pravdepodobne výrazne zhorší stav dodávky a môže viesť k prechodu na úroveň pohotovosti alebo stavu núdze; úroveň včasného varovania môže byť spustená mechanizmom včasného varovania;
- b) úroveň pohotovosti (pohotovosť): v prípade, že dôjde k prerušeniu dodávky alebo k výnimočne vysokej spotrebe plynu, čo výrazne ohrozí stav dodávky, ale trh je ešte schopný riešiť toto prerušenie alebo túto spotrebu bez toho, aby bolo potrebné uplatniť netrhové opatrenia;
- c) úroveň núdze (stav núdze): v prípade, že dôjde k výnimočne vysokej spotrebe plynu, výraznému prerušeniu dodávky alebo inému zásadnému zhoršeniu situácie dodávky, a v prípade, že boli uplatnené všetky relevantné trhové opatrenia, avšak dodávky plynu nepostačujú na to, aby plnili zostávajúci dopyt po plyne, takže sa musia dodatočne zaviesť netrhové opatrenia, a to najmä s cieľom zachovať dodávky plynu chráneným odberateľom podľa článku 8.
4. Národné a spoločné núdzové plány zabezpečujú zachovanie cezhraničného prístupu k infraštruktúre v prípade stavu núdze, a to v súlade s nariadením (ES) č. 715/2009, pokiaľ je to technicky a bezpečnostne možné. Plány musia byť v súlade s článkom 3 ods. 6 tohto nariadenia a nemôžu obsahovať opatrenia na nadmerné obmedzenie cezhraničného toku plynu.
5. V prípade, že zodpovedný orgán vyhlási ktorúkoľvek z úrovní krízovej situácie uvedených v odseku 3, informuje o tom bezodkladne Komisiu a poskytne jej všetky potrebné informácie, najmä informácie o opatreniach, ktoré zamýšľa prijať. V prípade stavu núdze, ktorý môže mať za následok žiadosť o poskytnutie pomoci od Únie a jej členských štátov, zodpovedný orgán daného členského štátu o tom bezodkladne informuje Monitorovacie a informačné centrum Komisie pre civilnú ochranu.
6. V prípade, že zodpovedný orgán vyhlási stav núdze, prijme vopred stanovené opatrenia uvedené vo svojom núdzovom pláne a bezodkladne o tom informuje Komisiu, najmä o opatreniach, ktoré hodlá prijať v súlade s odsekom 1. Za náležité odôvodnených výnimočných okolností môže zodpovedný orgán podniknúť kroky, ktoré sa od núdzového plánu odkláňajú. Zodpovedný orgán bezodkladne informuje Komisiu o každom takomto opatrení a poskytne jeho zdôvodnenie.

7. Členské štáty, a najmä zodpovedné orgány, zabezpečia, aby:

- a) neboli zavedené žiadne opatrenia, ktoré kedykoľvek nepriemerane obmedzujú tok plynu v rámci vnútorného trhu;
- b) neboli zavedené žiadne opatrenia, ktoré by mohli vážne ohroziť situáciu v oblasti dodávky plynu v inom členskom štáte, a
- c) bol zachovaný cezhraničný prístup k infraštruktúre v súlade s nariadením (ES) č. 715/2009, pokiaľ je to technicky a bezpečnostne možné v súlade s núdzovým plánom.

8. Komisia čo najskôr, avšak v každom prípade do piatich dní od obdržania informácie od zodpovedného orgánu uvedenej v odseku 5 preskúma, či je vyhlásenie stavu núdze opodstatnené v súlade s odsekom 3 písm. c), či sú prijaté kroky v súlade s opatreniami uvedenými v núdzovom pláne, nezaťažujú nepriemerane plynárenské podniky a či sú v súlade s odsekom 7. Komisia môže na žiadosť zodpovedného orgánu, plynárenských podnikov alebo z vlastnej iniciatívy požiadať zodpovedný orgán, aby zmenil opatrenia, ak sú v rozpore s podmienkami uvedenými v odseku 7 a v prvej vete tohto odseku. Komisia môže tiež požiadať zodpovedný orgán, aby zrušil vyhlásenie stavu núdze, ak takéto vyhlásenie už nie je opodstatnené podľa odseku 3 písm. c).

Zodpovedný orgán zmení svoje opatrenia do troch dní od oznámenia požiadavky Komisie a oznámi to Komisii alebo ju informuje o dôvodoch, pre ktoré s touto žiadosťou nesúhlasí. V tomto prípade môže Komisia svoju žiadosť do troch dní zmeniť alebo stiahnuť, alebo zvolať stretnutie so zodpovedným orgánom, alebo v prípade potreby s dotknutými zodpovednými orgánmi, a ak to považuje za potrebné, aj s Koordinačnou skupinou pre plyn, aby s nimi záležitosť prediskutovala. Komisia predloží podrobné zdôvodnenie žiadosti o akúkoľvek zmenu opatrenia. Zodpovedný orgán v plnej miere zohľadní stanovisko Komisie. Ak sa konečné rozhodnutie zodpovedného orgánu odlišuje od stanoviska Komisie, zodpovedný orgán predloží dôvody, ktoré ho k rozhodnutiu viedli.

Článok 11

Reakcie Únie a regiónov na stav núdze

1. Na žiadosť zodpovedného orgánu, ktorý vyhlásil stav núdze, a po overení v súlade s článkom 10 ods. 8 môže Komisia vyhlásiť stav núdze v Únii alebo regionálny stav núdze pre osobitne postihnutý geografický región. Na žiadosť aspoň dvoch zodpovedných orgánov, ktoré vyhlásili stav núdze, a po overení v súlade s článkom 10 ods. 8 a v prípade, že sú dôvody stavu núdze prepojené, Komisia vyhlási, podľa situácie,

stav núdze v Únii alebo regionálny stav núdze. Vo všetkých prípadoch Komisia zhromaždí stanoviská, pričom využije komunikačné prostriedky najvhodnejšie pre danú situáciu, a riadne zohľadní relevantné informácie od iných zodpovedných orgánov. Keď usúdi, že hlavný dôvod stavu núdze v Únii alebo regionálneho stavu núdze pominul a stav núdze už nie je opodstatnený, Komisia vyhlási koniec stavu núdze v Únii alebo regionálneho stavu núdze. V každom prípade Komisia svoje rozhodnutie odôvodní a informuje o ňom Radu.

2. Komisia zvolá stretnutie Koordinačnej skupiny pre plyn, hneď ako vyhlási stav núdze v Únii alebo regionálny stav núdze. Počas stavu núdze v Únii alebo regionálneho stavu núdze môže Komisia na žiadosť aspoň troch členských štátov obmedziť účasť zástupcov členských štátov a zodpovedných orgánov v Koordinačnej skupine pre plyn na celé stretnutie alebo jeho časť.

3. V prípade stavu núdze v Únii alebo regionálneho stavu núdze podľa odseku 1 koordinuje Komisia činnosť zodpovedných orgánov, pričom v plnej miere zohľadňuje relevantné informácie a výsledky konzultácií s Koordinačnou skupinou pre plyn. Komisia najmä:

- a) zabezpečuje výmenu informácií;
- b) zabezpečuje konzistentnosť a efektívnosť činnosti na úrovni členských štátov a regionálnej úrovni vo vzťahu k úrovni Únie;
- c) koordinuje činnosti vzhľadom na tretie krajiny.

4. Komisia môže zvolať skupinu pre krízový manažment zloženú z krízových manažérov uvedených v článku 10 ods. 1 písm. g) z členských štátov, ktorých sa stav núdze týka. Po dohode s krízovými manažérmi môže Komisia prizvať iné relevantné zainteresované strany. Komisia zabezpečí, aby bola Koordinačná skupina pre plyn pravidelne informovaná o činnosti skupiny pre krízový manažment.

5. Členské štáty, a najmä zodpovedné orgány, zabezpečia, aby:

- a) neboli zavedené žiadne opatrenia, ktoré kedykoľvek nepriemerane obmedzujú tok plynu v rámci vnútorného trhu, najmä tok plynu na postihnuté trhy;

b) neboli zavedené žiadne opatrenia, ktoré by mohli vážne ohroziť situáciu v oblasti dodávky plynu v inom členskom štáte, a

c) bol zachovaný cezhraničný prístup k infraštruktúre v súlade s nariadením (ES) č. 715/2009, pokiaľ je to technicky a bezpečnostne možné v súlade s núdzovým plánom.

6. Ak sa na žiadosť zodpovedného orgánu alebo plynárenského podniku alebo z vlastnej iniciatívy Komisia domnieva, že v čase stavu núdze v Únii alebo regionálneho stavu núdze je opatrenie prijaté členským štátom alebo zodpovedným orgánom respektíve konanie plynárenského podniku v rozpore s odsekom 5, Komisia požiada členský štát alebo zodpovedný orgán, aby svoje opatrenie zmenil alebo aby konal s cieľom dosiahnuť súlad s odsekom 5 a aby ju zároveň informoval o dôvodoch tohto opatrenia alebo konania. Riadne sa zohľadňuje potreba bezpečnej prevádzky plynárenských sietí za každých okolností.

Členský štát alebo zodpovedný orgán zmení svoje opatrenia do troch dní od oznámenia požiadavky Komisie a oznámi ich Komisii alebo vysvetlí Komisii dôvody, pre ktoré s touto žiadosťou nesúhlasí. V tomto prípade môže Komisia svoju žiadosť do troch dní zmeniť alebo stiahnuť, alebo zvolať stretnutie s členským štátom alebo zodpovedným orgánom, a ak to považuje za potrebné, aj s Koordinačnou skupinou pre plyn, aby s nimi záležitosť prediskutovala. Komisia predloží podrobné zdôvodnenie žiadosti o akúkoľvek zmenu opatrenia. Členský štát alebo zodpovedný orgán v plnej miere zohľadní stanovisko Komisie. Ak sa konečné rozhodnutie zodpovedného orgánu alebo členského štátu odlišuje od stanoviska Komisie, zodpovedný orgán alebo členský štát predloží dôvody, ktoré ho k rozhodnutiu viedli.

7. Komisia po konzultácii s Koordinačnou skupinou pre plyn vytvorí stály rezervný zoznam osobitnej skupiny pre monitorovanie, ktorú tvoria odborníci v oblasti priemyslu a zástupcovia Komisie. Táto osobitná skupina pre monitorovanie môže byť rozmiestnená mimo Únie a v spolupráci s dodávateľskými a tranzitnými tretími krajinami monitoruje toky plynu do Únie a podáva o nich správy.

8. Zodpovedný orgán poskytuje informácie o akejkoľvek potrebe pomôcť Monitorovaciemu a informačnému centru Komisie pre civilnú ochranu. Monitorovacie a informačné centrum pre civilnú ochranu vyhodnocuje celkový stav a vydáva odporúčania týkajúce sa pomoci, ktorá by mala byť poskytnutá najpostihnutejším členským štátom a v prípade potreby tretím krajinám.

Článok 12

Koordinačná skupina pre plyn

1. Úlohou Koordinačnej skupiny pre plyn je uľahčovať koordináciu opatrení v oblasti bezpečnosti dodávky plynu. Táto skupina sa skladá zo zástupcov členských štátov, najmä ich zodpovedných orgánov, ako aj agentúry, ENTSO pre plyn a zastupiteľských orgánov príslušného odvetvia priemyslu a príslušných odberateľov. Komisia v konzultácii s členskými štátmi rozhodne o zložení skupiny, pričom zabezpečí jej úplnú reprezentatívnosť. Skupine predsedá Komisia. Skupina vypracuje svoj rokovací poriadok.

2. V súlade s týmto nariadením Komisia konzultuje s Koordinačnou skupinou pre plyn, ktorá jej pomáha, najmä pokiaľ ide o tieto otázky:

a) bezpečnosť dodávky plynu, kedykoľvek a obzvlášť v obdobiach stavu núdze;

b) všetky informácie dôležité pre bezpečnosť dodávky plynu na úrovni jednotlivých členských štátov, regiónov a Únie;

c) osvedčené postupy a prípadné usmernenia pre všetky dotknuté strany;

d) úroveň bezpečnosti dodávky, referenčné hodnoty a metodiky vyhodnocovania;

e) scenáre jednotlivých členských štátov, regiónov a Únie a testovanie úrovni pripravenosti;

f) hodnotenie preventívnych akčných plánov a núdzových plánov a realizácia opatrení v nich stanovených;

g) koordinácia opatrení na riešenie stavu núdze v rámci Únie, s tretími krajinami, ktoré sú zmluvnými stranami Zmluvy o založení Energetického spoločenstva a s ostatnými tretími krajinami;

h) pomoc, ktorú potrebujú najviac postihnuté členské štáty.

3. Komisia zvoláva stretnutia Koordinačnej skupiny pre plyn v pravidelných intervaloch a poskytuje informácie, ktoré získala od zodpovedných orgánov, pričom zachováva dôvernosť citlivých obchodných informácií.

Článok 13

Výmena informácií

1. V prípade, že v členských štátoch existujú povinnosti služby vo verejnom záujme, ktoré sa týkajú bezpečnosti dodávky plynu, uverejnia ich členské štáty do 3. januára 2011. Všetky ďalšie aktualizácie alebo dodatočné povinnosti služby vo verejnom záujme, ktoré sa týkajú bezpečnosti dodávky plynu, budú tiež uverejnené, hneď ako ich členské štáty prijímú.

2. Počas stavu núdze dotknuté plynárenské podniky sprístupnia zodpovednému orgánu každý deň k dispozícii najmä tieto informácie:

- a) predpovede každodennej spotreby plynu a a dodávky plynu na tri nasledujúce dni;
- b) tok plynu za deň v miliónoch m³/deň na všetkých cezhraničných vstupných a výstupných bodoch, ako aj na všetkých miestach pripájajúcich zariadenie na výrobu plynu, zásobník alebo LNG terminál k sieti;
- c) obdobie vyjadrené v dňoch, počas ktorého sa očakáva, že môžu byť zabezpečené dodávky plynu chráneným odberateľom.

3. Komisia má v prípade stavu núdze v Únii alebo regionálneho stavu núdze právo požiadať zodpovedný orgán o bezodkladné poskytnutie prinajmenšom:

- a) informácií uvedených v odseku 2;
- b) informácií o plánovaných opatreniach, ktoré zodpovedný orgán prijme alebo už prijal na zmiernenie stavu núdze, a informácií o ich efektívnosti;
- c) žiadostí o prijatie dodatočných opatrení inými zodpovednými orgánmi;
- d) opatrení zrealizovaných na žiadosť iných zodpovedných orgánov.

4. Zodpovedné orgány a Komisia zachovávajú dôvernosť citlivých obchodných informácií.

5. Po skončení stavu núdze zodpovedný orgán čo najskôr, najneskôr však šesť týždňov po zrušení stavu núdze poskytne

Komisiu podrobné vyhodnotenie stavu núdze a účinnosti prijatých opatrení vrátane posúdenia hospodárskeho vplyvu stavu núdze, vplyvu na sektor elektroenergetiky a pomoci, ktorá bola poskytnutá Únii alebo jej členským štátom a/alebo ktorú poskytla Únia alebo jej členské štáty. Toto hodnotenie sa sprístupní Koordinačnej skupine pre plyn a zohľadní sa v aktualizáciách preventívnych akčných plánov a núdzových plánov.

Komisia vykoná analýzu hodnotení zodpovedných orgánov a predloží výsledky svojej analýzy v súhrnnej podobe členským štátom, Európskemu parlamentu a Koordinačnej skupine pre plyn.

6. Aby Komisia mohla posúdiť situáciu v oblasti bezpečnosti dodávky na úrovni Únie:

- a) najneskôr do 3. decembra 2011 členské štáty oznámia Komisii existujúce medzivládne dohody uzavreté s tretími krajinami, ktoré majú vplyv na rozvoj plynárenských infraštruktúr a dodávok plynu. Keď uzatvárajú nové medzivládne dohody s tretími krajinami, ktoré majú takýto vplyv, členské štáty informujú Komisiu;
- b) v prípade existujúcich zmlúv najneskôr do 3. decembra 2011, ako aj v prípade nových zmlúv alebo zmien v existujúcich zmluvách plynárenské podniky oznámia dotknutým zodpovedným orgánom v súvislosti so zmluvami uzatvorenými na obdobie dlhšie ako jeden rok s dodávateľmi z tretích krajín tieto body zmlúv:
 - i) trvanie zmluvy;
 - ii) zazmluvnený objem celkom, pre každý rok a priemerný mesačný objem;
 - iii) v prípade vyhlásenia stavu pohotovosti alebo stavu núdze zazmluvnený maximálny objem za deň;
 - iv) zmluvné odberné miesta.

Zodpovedný orgán oznámi tieto údaje v súhrnnej forme Komisii. V prípade uzatvorenia nových zmlúv alebo vykonania zmien v existujúcich zmluvách sa celý súbor údajov pravidelne znovu oznamuje v súhrnnej forme. Zodpovedný orgán a Komisia zachovávajú dôvernosť týchto informácií.

Článok 14

Monitorovanie Komisiou

Komisia neustále monitoruje opatrenia týkajúce sa bezpečnosti dodávky plynu a podáva o nich správy, a to najmä na základe výročného hodnotenia správ uvedených v článku 5 smernice 2009/73/ES a informácií týkajúcich sa vykonávania článku 11 a článku 52 ods. 1 uvedenej smernice a po ich sprístupnení informácií poskytovaných v posúdení rizika a v preventívnych akčných plánoch a núdzových plánoch vypracovaných v súlade s týmto nariadením.

Najneskôr do 3. decembra 2014 na základe správy uvedenej v článku 4 ods. 6 a po porade s Koordinačnou skupinou pre plyn Komisia:

- a) vypracuje závery týkajúce sa možných nástrojov na zvýšenie bezpečnosti dodávky na úrovni Únie, zhodnotí realizovateľnosť vykonania posúdenia rizík a vypracovania preventívneho akčného plánu a núdzového plánu na úrovni Únie a podá správu Európskemu parlamentu a Rade o uplatňovaní tohto nariadenia vrátane, okrem iného, správy o pokroku dosiahnutom v oblasti prepojenosti trhov a
- b) podá Európskemu parlamentu a Rade správu o celkovej konzistentnosti preventívnych akčných plánov a núdzových plánov členských štátov a o tom, ako prispievajú k solidarite a pripravenosti z hľadiska Únie.

Správa musí v prípade potreby obsahovať odporúčania týkajúce sa zlepšenia tohto nariadenia.

Článok 15

Zrušenie

Bez toho, aby boli dotknuté záväzky členských štátov týkajúce sa lehoty na transpozíciu a uplatňovanie smernice 2004/67/ES, sa uvedená smernica zrušuje od 2. decembra 2010 s výnimkou článku 4 ods. 1 a 2 uvedenej smernice, ktorý sa uplatňuje dovtedy, kým dotknutý členský štát nevymedzí pojem chránených odberateľov podľa článku 2 ods. 1 tohto nariadenia a neurčí plynárenské podniky v súlade s článkom 8 ods. 1 tohto nariadenia.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 20. októbra 2010

Za Európsky parlament
predseda
J. BUZEK

Bez ohľadu na prvý odsek tohto článku sa článok 4 ods. 1 a 2 smernice 2004/67/ES po 3. júni 2012 neuplatňuje.

Článok 16

Výnimka

Toto nariadenie sa neuplatňuje na Maltu a Cyprus, pokiaľ na ich území nebude dodávaný plyn. Lehoty stanovené v článku 2 druhom odseku bode 1, v článku 3 ods. 2, článku 4 ods. 2 a 5, článku 6 ods. 1 a 5, článku 8 ods. 1, článku 9 ods. 1 a článku 13 ods. 6 písm. a) a b) sa vzťahujú na Maltu a Cyprus takto:

- a) 12 mesiacov pre článok 2 druhý odsek bod 1, článok 3 ods. 2, článok 9 ods. 1 a článok 13 ods. 6 písm. a) a b);
- b) 18 mesiacov pre článok 4 ods. 2 a článok 8 ods. 1;
- c) 24 mesiacov pre článok 4 ods. 5;
- d) 36 mesiacov pre článok 6 ods. 5;
- e) 48 mesiacov pre článok 6 ods. 1

odo dňa, keď bude na ich územie prvýkrát dodaný plyn.

Článok 17

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 6 ods. 8, článok 10 ods. 4 prvá veta, článok 10 ods. 7 písm. c) a článok 11 ods. 5 písm. c) sa uplatňujú od 3. marca 2011.

Za Radu
predseda
O. CHASTEL

PRÍLOHA I

VÝPOČET VZORCA N-1

1. Definícia vzorca N-1

Vzorec N-1 opisuje schopnosť technickej kapacity plynárenskej infraštruktúry uspokojovať celkový dopyt po plyne vo výpočtovej oblasti v prípade prerušenia samostatnej najväčšej plynárenskej infraštruktúry počas dňa s výnimočne vysokou spotrebou plynu, ktorý sa štatisticky vyskytuje raz za 20 rokov.

Plynárenská infraštruktúra zahŕňa prepravnú sieť pre plyn vrátane prepojení, ako aj zariadenia na výrobu plynu, zariadenia LNG a zásobníky pripojené k výpočtovej oblasti.

Technická kapacita ⁽¹⁾ celkovej zostávajúcej dostupnej plynárenskej infraštruktúry v prípade prerušenia samostatnej najväčšej plynárenskej infraštruktúry by mala byť prinajmenšom rovnaká ako celková denná spotreba plynu vo výpočtovej oblasti počas dňa s výnimočne vysokou spotrebou, ktorý sa štatisticky vyskytuje raz za 20 rokov.

Výsledky vzorca N-1, ktorého výpočet je uvedený nižšie, by sa mali prinajmenšom rovnať 100 %.

2. Metóda výpočtu vzorca N-1

$$N - 1 [\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{max}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

3. Definície parametrov vzorca N-1:

„Výpočtová oblasť“ znamená zemepisnú oblasť, pre ktorú sa vypočítava vzorec N-1 a ktorú určil zodpovedný orgán.

Definícia týkajúca sa strany spotreby

„D_{max}“ znamená celkovú dennú spotrebu plynu (v miliónoch m³/deň) vo výpočtovej oblasti počas dňa s výnimočne vysokou spotrebou plynu, ktorý sa štatisticky vyskytuje raz za 20 rokov.

Definície týkajúce sa strany dodávky

„EP_m“: Technická kapacita vstupných bodov (v miliónoch m³/deň) okrem kapacity zariadení na výrobu plynu, zariadení LNG a zásobníkov, na ktoré sa vzťahujú P_m, S_m a LNG_m – znamená celkovú technickú kapacitu všetkých hraničných vstupných bodov schopných dodávať plyn do výpočtovej oblasti.

„P_m“: Maximálna technická kapacita výroby plynu (v miliónoch m³/deň) – znamená celkovú maximálnu technickú dennú schopnosť výroby všetkých plynárenských zariadení na výrobu plynu, ktorú možno dodať do vstupných bodov vo výpočtovej oblasti.

„S_m“: Maximálny technický ťažobný výkon zásobníka (v miliónoch m³/deň) – znamená súčet maximálneho technického denného ťažobného výkonu všetkých zásobníkov, ktorý je možné dodať do vstupných bodov vo výpočtovej oblasti, berúc do úvahy ich fyzikálne osobitosti.

„LNG_m“: Maximálna technická kapacita zariadenia LNG (v miliónoch m³/deň) – znamená súčet maximálnych technických denných kapacít odvádzania plynu do siete zo všetkých zariadení LNG vo výpočtovej oblasti, s priradením na kritické prvky ako prečerpanie do terminálu, poskytovanie podporných služieb, dočasné skladovanie a spätné splynovanie LNG, ako aj technická kapacita odvádzania plynu do siete.

„I_m“ – znamená technickú kapacitu samostatnej najväčšej plynárenskej infraštruktúry (v miliónoch m³/deň) s najvyššou kapacitou pre dodávku do výpočtovej oblasti. V prípade, že sú k spoločnej ťažobnej a distribučnej plynárenskej infraštruktúre pripojené viaceré plynárenské infraštruktúry, ktoré nemožno prevádzkovať oddelene, považujú sa za jednu samostatnú plynárenskú infraštruktúru.

⁽¹⁾ Podľa článku 2 ods. 1 bodu 18 nariadenia (ES) č. 715/2009 „technická kapacita“ znamená maximálnu pevnú kapacitu, ktorú môže prevádzkovateľ prepravnej siete ponúknuť užívateľom sietí pri zohľadnení integrity sústavy a prevádzkových požiadaviek prepravnej siete.

4. Výpočet vzorca N-1 s využitím opatrení na strane spotreby

$$N - 1[\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{max} - D_{eff}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

Definícia týkajúca sa strany spotreby

„D_{eff}“ znamená časť (v miliónoch m³/deň) z D_{max}, ktorá v prípade prerušenia dodávky môže byť dostatočne a včas pokrytá trhovými opatreniami na strane spotreby v súlade s článkom 5 ods. 1 písm. b) a článkom 6 ods. 2.

5. Výpočet vzorca N-1 na regionálnej úrovni

Výpočtová oblasť uvedená v bode 3 sa v prípade potreby rozšíri na príslušnú regionálnu úroveň v súlade so špecifikáciami zodpovedných orgánov a dotknutých členských štátov. Na výpočet vzorca N-1 na regionálnej úrovni sa využíva samostatná najväčšia plynárenská infraštruktúra spoločného záujmu. Samostatná najväčšia plynárenská infraštruktúra spoločného záujmu v regióne je najväčšia plynárenská infraštruktúra pre dodávku plynu v regióne, ktorá priamo alebo nepriamo prispieva k dodávke plynu do členských štátov v tomto regióne a je vymedzená v spoločnom preventívnom akčnom pláne.

Regionálny výpočet N-1 môže nahradiť vnútroštátny výpočet N-1 v prípade, že samostatná najväčšia plynárenská infraštruktúra spoločného záujmu je obzvlášť dôležitá pre dodávku do všetkých dotknutých členských štátov v súlade so spoločným posúdením rizika.

PRÍLOHA II

ZOZNAM TRHOVÝCH OPATRENÍ PRE BEZPEČNOSŤ DODÁVKY PLYNU

Pri vypracúvaní preventívneho akčného plánu a núdzového plánu zodpovedný orgán zohľadňuje orientačný a neúplný zoznam opatrení uvedený v tejto prílohe. Zodpovedný orgán pri vypracúvaní preventívneho akčného plánu a núdzového plánu primerane zohľadňuje vplyv navrhovaných opatrení na životné prostredie a v najväčšej možnej miere uprednostňuje opatrenia, ktoré majú najmenší vplyv na životné prostredie, pričom zohľadňuje aspekty bezpečnosti dodávky.

Opatrenia na strane dodávky:

- zvýšenie pružnosti výroby,
- zvýšenie pružnosti dovozu,
- uľahčenie začlenenia plynu z obnoviteľných zdrojov energie do infraštruktúry plynárenskej siete,
- komerčný zásobník plynu – ťažobný výkon a objem plynu v zásobníkoch,
- kapacita terminálov LNG a maximálna kapacita odvádzania plynu do siete,
- diverzifikácia dodávok plynu a plynárenských trás,
- spätné toky,
- koordinovaný dispečing prevádzkovateľov prepravných sietí,
- využívanie dlhodobých a krátkodobých zmlúv,
- investície do infraštruktúry, vrátane obojsmernej kapacity,
- zmluvné podmienky na zaistenie bezpečnosti dodávky plynu.

Opatrenia na strane spotreby:

- využívanie prerušiteľných zmlúv,
- možnosť prechodu na iný druh paliva vrátane využívania alternatívnych rezervných palív v priemyselných zariadeniach a v elektrárnach,
- dobrovoľné znižovanie odberu zákazníkov s pevným profilom odberu,
- zvýšenie efektívnosti,
- zvýšené využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PRÍLOHA III

ZOZNAM NETRHOVÝCH OPATRENÍ PRE BEZPEČNOSŤ DODÁVKY PLYNU

Pri vypracúvaní preventívneho akčného plánu a núdzového plánu zväži zodpovedný orgán prínos tohto orientačného a neúplného zoznamu opatrení len v prípade stavu núdze:

Opatrenia na strane dodávky:

- využitie strategických zásob plynu,
- nútené používanie zásob alternatívnych palív (napr. v súlade s ustanoveniami smernice Rady 2009/119/ES zo 14. septembra 2009, ktorou sa členským štátom ukladá povinnosť udržiavať minimálne zásoby ropy a/alebo ropných výrobkov ⁽¹⁾),
- nútené používanie elektriny vyrobenej z iných zdrojov než z plynu,
- nútené zvýšenie objemov výroby plynu,
- nútená ťažba zo zásobníkov.

Opatrenia na strane spotreby:

- rôzne kroky v oblasti povinného znižovania spotreby, a to aj:
 - nútený prechod na iný druh paliva,
 - nútené využívanie prerušiteľných zmlúv v prípadoch, keď sa v plnej miere nevyužívajú ako súčasť trhových opatrení,
 - nútené znižovanie odberu zákazníkov s pevným profilom odberu.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 265, 9.10.2009, s. 9.

PRÍLOHA IV

REGIONÁLNA SPOLUPRÁCA

V súlade s článkom 194 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a ako sa zdôrazňuje v článku 6 smernice 2009/73/ES a v článku 12 nariadenia (ES) č. 715/2009 je regionálna spolupráca prejavom ducha solidarity a tiež východiskovou koncepciou tohto nariadenia. Regionálna spolupráca je nevyhnutná najmä na vypracovanie posúdenia rizík (článok 9), preventívneho akčného plánu a núdzového plánu (články 4, 5 a 10), štandardov infraštruktúry a dodávky (články 6 a 8) a ustanovení pre reakcie na stav núdze na regionálnej úrovni a na úrovni Únie (článok 11).

Regionálna spolupráca v rámci tohto nariadenia nadväzuje na existujúcu regionálnu spoluprácu medzi plynárenskými podnikmi, členskými štátmi a národnými regulačnými orgánmi s cieľom okrem iného zlepšiť bezpečnosť dodávky a integráciu vnútorného trhu s energiou, ako sú tri regionálne trhy s plynom v rámci plynárenskej regionálnej iniciatívy, plynárenská platforma, skupina na vysokej úrovni pre plán prepojenia baltského trhu s energiou a koordinačná skupina pre bezpečnosť dodávky v rámci Energetického spoločenstva. Špecifické požiadavky v oblasti bezpečnosti dodávky si však budú pravdepodobne vyžadovať nové rámce pre spoluprácu a existujúce oblasti spolupráce sa budú musieť prispôbiť tak, aby zaručovali čo najvyššiu účinnosť.

S ohľadom na čoraz prepojenejšie a vzájomne previazanejšie trhy a dokončenie vnútorného trhu s plynom môže spolupráca medzi nasledujúcimi členskými štátmi slúžiť ako vzor spolupráce, a to aj okrem iného medzi jednotlivými časťami susediacich členských štátov, a môže posilniť ich individuálnu a kolektívnu bezpečnosť dodávky plynu:

- medzi Poľskom a tromi pobaltskými štátmi (Estónsko, Lotyšsko a Litva),
- medzi Pyrenejským polostrovom (Španielsko a Portugalsko) a Francúzskom,
- medzi Írskom a Spojeným kráľovstvom,
- medzi Bulharskom, Gréckom a Rumunskom,
- medzi Dánskom a Švédskom,
- medzi Slovinskom, Talianskom, Rakúskom, Maďarskom a Rumunskom,
- medzi Poľskom a Nemeckom,
- medzi Francúzskom, Nemeckom, Belgickom, Holandskom a Luxemburskom,
- medzi Nemeckom, Českou republikou a Slovenskom,
- medzi ostatnými krajinami.

Tam, kde je to potrebné a vhodné, môže sa regionálna spolupráca medzi členskými štátmi rozšíriť s cieľom zlepšiť spoluprácu so susednými členskými štátmi, najmä v prípade tzv. izolovaných trhov, aby sa tak posilnili prepojenia. Členské štáty môžu byť tiež členmi rôznych zoskupení zameraných na spoluprácu.

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) č. 995/2010**z 20. októbra 2010,****ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva****(Text s významom pre EHP)**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Lesy zabezpečujú rôzne prínosy z environmentálneho, hospodárskeho a sociálneho hľadiska vrátane drevených a nedrevených lesných výrobkov a environmentálnych služieb nevyhnutných pre ľudstvo, ako sú zachovanie biodiverzity a funkcií ekosystému a ochrana klímy.
- (2) Z dôvodu narastajúceho dopytu po dreve a výrobkoch z dreva na celom svete v kombinácii s inštitucionálnymi a správnyimi nedostatkami, ktoré sú príznačné pre odvetvie lesného hospodárstva vo viacerých krajinách produkujúcich drevo, vzbudzuje nezákonná ťažba dreva a súvisiaci obchod čoraz väčšie obavy.
- (3) Nezákonná ťažba dreva je všadeprítomným problémom a vzbudzuje veľké obavy v medzinárodnom meradle. Predstavuje značnú hrozbu pre lesy, pretože prispieva k procesu odlesňovania a degradácie lesa, ktorý je zdrojom približne 20 % celkových emisií CO₂, ohrozuje biodiverzitu a udržateľné obhospodarovanie a rozvoj lesov vrátane podnikateľskej životaschopnosti hospodárskych subjektov konajúcich v súlade s uplatniteľnými

právnymi predpismi. Prispieva aj k dezertifikácii a erózii pôdy a môže vyvolávať extrémne prejavy počasia a záplavy. Okrem toho má aj sociálne, politické a hospodárske dôsledky, pričom často narúša pokrok v oblasti dobrého riadenia, ohrozuje živobytie miestnych komunít závislých od lesa a môže súvisieť s ozbrojenými konfliktmi. Riešenie problému nezákonnej ťažby dreva v kontexte tohto nariadenia by malo prispieť k úsiliu Únie zameranému na zmiernenie účinkov zmeny klímy hospodárnym spôsobom a malo by dopĺňať činnosť a záväzky Únie v súvislosti s Rámcovým dohovorom Organizácie Spojených národov o zmene klímy.

- (4) Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1600/2002/ES z 22. júla 2002, ktorým sa ustanovuje šiesty environmentálny akčný program Spoločenstva ⁽³⁾, určilo za prioritu preskúmanie možnosti prijatia aktívnych opatrení na predchádzanie a potlačanie obchodu s nelegálne vyťaženým drevom, ako aj pokračovanie aktívnej účasti Únie a členských štátov pri vykonávaní celosvetových a regionálnych rezolúcií a dohôd o otázkach súvisiacich s lesmi.
- (5) V oznámení Komisie z 21. mája 2003 s názvom Vymáhateľnosť práva, správa a obchod v lesnom hospodárstve (Forest Law Enforcement, Governance and Trade – FLEGT): návrh akčného plánu EÚ bol navrhnutý balík opatrení zameraných na podporu medzinárodného úsilia vyriešiť problém nezákonnej ťažby dreva a súvisiaceho obchodu v súvislosti s úsilím Únie dosiahnuť trvalo udržateľnú správu lesov.
- (6) Európsky parlament a Rada uvítali uvedené oznámenie a uznali potrebu prispievania Únie ku globálnemu úsiliu riešiť problém nezákonnej ťažby dreva.
- (7) V súlade s cieľom uvedeného oznámenia, najmä s cieľom zabezpečiť, aby do Únie vstupovali len výrobky z dreva, ktoré boli vyrobené v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi produkujúcej krajiny, Únia rokovala o dobrovoľných partnerských dohodách (Voluntary Partnership Agreements – VPA; ďalej len „FLEGT VPA“) s krajinami produkujúcimi drevo (ďalej len „partnerské krajiny“), z ktorých pre zmluvné strany vyplýva právne záväzná povinnosť uplatňovať licenčný systém a regulovať obchod s drevom a výrobkami z dreva určenými v týchto FLEGT VPA.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 318, 23.12.2009, s. 88.

⁽²⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 22. apríla 2009 (Ú. v. EÚ C 184 E, 8.7.2010, s. 145), pozícia Rady v prvom čítaní z 1. marca 2010 (Ú. v. EÚ C 114 E, 4.5.2010, s. 17) a pozícia Európskeho parlamentu zo 7. júla 2010 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku).

⁽³⁾ Ú. v. ES L 242, 10.9.2002, s. 1.

- (8) Vzhľadom na veľký rozsah a naliehavosť problému je potrebné aktívne podporovať boj proti nezákonnej ťažbe dreva a súvisiacemu obchodu, doplniť a posilniť iniciatívu FLEGT VPA a zlepšiť synergie medzi politikami zameranými na zachovanie lesov a dosahovanie vysokej úrovne ochrany životného prostredia vrátane boja proti zmene klímy a strate biodiverzity.
- (9) Malo by sa oceniť úsilie vynaložené krajinami, ktoré uzatvorili FLEGT VPA s Úniou, ako aj zásady, ktoré sú v nich uvedené, a to najmä v súvislosti s vymedzením zákonne vyprodukovaného dreva, a štáty by sa mali naďalej podporovať pri uzatváraní FLEGT VPA. Treba zohľadniť aj to, že v rámci licenčného systému FLEGT sa do Únie vyváža len drevo vyťažené v súlade s príslušnými vnútroštátnymi právnymi predpismi a výrobky získané z takéhoto dreva. Drevo obsiahnuté vo výrobkoch z dreva uvedených v prílohách II a III k nariadeniu Rady (ES) č. 2173/2005 z 20. decembra 2005 o vytvorení licenčného systému FLEGT na dovoz dreva do Európskeho spoločenstva⁽¹⁾, ktoré pochádzajú z partnerských krajín uvedených v prílohe I k uvedenému nariadeniu, by sa preto malo považovať za zákonne vyťažené, ak takéto výrobky z dreva sú v súlade s uvedeným nariadením a so všetkými jeho vykonávacími ustanoveniami.
- (10) Takisto by sa mala zohľadniť skutočnosť, že v Dohovore o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora – CITES) sa od strán CITES požaduje, aby udelili vývozné povolenie CITES len v tom prípade, ak sa jedince druhov uvedených v CITES získali okrem iného v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi vyvážajúcej krajiny. Drevo druhov uvedených v prílohách A, B alebo C k nariadeniu Rady (ES) č. 338/97 z 9. decembra 1996 o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín reguláciou obchodu s nimi⁽²⁾ by sa preto malo považovať za zákonne vyťažené, ak výrobky, v ktorých je takéto drevo obsiahnuté, sú v súlade s uvedeným nariadením a jeho vykonávacími ustanoveniami.
- (11) Vzhľadom na to, že by sa malo podnecovať používanie recyklovaného dreva a výrobkov z dreva a že zahrnutie týchto výrobkov do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia by hospodárske subjekty neúmerne zaťažilo, použité drevo a výrobky z dreva, ktoré ukončili životný cyklus a boli by inak zlikvidované ako odpad, by sa mali vylúčiť z rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia.
- (12) Ako jedno z prvých opatrení tohto nariadenia by sa malo zakázať prvé uvedenie nelegálne vyťaženého dreva alebo výrobkov, ktoré sú získané z takéhoto dreva, na vnútorný trh. Vzhľadom na komplexnosť nezákonnej ťažby dreva, pokiaľ ide o jej základné dôvody a vplyvy, by sa mali prijať osobitné opatrenia, ako sú napríklad
- opatrenia zacielené na správanie hospodárskych subjektov.
- (13) V súvislosti s akčným plánom FLEGT môžu Komisia a prípadne členské štáty podporovať a uskutočňovať štúdie a výskum o miere a povahe nezákonnej ťažby dreva v rôznych krajinách a zverejňovať takéto informácie, ako aj podporovať poskytovanie praktických usmernení prevádzkovateľom o uplatniteľných právnych predpisoch v krajinách produkujúcich drevo.
- (14) Pri absencii medzinárodne schválenej definície by sa pri vymedzovaní toho, čo predstavuje nelegálnu ťažbu dreva, malo vychádzať z právnych predpisov krajiny, v ktorej sa drevo vyťažilo, vrátane nariadení, ako aj z vykonávania príslušných medzinárodných dohovorov, ktorých je krajina zmluvnou stranou, v tejto krajine.
- (15) Mnohé výrobky z dreva prechádzajú viacerými procesmi predtým a potom, ako sa prvýkrát uvedú na vnútorný trh. Aby sa zabránilo zbytočnému administratívne zaťaženiu, iba hospodárske subjekty, ktoré drevo a výrobky z dreva uvádzajú na vnútorný trh prvýkrát, by mali podliehať systému náležitej starostlivosti, pričom obchodník v dodávateľskom reťazci by mal mať povinnosť poskytovať základné informácie o svojom dodávateľovi a odberateľovi, aby sa zaručila výsledovateľnosť dreva a výrobkov z dreva.
- (16) Na základe systematického prístupu by mali hospodárske subjekty, ktoré uvádzajú na vnútorný trh drevo a výrobky z dreva prvýkrát, prijať príslušné kroky, aby sa zabezpečilo, že nelegálne vyťažené drevo a výrobky z takéhoto dreva, sa nevedú na vnútorný trh. Na tento účel by hospodárske subjekty mali vynaložiť náležitú starostlivosť prostredníctvom systému opatrení a postupov, aby minimalizovali riziko, že na vnútorný trh uvedú nelegálne vyťažené drevo a výrobky z takéhoto dreva.
- (17) Systém náležitej starostlivosti obsahuje tri prvky, ktoré sú vlastné pre riadenie rizík: prístup k informáciám, hodnotenie rizika a zmiernovanie identifikovaného rizika. Systém náležitej starostlivosti by mal zabezpečovať prístup k informáciám o zdrojoch a dodávateľoch dreva a výrobkov z dreva, ktoré sa na vnútorný trh uvádzajú prvýkrát, vrátane relevantných informácií, napr. informácií o súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi, o krajine ťažby, druhoch drevín, množstve, prípadne o vnútroštátnom regióne a povolení na ťažbu. Hospodárske subjekty by na základe týchto informácií mali vykonať hodnotenie rizika. Ak identifikujú nejaké riziko, mali by ho zmierniť spôsobom primeraným tomuto riziku, a to s cieľom zabrániť uvedeniu nelegálne vyťaženého dreva a výrobkov získaných z takéhoto dreva na vnútorný trh.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 347, 30.12.2005, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 61, 3.3.1997, s. 1.

- (18) V záujme zabránenia zbytočnému administratívne zaťaženiu by sa od hospodárskych subjektov, ktoré už využívajú systémy alebo postupy vyhovujúce požiadavkám tohto nariadenia, nemalo vyžadovať, aby vytvárali nové systémy.
- (19) S cieľom uznať osvedčené postupy v odvetví lesného hospodárstva sa pri postupe hodnotenia rizika môže využívať certifikácia alebo iné systémy overenia treťou stranou, ktoré sa vzťahujú na súlad s uplatniteľnými právnymi predpismi.
- (20) Drevospracujúci priemysel má veľký význam pre hospodárstvo Únie. Významnými aktérmi tohto odvetvia sú organizácie hospodárskych subjektov, pretože zastupujú jeho záujmy v širokom meradle a spolupracujú s rôznymi zainteresovanými stranami. Tieto organizácie majú aj odborné znalosti a kapacitu analyzovať príslušné právne predpisy a uľahčovať dodržiavanie súladu zo strany svojich členov, ale nemali by využívať túto schopnosť na dominovanie na trhu. Na uľahčenie vykonávania tohto nariadenia a v záujme rozvoja osvedčených postupov je vhodné uznať organizácie, ktoré vyvinuli systémy náležitej starostlivosti spĺňajúce požiadavky tohto nariadenia. Uznávanie a zrušenie uznania monitorovacích organizácií by sa malo uskutočňovať spravodlivým a transparentným spôsobom. Zoznam takýchto uznaných organizácií by sa mal uverejniť, aby sa tak hospodárskym subjektom umožnilo ich využívanie.
- (21) Príslušné orgány by mali v pravidelných intervaloch vykonávať kontroly, aby sa overilo, či monitorovacie organizácie skutočne plnia svoje povinnosti ustanovené v tomto nariadení. Príslušné orgány by sa navyše mali snažiť vykonávať kontroly, ak majú k dispozícii relevantné informácie vrátane opodstatnených obáv tretích strán.
- (22) Príslušné orgány by mali sledovať, či hospodárske subjekty účinne plnia povinnosti ustanovené v tomto nariadení. Na tento účel by príslušné orgány mali v súlade s plánom podľa potreby vykonávať úradné kontroly, ktoré môžu zahŕňať aj kontroly v priestoroch hospodárskych subjektov a audity v teréne, a mali by byť schopné vyžadovať od hospodárskych subjektov, aby v prípade potreby prijali nápravné opatrenia. Príslušné orgány by sa navyše mali snažiť vykonávať kontroly, ak majú k dispozícii relevantné informácie vrátane opodstatnených obáv tretích strán.
- (23) Príslušné orgány by mali viesť záznamy o kontrolách a príslušné informácie by sa mali sprístupniť v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/4/ES z 28. januára 2003 o prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí⁽¹⁾.
- (24) Vzhľadom na medzinárodný charakter nelegálnej ťažby dreva a súvisiaceho obchodu by príslušné orgány mali spolupracovať navzájom medzi sebou, so správnymi orgánmi tretích krajín a s Komisiou.
- (25) S cieľom uľahčiť schopnosť hospodárskych subjektov, ktoré uvádzajú drevo a výrobky z dreva na vnútorný trh, dodržiavať požiadavky tohto nariadenia, môžu členské štáty za prípadnej pomoci Komisie s prihliadnutím na situáciu malých a stredných podnikov poskytovať hospodárskym subjektom technickú a inú pomoc a uľahčovať výmenu informácií. Takáto pomoc by nemala zbaviť hospodárske subjekty povinnosti vykonávať náležitú starostlivosť.
- (26) Obchodníci a monitorovacie organizácie by sa mali zdržať opatrení, ktoré by mohli ohroziť dosiahnutie cieľa tohto nariadenia.
- (27) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby porušenie tohto nariadenia, či už hospodárskymi subjektmi, obchodníkmi alebo monitorovacími organizáciami, bolo sankcionované účinnými, primeranými a odrádzajúcimi sankciami. Vnútroštátne pravidlá môžu ustanoviť, že po uplatnení efektívnych, primeraných a odrádzajúcich pokút za porušenia zákazu uvádzať na vnútorný trh nelegálne vyťažené drevo a výrobky, ktoré sú získané z takéhoto dreva, sa takéto drevo a výrobky z dreva nemusia nevyhnutne likvidovať, ale môžu sa namiesto toho použiť alebo uvoľniť na účely verejného záujmu.
- (28) Komisia by mala byť v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) splnomocnená na prijatie delegovaných aktov týkajúcich sa postupov na uznávanie monitorovacích organizácií a zrušenie takéhoto uznania, ďalších relevantných kritérií hodnotenia rizika, ktoré môžu byť potrebné na doplnenie kritérií ustanovených v tomto nariadení, a zoznamu druhov dreva a výrobkov z dreva, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas svojich prípravných prác uskutočnila náležité konzultácie, a to aj na expertnej úrovni.
- (29) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania by sa mali Komisii zveriť vykonávacie právomoci na prijatie podrobných pravidiel týkajúcich sa frekvencie a povahy kontrol monitorovacích organizácií vykonávaných príslušnými orgánmi a systémov náležitej starostlivosti, s výnimkou ďalších relevantných kritérií hodnotenia rizika. Podľa článku 291 ZFEÚ sa pravidlá a všeobecné zásady kontrolného mechanizmu, ktorým členské štáty uskutočňujú kontrolu nad vykonávaním vykonávacích právomocí Komisie, upravujú vopred nariadením, ktoré sa prijme v súlade s riadnym legislatívnym postupom.

(¹) Ú. v. EÚ L 41, 14.2.2003, s. 26.

Až do prijatia tohto nového nariadenia sa naďalej uplatňuje rozhodnutie Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu ⁽¹⁾, s výnimkou regulačného postupu s kontrolou, ktorý sa neuplatňuje.

- (30) Hospodárske subjekty a príslušné orgány by mali mať dostatočné obdobie na to, aby sa pripravili na plnenie požiadaviek tohto nariadenia.
- (31) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to boj proti nezákonnej ťažbe dreva a súvisiacemu obchodu, nie je možné dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, ale z dôvodu jeho rozsahu ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich drevo a výrobky z dreva na vnútorný trh prvýkrát, ako aj povinnosti obchodníkov.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

- a) „drevo a výrobky z dreva“ sú drevo a výrobky z dreva uvedené v prílohe s výnimkou výrobkov z dreva alebo častí takýchto výrobkov vyrobených z dreva alebo z výrobkov z dreva, ktorých životný cyklus sa ukončil a inak by sa s nimi nakladalo ako s odpadom tak, ako sa uvádza v článku 3 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade ⁽²⁾;
- b) „uvádzanie na trh“ je dodávanie dreva a výrobkov z dreva, akýmkoľvek spôsobom a bez ohľadu na techniku predaja, prvýkrát na vnútorný trh na účely distribúcie alebo použitia v rámci obchodnej činnosti, či už za poplatok alebo bezplatne. Zahŕňa tiež dodávanie pomocou prostriedkov komunikácie na diaľku, ako je vymedzená v smernici Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES z 20. mája 1997

o ochrane spotrebiteľa vzhľadom na zmluvy na diaľku ⁽³⁾. Dodávanie na vnútorný trh výrobkov, ktoré sú získané z dreva alebo z výrobkov z dreva, ktoré už boli uvedené na trh, sa nepovažuje za „uvedenie na trh“;

- c) „hospodársky subjekt“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, ktorá uvádza drevo alebo výrobky z dreva na trh;
- d) „obchodník“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá v rámci obchodnej činnosti na vnútornom trhu predáva alebo kupuje drevo alebo výrobky z dreva, ktoré už boli uvedené na vnútorný trh;
- e) „krajina ťažby“ je krajina alebo územie, kde sa drevo alebo drevo obsiahnuté vo výrobkoch z dreva vyťažilo;
- f) „legálne vyťažené“ znamená vyťažené v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi krajiny ťažby;
- g) „nelegálne vyťažené“ znamená vyťažené v rozpore s uplatniteľnými právnymi predpismi krajiny ťažby;
- h) „uplatniteľné právne predpisy“ sú právne predpisy platné v krajine ťažby, ktoré sa vzťahujú na tieto oblasti:
- právo na ťažbu dreva v zákonne uverejnených hraniciach,
 - platby za práva na ťažbu a drevo vrátane poplatkov súvisiacich s ťažbou dreva,
 - ťažba dreva vrátane právnych predpisov týkajúcich sa životného prostredia, vrátane lesného hospodárstva a ochrany biodiverzity, ak sa priamo týkajú ťažby dreva,
 - práva tretích strán týkajúce sa využívania a držby, na ktoré má ťažba dreva vplyv, a
 - obchodné a colné predpisy, pokiaľ ide o odvetvie lesného hospodárstva.

Článok 3

Štatút dreva a výrobkov z dreva, na ktoré sa vzťahuje systém FLEGT a dohovor CITES

Drevo obsiahnuté vo výrobkoch z dreva uvedených v prílohách II a III k nariadeniu Rady (ES) č. 2173/2005, ktoré pochádza z partnerských krajín uvedených v prílohe I k nariadeniu (ES) č. 2173/2005 a spĺňa požiadavky uvedeného nariadenia a jeho vykonávacích ustanovení, sa na účely tohto nariadenia považuje za legálne vyťažené.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 144, 4.6.1997, s. 19.

Drevo druhov uvedených v prílohách A, B alebo C k nariadeniu (ES) č. 338/97, ktoré spĺňa požiadavky uvedeného nariadenia a jeho vykonávacích ustanovení, sa na účely tohto nariadenia považuje za legálne vyťažené.

Článok 4

Povinnosti hospodárskych subjektov

1. Uvádzanie na trh nelegálne vyťaženého dreva alebo výrobkov, ktoré sú získané z takéhoto dreva, je zakázané.

2. Hospodárske subjekty uplatňujú pri uvádzaní dreva alebo výrobkov z dreva na trh náležitú starostlivosť. Na tento účel používajú rámec postupov a opatrení, ďalej len „systém náležitej starostlivosti“, ako sa stanovuje v článku 6.

3. Každý hospodársky subjekt udržiava a pravidelne vyhodnocuje systém náležitej starostlivosti, ktorý používa, s výnimkou prípadov, keď používa systém náležitej starostlivosti vytvorený monitorovacou organizáciou uvedenou v článku 8. Existujúci systém dohľadu podľa vnútroštátnych právnych predpisov a akýkoľvek dobrovoľný mechanizmus nepretržitého zabezpečenia informácií o pôvode, ktorý spĺňa požiadavky tohto nariadenia, sa môžu použiť ako základ systému náležitej starostlivosti.

Článok 5

Povinnosť výsledovateľnosti

Obchodníci musia byť prostredníctvom dodávateľského reťazca schopní identifikovať:

- a) hospodárske subjekty alebo obchodníkov, ktorí dodali drevo a výrobky z dreva, a
- b) prípadne obchodníkov, ktorým dodali drevo a výrobky z dreva.

Obchodníci uchovávajú informácie uvedené v prvom odseku najmenej počas piatich rokov a poskytujú tieto informácie príslušným orgánom na požiadanie.

Článok 6

Systémy náležitej starostlivosti

1. Systém náležitej starostlivosti uvedený v článku 4 ods. 2 obsahuje tieto prvky:

- a) opatrenia a postupy zabezpečujúce prístup k informáciám o dodávke dreva alebo výrobkov z dreva, ktoré hospodársky subjekt uviedol na trh:

— opis vrátane obchodného mena a druhu výrobku, ako aj bežného názvu druhu dreveniny a prípadne jej plného vedeckého názvu,

— krajinu ťažby a prípadne:

- i) región v rámci krajiny, kde sa drevo vyťažilo, a
- ii) povolenie na ťažbu,

— množstvo (vyjadrené objemom, hmotnosťou alebo počtom jednotiek),

— meno/názov a adresa dodávateľa hospodárskeho subjektu,

— meno/názov a adresa obchodníka, ktorému bolo dodané drevo a výrobky z dreva,

— doklady alebo iné informácie, ktoré preukazujú súlad takého dreva a výrobkov z dreva s uplatniteľnými právnymi predpismi;

- b) postupy hodnotenia rizika, ktoré hospodárskemu subjektu umožňujú analyzovať a hodnotiť riziko uvedenia na trh nelegálne vyťaženého dreva alebo výrobkov získaných z takéhoto dreva.

V takýchto postupoch sa zohľadnia informácie uvedené v písmene a), ako aj relevantné kritériá hodnotenia rizika vrátane:

— zaistenia súladu s uplatniteľnými právnymi predpismi, ktorého súčasťou môže byť certifikácia alebo iné systémy overenia treťou stranou, ktoré sa vzťahujú na súlad s uplatniteľnými právnymi predpismi,

— rozšírenosti nelegálnej ťažby dreva špecifického druhu dreveniny,

— rozšírenosti nelegálnej ťažby dreva alebo nelegálnych postupov v krajine ťažby a/alebo v regióne v rámci krajiny, kde sa drevo vyťažilo vrátane zväženia rozšírenosti ozbrojeného konfliktu,

— sankcií uložených Bezpečnostnou radou OSN alebo Radou Európskej únie týkajúcich sa dovozu a vývozu dreva,

— zložitosti dodávateľského reťazca dreva a výrobkov z dreva;

- c) s výnimkou prípadov, keď je riziko identifikované v rámci postupov hodnotenia rizika uvedených pod písmenom b) zanedbateľné, postupy na zmierňovanie rizika, ktoré pozostávajú zo súboru opatrení a postupov, ktoré sú vhodné a primerané na efektívne minimalizovanie takéhoto rizika, a ktoré môžu zahŕňať požiadavku na dodatočné informácie alebo dokumenty a/alebo požiadavku na overenie treťou stranou.

2. Podrobné pravidlá potrebné na zabezpečenie jednotného vykonávania odseku 1, s výnimkou pravidiel týkajúcich sa ďalších relevantných kritérií hodnotenia rizika uvedených v odseku 1 písm. b) druhej vete tohto článku, sa prijímú v súlade s regulačným postupom uvedeným v článku 18 ods. 2. Tieto pravidlá sa prijímú do 3. júna 2012.

3. Vzhľadom na vývoj na trhu a skúsenosti nadobudnuté pri vykonávaní tohto nariadenia, najmä skúsenosti identifikované prostredníctvom výmeny informácií uvedenej v článku 13 a správ uvedených v článku 20 ods. 3, prijme Komisia delegované akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ, pokiaľ ide o ďalšie relevantné kritériá hodnotenia rizika, ktoré môžu byť potrebné na doplnenie kritérií uvedených v odseku 1 písm. b) druhej vete tohto článku, s cieľom zabezpečiť efektívnosť systému náležitej starostlivosti.

Na delegované akty uvedené v tomto odseku sa uplatňujú postupy ustanovené v článkoch 15, 16 a 17.

Článok 7

Príslušné orgány

1. Každý členský štát určí jeden alebo viacero príslušných orgánov zodpovedných za uplatňovanie tohto nariadenia.

Členské štáty informujú Komisiu o názvoch a adresách príslušných orgánov do 3. júna 2011. Členské štáty informujú Komisiu o akýchkoľvek zmenách v názvoch a adresách príslušných orgánov.

2. Komisia zverejní zoznam príslušných orgánov, a to aj na internete. Zoznam sa pravidelne aktualizuje.

Článok 8

Monitorovacie organizácie

1. Monitorovacia organizácia:

a) udržiava a pravidelne vyhodnocuje systém náležitej starostlivosti, ako je uvedené v článku 6, a udeľuje hospodárskym subjektom právo používať ho;

b) overuje, či daný hospodársky subjekt používa jej systém náležitej starostlivosti správne;

c) prijíma primerané opatrenia, ak hospodársky subjekt nepoužíva jej systém náležitej starostlivosti správne, vrátane informovania príslušného orgánu v prípade významného alebo opakovaného nesprávneho používania systému zo strany hospodárskeho subjektu.

2. Organizácia sa môže uchádzať o uznanie za monitorovaciu organizáciu, ak spĺňa tieto požiadavky:

a) má právnu subjektivitu a je usadená v Únii v súlade s právnymi predpismi;

b) disponuje primeraným kvalifikovaným personálom a kapacitou na výkon funkcií uvedených v odseku 1 a

c) zaručí, že pri výkone jej funkcií nedôjde z žiadnemu konfliktu záujmov.

3. Komisia po konzultovaní s príslušným členským štátom alebo príslušnými členskými štátmi uzná za monitorovaciu organizáciu žiadateľa, ktorý spĺňa požiadavky ustanovené v odseku 2.

Komisia oznámi rozhodnutie o uznaní organizácie za monitorovaciu organizáciu príslušným orgánom všetkých členských štátov.

4. Príslušné orgány vykonávajú v pravidelných intervaloch kontroly s cieľom overiť, či monitorovacie organizácie pôsobiace v rámci právomoci príslušných orgánov aj naďalej plnia funkcie ustanovené v odseku 1 a spĺňajú požiadavky ustanovené v odseku 2. Kontroly sa môžu vykonávať, ak príslušný orgán členského štátu má relevantné informácie vrátane odôvodnených obáv tretích strán alebo ak zistil nedostatky v tom, ako hospodárske subjekty realizujú systém náležitej starostlivosti, ktorý vytvorila monitorovacia organizácia. Správa o kontrolách sa sprístupní v súlade so smernicou 2003/4/ES.

5. Ak príslušný orgán dospeje k záveru, že monitorovacia organizácia už neplní funkcie ustanovené v odseku 1 alebo už nespĺňa požiadavky ustanovené v odseku 2, bezodkladne o tom informuje Komisiu.

6. Ak Komisia, najmä na základe informácií podľa odseku 5, dospeje k záveru, že monitorovacia organizácia už neplní funkcie ustanovené v odseku 1 alebo nespĺňa požiadavky ustanovené v odseku 2, zruší uznanie monitorovacej organizácie. Predtým ako zruší uznanie monitorovacej organizácie, Komisia o tom informuje príslušné členské štáty.

Komisia oznámi rozhodnutie o zrušení uznania monitorovacej organizácie príslušným orgánom všetkých členských štátov.

7. V záujme doplnenia procesných pravidiel, pokiaľ ide o udelenie uznania monitorovacej organizácii a jeho zrušenie, a v prípade, ak sa to vyžaduje na základe skúseností, aj na ich zmenu, prijme Komisia delegované akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ, pričom zaručí, aby sa uznanie a zrušenie uznania uskutočňovali spravodlivým a transparentným spôsobom.

Na delegované akty uvedené v tomto odseku sa uplatňujú postupy ustanovené v článkoch 15, 16 a 17. Tieto akty sa prijímajú do 3. marca 2012.

8. Podrobné pravidlá o frekvencii a charaktere kontrol uvedených v odseku 4, ktoré sú potrebné na zabezpečenie efektívneho dohľadu nad monitorovacími organizáciami a jednotného vykonávania odseku 4, sa prijímajú v súlade s regulačným postupom uvedeným v článku 18 ods. 2. Tieto pravidlá sa prijímajú do 3. júna 2012.

Článok 9

Zoznam monitorovacích organizácií

Komisia uverejní zoznam monitorovacích organizácií v Úradnom vestníku Európskej únie v sérii C a sprístupní ho na svojej webovej stránke. Zoznam sa pravidelne aktualizuje.

Článok 10

Kontroly hospodárskych subjektov

1. Príslušné orgány vykonávajú kontroly s cieľom overiť, či hospodárske subjekty spĺňajú požiadavky ustanovené v článkoch 4 a 6.

2. Kontroly uvedené v odseku 1 sa vykonávajú v súlade s pravidelne prehodnocovaným plánom na základe prístupu

založeného na posúdení rizika. Okrem toho sa kontroly môžu vykonávať, ak má príslušný orgán informácie, vrátane oprávnených obáv tretích strán, týkajúce sa dodržiavania tohto nariadenia zo strany hospodárskeho subjektu.

3. Kontroly uvedené v odseku 1 môžu okrem iného zahŕňať:

a) previerku systému náležitej starostlivosti vrátane hodnotenia rizika a postupov na zmiernovanie rizika;

b) previerku dokumentácie a záznamov, ktoré preukazujú riadne fungovanie systému náležitej starostlivosti a s ním spojených postupov;

c) kontroly na mieste vrátane auditov v teréne.

4. Hospodárske subjekty poskytujú akúkoľvek pomoc potrebnú na uľahčenie vykonávania kontrol uvedených v odseku 1, najmä pokiaľ ide o prístup do priestorov a predloženie dokumentácie alebo záznamov.

5. Bez toho, aby bol dotknutý článok 19, ak sa pri kontrolách uvedených v odseku 1 zistili nedostatky, príslušné orgány môžu vydať oznámenie o nápravných opatreniach, ktoré má hospodársky subjekt prijať. Navyše podľa povahy zistených nedostatkov môžu členské štáty prijať bezodkladné predbežné opatrenia, okrem iného:

a) konfiškáciu dreva a výrobkov z dreva;

b) zákaz obchodovania s drevom a výrobkami z dreva.

Článok 11

Záznamy o kontrolách

1. Príslušné orgány vedú záznamy o kontrolách uvedených v článku 10 ods. 1, v ktorých uvádzajú najmä ich charakter a výsledky, ako aj akékoľvek oznámenia o nápravných opatreniach vydané podľa článku 10 ods. 5. Záznamy o všetkých kontrolách sa uchovávajú aspoň päť rokov.

2. Informácie uvedené v odseku 1 sa sprístupnia v súlade so smernicou 2003/4/ES.

Článok 12

Spolupráca

1. Príslušné orgány spolupracujú navzájom medzi sebou, so správnymi orgánmi tretích krajín a s Komisiou, aby zabezpečili dodržiavanie tohto nariadenia.

2. Príslušné orgány si s príslušnými orgánmi iných členských štátov a s Komisiou vymieňajú informácie o vážnych nedostatkoch, ktoré sa zistili pri kontrolách uvedených v článku 8 ods. 4 a článku 10 ods. 1, a o druhoch sankcií uložených podľa článku 19.

Článok 13

Technická pomoc, usmernenia a výmena informácií

1. Bez toho, aby bola dotknutá povinnosť hospodárskych subjektov uplatňovať náležitú starostlivosť podľa článku 4 ods. 2, členské štáty, ktorým v prípade potreby pomáha Komisia, môžu poskytovať technickú a inú pomoc a usmernenia hospodárskym subjektom, pri zohľadnení situácie malých a stredných podnikov, s cieľom uľahčiť dodržiavanie požiadaviek tohto nariadenia, najmä v súvislosti s vykonávaním systému náležitej starostlivosti podľa článku 6.

2. Členské štáty, ktorým v prípade potreby pomáha Komisia, môžu uľahčovať výmenu a šírenie relevantných informácií o nezákonnej ťažbe, najmä s cieľom pomáhať hospodárskym subjektom pri hodnotení rizika tak, ako sa stanovuje v článku 6 ods. 1 písm. b), a o osvedčených postupoch týkajúcich sa vykonávania tohto nariadenia.

3. Pomoc je poskytovaná tak, aby nebola dotknutá zodpovednosť príslušných orgánov a aby sa zachovala ich nezávislosť pri presadzovaní tohto nariadenia.

Článok 14

Zmeny a doplnenia prílohy

Aby sa na jednej strane zohľadnili skúsenosti nadobudnuté pri vykonávaní tohto nariadenia, a to najmä skúsenosti získané zo správ podávaných podľa článku 20 ods. 3 a 4 a z výmeny informácií uvedenej v článku 13, a na druhej strane vývoj, pokiaľ ide o technické vlastnosti, konečných používateľov a postupy ťažby dreva a výroby výrobkov z dreva, môže Komisia prijať delegované akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ, pokiaľ ide o zmenu a doplnenie zoznamu dreva a výrobkov z dreva uvedeného v prílohe. Tieto akty nesmú neprimerane zaťažovať hospodárske subjekty.

Na delegované akty uvedené v tomto článku sa uplatňujú postupy ustanovené v článkoch 15, 16 a 17.

Článok 15

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 6 ods. 3, článku 8 ods. 7 a v článku 14 sa Komisii udeľuje na obdobie siedmich rokov od 2. decembra 2010. Komisia predloží správu týkajúcu sa delegovaných právomocí najneskôr tri mesiace pred uplynutím trojročného obdobia odo dňa začatia uplatňovania tohto nariadenia. Delegovanie právomocí sa automaticky predlžuje na rovnako dlhé obdobia, pokiaľ ho Európsky parlament alebo Rada v súlade s článkom 16 neodvolajú.

2. Komisia oznamuje delegovaný akt Európskemu parlamentu a Rade súčasne, a to hneď po jeho prijatí.

3. Právomoc prijímať delegované akty udelená Komisii podlieha podmienkam stanoveným v článkoch 16 a 17.

Článok 16

Odvolaie delegovania právomoci

1. Európsky parlament alebo Rada môžu delegovanie právomoci uvedené v článku 6 ods. 3, článku 8 ods. 7 a v článku 14 kedykoľvek odvolať.

2. Inštitúcia, ktorá začala vnútorný postup s cieľom rozhodnúť, či delegovanie právomoci odvolať, sa snaží o tom informovať druhú inštitúciu a Komisiu v primeranom čase pred prijatím konečného rozhodnutia, pričom uvedie delegované právomoci, ktorých by sa odvolanie mohlo týkať, a možné dôvody odvolania.

3. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci v ňom uvedených. Rozhodnutie nadobúda účinnosť okamžite alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť. Uverejní sa v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 17

Námietky voči delegovaným aktom

1. Európsky parlament alebo Rada môžu voči delegovanému aktu vzniesť námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa jeho oznámenia. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predlži o dva mesiace.

2. Ak do uplynutia uvedenej lehoty Európsky parlament ani Rada nevzniesli námietku voči delegovanému aktu, tento akt sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie* a nadobudne účinnosť dňom, ktorý je v ňom stanovený.

Delegovaný akt sa môže uverejniť v *Úradnom vestníku Európskej únie* a nadobudnúť účinnosť pred uplynutím uvedenej lehoty, ak Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o tom, že nemajú v úmysle vzniesť námietku.

3. Delegovaný akt nenadobudne účinnosť v prípade, ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu vzniesli námietku. Inštitúcia, ktorá vznesie námietku voči delegovanému aktu, uvedie dôvody jej vznesenia.

Článok 18

Výbor

1. Komisii pomáha Výbor pre vynútiteľnosť práva, správu a obchod v lesnom hospodárstve (FLEGT) zriadený článkom 11 nariadenia (ES) č. 2173/2005.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na jeho článok 8.

Lehota stanovená v článku 5 ods. 6 rozhodnutia 1999/468/ES je tri mesiace.

Článok 19

Sankcie

1. Členské štáty stanovujú pravidlá týkajúce sa sankcií uplatniteľných na porušenia ustanovení tohto nariadenia a prijímajú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonávania.

2. Stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odradzujúce a môžu zahŕňať okrem iného:

a) pokuty primerané environmentálnej škode, hodnote predmetného dreva alebo výrobkov z dreva a daňovým stratám a hospodárskym škodám spôsobeným porušením predpisov; výška takýchto pokút sa vypočíta tak, aby účinne pripravila zodpovedné subjekty o hospodárske prínosy, ktoré získali vážnym porušením predpisov a bez toho, aby boli dotknuté legitímne práva vykonávať povolanie, a pokuty za opakované závažné porušenia predpisov sa budú postupne zvyšovať;

b) konfiškáciu predmetného dreva a výrobkov z dreva;

c) bezodkladné pozastavenie povolenia obchodovať.

3. Členské štáty oznámia tieto ustanovenia Komisii a bezodkladne jej oznamujú akékoľvek následné zmeny a doplnenia, ktoré sa na ne vzťahujú.

Článok 20

Predkladanie správ

1. Členské štáty predkladajú Komisii do 30. apríla každého druhého roka od 3. marca 2013 správu o uplatňovaní tohto nariadenia počas predchádzajúcich dvoch rokov.

2. Komisia na základe týchto správ vypracuje správu, ktorú predkladá každé dva roky Európskemu parlamentu a Rade. Komisia pri príprave správy zohľadňuje pokrok dosiahnutý pri uzatváraní a fungovaní dobrovoľných partnerských dohôd FLEGT VPA prijatých podľa nariadenia (ES) č. 2173/2005 a to, ako dohody prispeli k minimalizácii prenikania nelegálne vyťaženého dreva a výrobkov, ktoré sú získané z takéhoto dreva, na vnútorný trh.

3. Do 3. decembra 2015 a následne každých šesť rokov Komisia na základe predložených správ a skúseností z uplatňovania tohto nariadenia preskúma fungovanie a účinnosť tohto nariadenia aj pokiaľ ide o zabránenie tomu, aby sa nelegálne vyťažené drevo alebo výrobky, ktoré sú získané z takéhoto dreva, uvádzali na trh. Posúdi najmä administratívne dôsledky pre malé a stredné podniky a rozsah uplatňovania na výrobky. K správam sa podľa potreby môžu priložiť primerané legislatívne návrhy.

4. Prvá zo správ uvedených v odseku 3 bude obsahovať hodnotenie súčasnej hospodárskej a obchodnej situácie v Únii, čo sa týka výrobkov uvedených v kapitole 49 kombinovanej nomenklatúry, s osobitným prihliadnutím na konkurencieschopnosť príslušných odvetví, s cieľom zväziť možné zahrnutie dreva a výrobkov z dreva do zoznamu ustanoveného v prílohe k tomuto nariadeniu.

Správa uvedená v prvom pododseku bude zahŕňať aj posúdenie efektívnosti zákazu uvádzania na trh nelegálne vyťaženého dreva a výrobkov, ktoré sú získané z takéhoto dreva, ako sa stanovuje v článku 4 ods. 1, ako aj systémov náležitej starostlivosti stanovených v článku 6.

Článok 21

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 3. marca 2013. Článok 6 ods. 2, článok 7 ods. 1 a článok 8 ods. 7 a 8 sa však uplatňujú od 2. decembra 2010.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 20. októbra 2010

Za Európsky parlament
predseda
J. BUZEK

Za Radu
predseda
O. CHASTEL

PRÍLOHA

Drevo a výrobky z dreva podľa klasifikácie kombinovanej nomenklatúry uvedenej v prílohe I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87⁽¹⁾, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie

- 4401 Palivové drevo v polenách, klátoch, konároch, viazaniaciach alebo podobných formách; štiepky alebo triesky z dreva; piliny, zvyšky a odpad z dreva, tiež aglomerované v tvare klátov, brikiet, peliet alebo podobných formách,
- 4403 Surové drevo, tiež odkôrnené alebo zbavené drevnej beli, alebo nahrubo opracované do štvorcových tvarov,
- 4406 Železničné alebo električkové podvaly (priečne) z dreva,
- 4407 Drevo rezané alebo pozdĺžne štiepané, krájané alebo nalúpané, hobľované alebo nehobľované, pieskované alebo na koncoch spájané, s hrúbkou nad 6 mm,
- 4408 Listy na dyhovanie (vrátane dýh získaných lúpaním laminovaného dreva), na preglejky alebo na iné podobné laminované drevo a iné drevo, rezané pozdĺžne, krájané alebo lúpané, hobľované alebo nehobľované, pieskované, pozdĺžne alebo na koncoch spájané, s hrúbkou do 6 mm,
- 4409 Drevo (vrátane nezostavených doštičiek a vlysov na parketové podlahy) súvisle profilované (drážkované, žliabkované, s perami, skosené, spojené do V, vrúbkované, zaoblené a pod.) na hranách, koncoch alebo plochách, tiež hobľované, brúsené alebo na koncoch spájané,
- 4410 Drevotrieskové dosky, orientované trieskové dosky (OSB) a podobné dosky (napríklad trieskové dosky) z dreva alebo ostatných drevitých materiálov, tiež aglomerované živicami alebo ostatnými organickými spojivami,
- 4411 Drevovláknité dosky alebo vláknité dosky z iných drevitých materiálov, tiež spájané živicami alebo inými organickými spojivami,
- 4412 Preglejky, dyhované dosky a podobné laminované drevo,
- 4413 00 00 Tzv. zhutnené drevo, v tvare klátov, dosiek, doštičiek alebo profilov,
- 4414 00 Drevené rámy na obrazy, fotografie, zrkadlá alebo podobné predmety,
- 4415 Debny, debničky, prepravky, bubny a podobné obaly z dreva; káblové bubny z dreva; jednoduché palety, skriňové palety a ostatné nakladacie plošiny z dreva; nástavné rámy paliet z dreva,

(Nebaliaci materiál využívaný výlučne ako baliaci materiál na podporu, ochranu a nosenie iného výrobku uvedeného na trh.)
- 4416 00 00 Sudy, kade, škopky, korytá a iné debnárske výrobky a ich časti z dreva, vrátane dúh (časti steny suda),
- 4418 Výrobky stavebného stolárstva a tesárstva z dreva vrátane pórovitých (voštinových) dosiek, zostavených podlahových dosiek a šindľov,

⁽¹⁾ Nariadenie Rady (EHS) č. 2658/87 z 23. júla 1987 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku (Ú. v. ES L 256, 7.9.1987, s. 1).

- Celulóza a papier uvedené v kapitolách 47 a 48 kombinovanej nomenklatúry s výnimkou výrobkov z bambusu a zhodnotených výrobkov (z odpadu a zvyškov),

 - 9403 30, 9403 40, 9403 50 00, 9403 60 a 9403 90 30 Drevený nábytok,

 - 9406 00 20 Montované stavby.
-

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) č. 996/2010

z 20. októbra 2010

o vyšetrovaní a prevencii nehôd a incidentov v civilnom letectve a o zrušení smernice 94/56/ES

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

skeho parlamentu a Rady 2003/42/ES z 13. júna 2003 o hlásení udalostí v civilnom letectve⁽⁴⁾ do 31. decembra 2011.

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 100 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

(4) Jediným cieľom bezpečnostných vyšetrení by mala byť prevencia vzniku nehôd a incidentov v budúcnosti bez toho, aby sa určovali vinníci alebo zodpovednosť.

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁽¹⁾,

po porade s Výborom regiónov,

(5) Mal by sa zohľadniť Dohovor o medzinárodnom civilnom letectve podpísaný 7. decembra 1944 v Chicagu (ďalej len „Chicagský dohovor“), ktorým sa ustanovuje vykonávanie opatrení potrebných na zaistenie bezpečnej prevádzky lietadiel. Zohľadniť by sa mala najmä príloha 13 k Chicagskému dohovoru a jej neskoršie zmeny a doplnenia, ktorými sa stanovujú medzinárodné normy a odporúčané postupy vyšetrenia leteckých nehôd a incidentov, ako aj pojmy štát zápisu do registra, štát prevádzkovateľa, štát projektu, štát výroby a štát miesta udalosti, ktoré sa v ňom používajú.

so zreteľom na stanovisko Európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov⁽²⁾,konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom⁽³⁾,

keďže:

(1) V Európe by sa mala zabezpečiť všeobecne vysoká úroveň bezpečnosti civilného letectva a všetko úsilie by sa malo vynaložiť v záujme zníženia počtu nehôd a incidentov s cieľom zabezpečiť dôveru občanov v leteckú dopravu.

(2) Promptné vyšetrenie nehôd a incidentov v civilnom letectve zlepší leteckú bezpečnosť a pomôže zabrániť vzniku nehôd a incidentov.

(3) Podávanie správ, analýza a rozširovanie zistení o incidentoch súvisiacich s bezpečnosťou sú zásadne dôležité pre zlepšenie bezpečnosti v letectve. Komisia by preto mala predložiť návrh na revíziu smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/42/ES z 13. júna 2003 o hlásení udalostí v civilnom letectve⁽⁴⁾ do 31. decembra 2011.

(6) Podľa medzinárodných noriem a odporúčaných postupov stanovených v prílohe 13 k Chicagskému dohovoru by za vyšetrenie nehôd a vážnych incidentov mal byť zodpovedný štát, v ktorom dôjde k nehode alebo vážnemu incidentu, alebo štát zápisu do registra, ak miesto nehody alebo vážneho incidentu sa nedá s konečnou platnosťou určiť ako územie niektorého štátu. Štát môže poveriť úlohou vedenia vyšetrenia iný štát alebo požiadať o jeho pomoc. Bezpečnostné vyšetrenia v Únii by sa mali viesť podobne.

(7) Skúsenosti získané z vykonávania smernice Rady 94/56/ES z 21. novembra 1994, ktorou sa stanovujú základné princípy, ktorými sa riadi vyšetrenie nehôd a incidentov v civilnom letectve⁽⁵⁾, by sa mali využiť na zlepšenie efektívnosti vyšetrenia a prevencie nehôd a incidentov v civilnom letectve v Únii.

(1) Stanovisko z 27. mája 2010 (zatiaľ neuvyverejnené v úradnom vestníku).

(2) Ú. v. EÚ C 132, 21.5.2010, s. 1.

(3) Pozícia Európskeho parlamentu z 21. septembra 2010 (zatiaľ neuvyverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 11. októbra 2010.

(4) Ú. v. EÚ L 167, 4.7.2003, s. 23.

(5) Ú. v. ES L 319, 12.12.1994, s. 14.

- (8) Mali by sa zohľadniť zmeny inštitucionálneho a regulačného rámca, ktorými sa spravuje bezpečnosť civilného letectva v Únii a ktoré sa uskutočnili od prijatia smernice 94/56/ES, a najmä zriadenie Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva (ďalej len „EASA“). Zohľadniť by sa mal aj aspekt Únie týkajúci sa bezpečnostných odporúčaní vzhľadom na to, že bezpečnosť letectva je na úrovni Únie čoraz viac regulovaná.
- (9) EASA vykonáva v mene členských štátov funkcie a úlohy štátu projektu, výroby a registrácie, pokiaľ ide o schválenie projektovania podľa Chicagského dohovoru a jeho príloh. Preto by mala byť vítaná účasť agentúry EASA v súlade s prílohou 13 k Chicagskému dohovoru na bezpečnostnom vyšetrowaní, aby tak v rámci svojich právomocí prispela k jeho efektívnosti a zabezpečila bezpečnosť projektovania lietadla bez toho, aby sa tým ovplyvnila nezávislosť vyšetrowania. Podobne by mali byť na bezpečnostné vyšetrowania prizvané aj vnútroštátne orgány civilného letectva.
- (10) Z dôvodu zodpovednosti v oblasti bezpečnosti by osoby určené agentúrou EASA a vnútroštátne orgány civilného letectva mali mať prístup k informáciám relevantným pre hodnotenie účinnosti bezpečnostných požiadaviek.
- (11) S cieľom zabezpečiť lepšiu prevenciu nehôd a incidentov v letectve by sa EASA mala podieľať v spolupráci s príslušnými orgánmi aj na výmene a analýze informácií v rámci systémov nahlasovania udalostí v súlade so smernicou 2003/42/ES, pričom je potrebné zabrániť akémukoľvek konfliktu záujmov. Tieto informácie by mali byť chránené pred neoprávneným použitím alebo zverejnením.
- (12) Uznáva sa, že účasť EASA a príslušných orgánov členských štátov na výmene a analýze informácií, na ktoré sa vzťahuje smernica 2003/42/ES, by mohla mať pozitívny vplyv na bezpečnostné vyšetrowanie prostredníctvom online prístupu k relevantným informáciám týkajúcim sa bezpečnosti nachádzajúcim sa v centrálnom registri informácií o udalostiach v civilnom letectve.
- (13) Rozsah bezpečnostných vyšetrowaní by mal závisieť od poznatkov, ktoré sa môžu z takýchto vyšetrowaní získať v záujme zlepšenia bezpečnosti letectva, pričom sa obzvlášť zohľadňuje potreba nákladovo efektívneho použitia zdrojov na vyšetrowanie v Únii.
- (14) Bezpečnostné vyšetrowanie nehôd a incidentov by malo byť vedené nezávislým orgánom bezpečnostného vyšetrowania alebo pod jeho kontrolou, aby sa zabránilo konfliktu záujmov a prípadnému vonkajšiemu zásahu pri určovaní príčin udalostí, ktoré sú predmetom vyšetrowania.
- (15) Orgány bezpečnostného vyšetrowania majú dôležitú úlohu v procese bezpečnostného vyšetrowania. Ich práca má kľúčový význam pri stanovovaní príčin nehody alebo incidentu. Je preto nevyhnutné, aby mohli viesť vyšetrowania úplne nezávisle a aby mali k dispozícii finančné a ľudské zdroje potrebné na vedenie účinných a efektívnych vyšetrowaní.
- (16) Kapacita orgánov bezpečnostného vyšetrowania členských štátov by sa mala posilniť a zlepšenie spolupráce medzi nimi je nevyhnutné, aby sa zlepšila efektívnosť vyšetrowania a prevencia nehôd a incidentov v civilnom letectve v Únii.
- (17) V európskom kontexte by sa mala uznať a posilniť koordinačná úloha orgánov bezpečnostného vyšetrowania, aby sa v oblasti bezpečnosti letectva vytvorila pridaná hodnota, prostredníctvom rozvinutia už existujúcej spolupráce medzi týmito orgánmi a dostupnými vyšetrowacími zdrojmi členských štátov, ktoré by sa mali využívať čo najefektívnejšie. Toto uznanie a posilnenie by sa mohlo najlepšie dosiahnuť zriadením Európskej siete orgánov bezpečnostného vyšetrowania v civilnom letectve (ďalej len „sieť“), ktorá by mala mať jasne vymedzenú úlohu a povinnosti.
- (18) Sieť by mala realizovať svoje koordinačné činnosti transparentným a nezávislým spôsobom a Únia by ju mala aktívne podporovať.
- (19) Ciele tohto nariadenia je možné lepšie dosiahnuť spolupracou s tretími krajinami, ktorým by sa mohlo umožniť podieľať sa na práci v rámci siete vo funkcii pozorovateľov.
- (20) Pretože je dôležité zaručiť jasné právomoci pri bezpečnostných vyšetrowaniach, členské štáty by mali v súlade s platnými právnymi predpismi, ktoré sa vzťahujú na právomoci orgánov zodpovedných za súdne vyšetrowania, a v prípade potreby v úzkej spolupráci s týmito orgánmi zabezpečiť, aby orgány zodpovedné za bezpečnostné vyšetrowanie mohli plniť svoje úlohy v čo najlepších podmienkach v záujme bezpečnosti letectva. Orgány zodpovedné za bezpečnostné vyšetrowanie by preto mali mať okamžitý a neobmedzený prístup k miestu nehody a mali by sa im sprístupniť všetky prvky, ktoré sú potrebné na splnenie požiadaviek bezpečnostného vyšetrowania, bez toho aby sa ohrozili ciele súdneho vyšetrowania.

- (21) Efektívne bezpečnostné vyšetrowanie je možné iba vtedy, ak sa riadne zachovávajú dôležité dôkazové materiály.
- (22) Systém bezpečnosti civilného letectva sa opiera o spätnú väzbu a ponaučenia získané z nehôd a incidentov, ktoré vyžadujú prísne uplatňovanie pravidiel týkajúcich sa dôveryhodnosti, aby tieto cenné zdroje informácií boli aj v budúcnosti k dispozícii. V tomto kontexte by sa citlivé bezpečnostné informácie mali náležite chrániť.
- (23) Z nehody vyplynú viaceré rozdielne a niekedy konfliktné verejné záujmy, ako je prevencia budúcich nehôd a riadny výkon spravodlivosti. Tieto záujmy prekračujú rámec individuálnych záujmov zainteresovaných strán a rámec konkrétnej udalosti. Na zaručenie všeobecného verejného záujmu je potrebná správna rovnováha medzi všetkými záujmami.
- (24) Systém civilného letectva by mal rovnako podporovať nerepresívne prostredie uľahčujúce spontánne nahlasovanie udalostí a tým napomáhať rozvoju zásady tzv. kultúry spravodlivosti.
- (25) Informácie, ktoré poskytne osoba v rámci bezpečnostného vyšetrowania, by sa nemali použiť proti tejto osobe, za plného rešpektovania ústavných princípov a vnútroštátneho práva.
- (26) Členské štáty by mali mať možnosť obmedziť prípady, v ktorých sa môže rozhodnúť o zverejnení informácií získaných počas bezpečnostného vyšetrowania bez toho, aby to ovplyvnilo bezproblémové fungovanie systému súdnictva.
- (27) Z hľadiska prevencie nehôd a incidentov je dôležité, aby sa príslušné informácie, najmä vrátane správ a bezpečnostných odporúčaní z vyšetrowaní poskytovali v čo najkratšom čase.
- (28) Bezpečnostné odporúčania vyplývajúce z vyšetrowania nehôd alebo vážnych incidentov alebo z iných zdrojov, napríklad bezpečnostné štúdie, by mal vždy posúdiť príslušný orgán a podľa okolností by sa malo na základe nich konať, aby sa zabezpečila vhodná prevencia nehôd a incidentov v civilnom letectve.
- (29) Mal by sa stimulovať pokrok vo výskume v oblasti určovania polohy v reálnom čase a prístup k informáciám z letových zapisovačov bez toho, aby museli byť fyzicky prítomné, s cieľom zlepšiť prostriedky dostupné vyšetrowateľom pri zisťovaní príčin nehody, pričom by sa zlepšila aj schopnosť predchádzať opakujúcim sa incidentom. Takýto vývoj by znamenal významný pokrok v oblasti bezpečnosti letectva.
- (30) Skúsenosti ukázali, že niekedy je náročné rýchlo získať spoľahlivé zoznamy osôb na palube lietadla a že je takisto dôležité stanoviť lehotu, v rámci ktorej je možné žiadať takýto zoznam od leteckej spoločnosti. Okrem toho by údaje v týchto zoznamoch mali byť chránené pred neoprávneným používaním alebo poskytnutím. Podobne sú potrebné informácie o nebezpečnom tovare na palube lietadla, ktoré sa stalo účastníkom nehody, aby sa tým minimalizovali riziká pre bezpečnostných vyšetrowateľov na mieste nehody.
- (31) Následne po leteckej nehode nie je ľahké rýchlo nájsť vhodnú kontaktnú osobu, ktorej by sa poskytli informácie o prítomnosti pasažiera na palube. Pasažieri by preto mali mať možnosť určiť takúto kontaktnú osobu.
- (32) Mala by sa riadne stanoviť pomoc obetiam leteckých nehôd a ich príbuzným.
- (33) Spôsob, akým riešia nehodu a jej dôsledky členské štáty a letecké spoločnosti, je veľmi dôležitý. Členské štáty by mali mať v tejto súvislosti vypracovaný núdzový plán stanovujúci najmä záchrannú službu na letisku a pomoc obetiam leteckých nehôd a ich príbuzným. Aj letecké spoločnosti by mali mať plán pomoci obetiam leteckých nehôd a ich príbuzným. Osobitnú pozornosť by bolo potrebné venovať podpore poskytovanej obetiam a ich príbuzným, ako aj ich združeniam a komunikácii s nimi.
- (34) Pri uplatňovaní tohto nariadenia by sa mali riadne dodržiavať pravidlá týkajúce sa prístupu k údajom, spracovania údajov a ochrany osôb ustanovené v príslušných právnych aktoch Únie.
- (35) Sankcie by mali umožniť sankcionovať každého, kto v rozpore s týmto nariadením zverejní informácie chránené týmto nariadením, kladie prekážky činnosti orgánu bezpečnostného vyšetrowania tým, že bráni vyšetrowateľom vo výkone ich úloh alebo odmieta poskytnúť užitočné záznamy, dôležité informácie a dokumenty, ukrýva ich, mení alebo ničí, alebo neinformuje príslušné orgány o nehode alebo vážnom incidente napriek tomu, že má o tejto skutočnosti informácie.

- (36) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to ustanovenie spoločných pravidiel v oblasti bezpečnostného vyšetovania v civilnom letectve, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu jeho celoeurópskeho rozsahu a dôsledkov ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (37) Smernica 94/56/ES by sa preto mala zrušiť.
- (38) Ministerským vyhlásením o gibraltárskom letisku, ktoré vzišlo z prvého stretnutia ministrov fóra pre dialóg o Gibraltári, ktoré sa konalo 18. septembra 2006 v Córdobe, sa nahradí spoločné vyhlásenie o gibraltárskom letisku z 2. decembra 1987 z Londýna, pričom splnenie všetkých jeho požiadaviek sa bude považovať za splnenie požiadaviek vyhlásenia z roku 1987,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy

1. Účelom tohto nariadenia je zlepšenie bezpečnosti letectva zaistením vyššej efektívnosti, rýchlosti a kvality bezpečnostných vyšetovaní v európskom civilnom letectve, ktorého jediným cieľom je prevencia vzniku nehôd a incidentov v budúcnosti bez toho, aby sa určovali vinníci alebo zodpovednosť, a to aj prostredníctvom zriadenia Európskej siete orgánov bezpečnostného vyšetovania v civilnom letectve. Ustanovujú sa ním tiež pravidlá týkajúce sa včasného prístupňovania informácií, ktoré sa týkajú všetkých osôb a nebezpečného tovaru na palube lietadla, ktoré malo nehodu. Cieľom je tiež zlepšiť pomoc obetiam leteckých nehôd a ich príbuzným.
2. Uplatňovaním tohto nariadenia na gibraltárske letisko nie je dotknuté príslušné právne postavenie Španielskeho kráľovstva a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska, pokiaľ ide o spor týkajúci sa zvrchovanosti nad územím, na ktorom sa toto letisko nachádza.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „nehoda“ je udalosť spojená s prevádzkou lietadla, ku ktorej v prípade lietadla s posádkou príde od okamihu, keď akokoľvek osoba vstúpila na palubu lietadla s úmyslom

realizovať let, do okamihu, keď všetky takéto osoby z lietadla vystúpili, alebo v prípade lietadla bez posádky od okamihu, keď je lietadlo pripravené na pohyb na účely realizácie letu, do okamihu, keď sa lietadlo zastaví na konci letu a vypne sa primárny pohonný systém, pričom počas tejto doby:

- a) došlo k smrteľnému alebo vážnemu zraneniu osoby následkom:

— prítomnosti v lietadle alebo

— priameho kontaktu s akoukoľvek časťou lietadla vrátane častí, ktoré sa oddelili z lietadla, alebo

— priameho vystavenia prúdu z trysiek,

s výnimkou prípadov, keď zranenie nastalo z prirodzených príčin, keď si zranenie osoba spôsobí sama alebo je spôsobené inými osobami, alebo keď sú zranení neoprávnení cestujúci skrývajúci sa mimo oblastí, ktoré sú bežne prístupné cestujúcim a posádke, alebo

- b) lietadlo utrpelo škody alebo konštrukčnú poruchu, ktorá má negatívny vplyv na konštrukčnú pevnosť, na výkon alebo na letové vlastnosti lietadla a ktorá by si v bežnom prípade vyžadovala rozsiahlu opravu alebo výmenu dotknutého komponentu, s výnimkou prípadu poškodenia alebo poruchy motora, ak sa poškodenie obmedzuje len na jeden motor (vrátane jeho krytov alebo príslušenstva), vrtule, koncové časti krídel, antény, sondy, lopatky, pneumatiky, brzdy, kolesá, aerodynamické kryty, rozvodové dosky, dvere podvozku, predné sklá, vonkajší plášť lietadla (napr. malé preliačiny alebo prerazené diery) alebo malé poškodenia listov hlavného rotora, listov chvostového rotora, podvozku a poškodenia následkom krupobitia alebo nárazu vtákov (vrátane dier v anténovom kryte), alebo

- c) lietadlo je nezvestné alebo je úplne nedosiahnuteľné;

2. „akreditovaný zástupca“ je osoba určená štátom na základe jej odbornej spôsobilosti na účely účasti na bezpečnostnom vyšetovaní, ktoré vedie ďalší štát. Akreditovaný zástupca určený členským štátom pochádza z orgánu bezpečnostného vyšetovania;

3. „poradca“ je osoba vymenovaná štátom na základe jej osobnej spôsobilosti na účely pomoci akreditovanému zástupcovi pri bezpečnostnom vyšetovaní;

4. „príčiny“ znamenajú činnosti, opomenutia, udalosti, podmienky alebo ich kombináciu, ktoré viedli k nehode alebo incidentu; určenie príčin neznamená určenie viny ani určenie správnej, občianskoprávnej ani trestnoprávnej zodpovednosti;
5. „smrteľné zranenie“ znamená zranenie, ktoré osoba utrpela pri nehode a ktorého výsledkom je jej smrť do 30-tich dní od dátumu nehody;
6. „letový zapisovač“ znamená každý typ záznamového zariadenia namontovaného v lietadle s cieľom uľahčiť bezpečnostné vyšetrenie nehody/incidentu;
7. „incident“ je iná udalosť než nehoda, ktorá je spojená s prevádzkou lietadla a ktorá ovplyvňuje alebo by mohla ovplyvniť bezpečnosť prevádzky;
8. „medzinárodné normy a odporúčané postupy“ sú medzinárodné normy a odporúčané postupy pre vyšetrenie leteckých nehôd a incidentov prijaté v súlade s článkom 37 Chicagského dohovoru;
9. „poverený vyšetrovateľ“ znamená osobu, ktorej je na základe jej kvalifikácie zverená zodpovednosť za organizáciu, vedenie a riadenie bezpečnostného vyšetrenia;
10. „prevádzkovateľ“ je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá prevádzkuje alebo ponúka prevádzku jedného alebo viacerých lietadiel;
11. „zúčastnená osoba“ je vlastník, člen posádky, prevádzkovateľ lietadla, ktoré malo nehodu alebo vážny incident, každá osoba zapojená do údržby, navrhovania a výroby daného lietadla alebo do odbornej prípravy jeho posádky, každá osoba zapojená do poskytovania služby riadenia letovej prevádzky, letovej informačnej služby, letiskovej služby, ktorá tomuto lietadlu poskytla služby, zamestnanci vnútroštátneho orgánu civilného letectva alebo agentúry EASA;
12. „predbežná správa“ je komunikácia použitá na rýchle rozšírenie údajov získaných počas raných štádií vyšetrenia;
13. „príbuzní“ sú najbližšia rodina a/alebo najbližší príbuzní a/alebo iné osoby v úzkom zväzku s obeťou nehody, ako ich vymedzujú vnútroštátne právne predpisy obete;
14. „bezpečnostné vyšetrenie“ je proces vedený orgánom bezpečnostného vyšetrenia na účely prevencie nehôd alebo incidentov, ktorý zahŕňa zhromažďovanie a analýzu informácií, vyvodzovanie záverov vrátane stanovenia príčiny (príčin) a/alebo prispievajúcich faktorov a prípadne vypracovanie bezpečnostných odporúčaní;
15. „bezpečnostné odporúčanie“ znamená návrh orgánu bezpečnostného vyšetrenia na základe informácií získaných z bezpečnostného vyšetrenia alebo iných zdrojov, ako sú napríklad bezpečnostné analýzy, ktorý sa predkladá so zámerom zabrániť nehodám a incidentom;
16. „vážny incident“ znamená incident zahŕňajúci okolnosti naznačujúce, že existovala veľká pravdepodobnosť nehody spojenej s prevádzkou lietadla použitého s úmyslom lietať, ku ktorej v prípade lietadla s posádkou príde od okamihu, keď akákoľvek osoba vstúpila na palubu lietadla s úmyslom realizovať let, do okamihu, keď všetky takéto osoby z lietadla vystúpili, alebo v prípade lietadla bez posádky od okamihu, keď je lietadlo pripravené na pohyb na účely realizácie letu, do okamihu, keď sa lietadlo zastaví na konci letu a vypne sa primárny pohonný systém. Zoznam príkladov vážnych incidentov sa uvádza v prílohe;
17. „vážne zranenie“ je zranenie, ktoré utrpí osoba pri nehode a ktoré zahŕňa jednu z nasledujúcich možností:
 - a) hospitalizáciu v trvaní viac ako 48 hodín začatú v priebehu siedmich dní od dátumu, keď došlo k zraneniu;
 - b) zlomeninu ktorejkoľvek kosti (okrem jednoduchých zlomenín prstov ruky, prstov nohy alebo nosa);
 - c) tržné rany spôsobujúce ťažké krvácanie, poškodenie nervov, svalov alebo šliach;
 - d) zranenia ktoréhokoľvek vnútorného orgánu;
 - e) popáleniny druhého alebo tretieho stupňa alebo akékoľvek popáleniny nachádzajúce sa na viac ako 5 % povrchu tela;

- f) preukázateľné vystavenie pôsobeniu infekčných látok alebo škodlivej radiácii.

Článok 3

Rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie sa vzťahuje na bezpečnostné vyšetrovania nehôd a vážnych incidentov:

- a) ku ktorým došlo na území členských štátov, na ktoré sa vzťahujú zmluvy, v súlade s medzinárodnými záväzkami členských štátov;
- b) ktoré malo lietadlo zapísané do registra v členskom štáte alebo prevádzkované podnikom usadeným v členskom štáte a ku ktorým došlo mimo územia členských štátov, na ktoré sa vzťahujú zmluvy, keď toto vyšetrovanie nevedie iný štát;
- c) pri ktorých je členský štát podľa medzinárodných noriem a odporúčaných postupov oprávnený vymenovať akreditovaného zástupcu, aby sa zúčastnil na vyšetrowaní ako štát zápisu do registra, štát prevádzkovateľa, štát projektu, štát výroby alebo štát poskytujúci informácie, zariadenia alebo odborníkov na žiadosť štátu vedúceho vyšetrovanie;
- d) pri ktorých štát vedúci vyšetrovanie povolí členskému štátu, ktorý má na vyšetrowaní osobitný záujem z dôvodu smrteľných alebo vážnych zranení svojich občanov, vymenovať odborníka.

2. Toto nariadenie sa tiež vzťahuje na záležitosti týkajúce sa včasného sprístupňovania informácií, ktoré sa týkajú všetkých osôb a nebezpečného tovaru na palube lietadla, ktoré malo nehodu alebo vážny incident, a záležitosti týkajúce sa pomoci obetiam leteckej nehody a ich príbuzným.

3. Toto nariadenie sa nevzťahuje na bezpečnostné vyšetrovania nehôd a vážnych incidentov lietadiel, ktoré sa využívajú vo vojenských, colných, policajných alebo podobných službách, pokiaľ tak neustanoví dotknutý členský štát v súlade s článkom 5 ods. 4 a vnútroštátnymi právnymi predpismi.

Článok 4

Orgán bezpečnostného vyšetrovania civilného letectva

1. Každý členský štát zabezpečí, aby bezpečnostné vyšetrovania viedol alebo nad ním dohliadal stály vnútroštátny orgán bezpečnostného vyšetrovania civilného letectva (ďalej len „orgán bezpečnostného vyšetrovania“), a to bez externého zásahu, ktorý je schopný nezávisle viesť úplné bezpečnostné vyšetro-

vania samostatne alebo prostredníctvom dohôd s inými orgánmi bezpečnostného vyšetrovania.

2. Orgán bezpečnostného vyšetrovania je funkčne nezávislý najmä od leteckých orgánov zodpovedných za letovú spôsobilosť, certifikáciu, letovú prevádzku, údržbu, udeľovanie licencií, riadenie letovej prevádzky alebo prevádzky letiska a všeobecne od každej strany alebo subjektu, ktorej záujmy alebo ciele by mohli byť v rozpore s úlohou zverenou orgánu bezpečnostného vyšetrovania alebo by mohli ovplyvniť jeho objektivitu.

3. Orgán bezpečnostného vyšetrovania pri výkone bezpečnostného vyšetrovania od nikoho nežiada ani neprijíma pokyny a má nad výkonom bezpečnostného vyšetrovania neobmedzenú právomoc.

4. Činnosti zverené orgánu bezpečnostného vyšetrovania sa môžu rozšíriť na zber a analýzu informácií týkajúcich sa leteckej bezpečnosti, najmä na účely prevencie vzniku nehôd, ak tieto činnosti nemajú vplyv na jeho nezávislosť, ani z nich nevyplýva zodpovednosť za regulačné, správne alebo normalizačné záležitosti.

5. S cieľom informovať verejnosť o všeobecnej úrovni leteckej bezpečnosti sa každý rok zverejní na vnútroštátnej úrovni prehľad o bezpečnosti. V analýze sa nesmú prezradiť zdroje dôverných informácií.

6. Orgánu bezpečnostného vyšetrovania sa zo strany príslušného členského štátu poskytnú prostriedky potrebné na nezávislý výkon jeho povinností a na tento účel musí byť tento orgán schopný získať dostatočné zdroje. Vyžaduje sa najmä, aby:

- a) vedúci orgánu bezpečnostného vyšetrovania a/alebo v prípade, že ide o multimodálny orgán, vedúci jeho oddelenia pre leteckú dopravu mal prax a spôsobilosti v oblasti bezpečnosti civilného letectva na plnenie svojich úloh v súlade s týmto nariadením a vnútroštátnym právom;
- b) vyšetrovateľom bolo priznané postavenie, ktoré im zaručuje potrebnú nezávislosť;
- c) orgán bezpečnostného vyšetrovania mal aspoň jedného vyšetrovateľa, ktorý bude k dispozícii a bude schopný vykonávať funkciu povereného vyšetrovateľa v prípade vážnej leteckej nehody;

d) orgánu bezpečnostného vyšetrovania sa pridelil rozpočet, ktorý mu umožní plniť si úlohy;

e) orgán bezpečnostného vyšetrovania disponoval buď priamo, alebo prostredníctvom spolupráce uvedenej v článku 6, alebo na základe dohôd s inými vnútroštátnymi orgánmi alebo subjektmi odborne spôsobilým personálom a primeranými zariadeniami vrátane kancelárskych priestorov a hangárov, v ktorých môže uchovávať a skúmať lietadlá, ich obsah a trosky.

Článok 5

Vyšetrovacia povinnosť

1. Každá nehoda alebo vážny incident v civilnom letectve, ktoré zahŕňajú lietadlo nešpecifikované v prílohe II k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 z 20. februára 2008 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a o zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva ⁽¹⁾, je predmetom bezpečnostného vyšetrovania v členskom štáte, na ktorého území k nehode alebo vážnemu incidentu došlo.

2. Ak lietadlo, ktoré nie je špecifikované v prílohe II k nariadeniu (ES) č. 216/2008, registrované v určitom členskom štáte, malo nehodu alebo vážny incident na mieste, ktoré sa nedá s konečnou platnosťou určiť ako územie niektorého štátu, bezpečnostné vyšetrovanie vedie orgán bezpečnostného vyšetrovania členského štátu registrácie.

3. Rozsah bezpečnostných vyšetrovaní uvedených v odsekoch 1, 2 a 4 a postup pri vedení takýchto bezpečnostných vyšetrovaní určuje orgán bezpečnostného vyšetrovania, pričom zohľadňuje poznatky, ktoré by sa z takéhoto vyšetrovania mali dať vyvodiť na účely zvýšenia leteckej bezpečnosti, a to aj vrátane lietadiel s maximálnou vzletovou hmotnosťou nižšou alebo rovnou 2 250 kg.

4. Orgány bezpečnostného vyšetrovania sa môžu rozhodnúť vyšetriť v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi členských štátov incidenty, ktoré nie sú uvedené v odsekoch 1 a 2, ako aj nehody alebo vážne incidenty týkajúce sa iných typov lietadiel v prípade, že by sa z tohto vyšetrovania mali dať vyvodiť poznatky pre bezpečnosť.

5. Bezpečnostné vyšetrovania uvedené v odsekoch 1, 2 a 4 sa v žiadnom prípade netýkajú určovania podielu viny ani zodpovednosti. Tieto vyšetrovania sa vedú nezávisle od súdnych alebo správnych konaní vedených v súvislosti s určením viny alebo zodpovednosti, oddelene od nich a bez toho, aby boli nimi dotknuté.

Článok 6

Spolupráca medzi orgánmi bezpečnostného vyšetrovania

1. Orgán bezpečnostného vyšetrovania z jedného členského štátu môže požiadať o pomoc orgány bezpečnostného vyšetrovania z iných členských štátov. Ak po požiadaní o pomoc orgán bezpečnostného vyšetrovania súhlasí s poskytovaním pomoci, túto pomoc poskytuje v rámci možností bezplatne.

2. Orgán bezpečnostného vyšetrovania môže na základe vzájomnej dohody poveriť vedením vyšetrovania nehody alebo vážneho incidentu iný orgán bezpečnostného vyšetrovania a tomuto inému orgánu uľahčuje vyšetrovací proces.

Článok 7

Európska sieť orgánov bezpečnostného vyšetrovania civilného letectva

1. Členské štáty zabezpečia, aby ich orgány bezpečnostného vyšetrovania medzi sebou zriadili Európsku sieť orgánov bezpečnostného vyšetrovania v civilnom letectve (ďalej len „sieť“), ktorú tvoria vedúci orgánov bezpečnostného vyšetrovania v každom členskom štáte a/alebo v prípade, že ide o multimodálny orgán, vedúci jeho oddelenia pre leteckú dopravu alebo ich zástupcovia, ako aj predseda, vybraný spomedzi nich na obdobie troch rokov.

Predseda vypracuje v úzkej spolupráci s členmi siete ročný pracovný program siete, ktorý je v súlade s cieľmi a povinnosťami stanovenými v odsekoch 2 a 3. Komisia zašle pracovný program Európskemu parlamentu a Rade. Predseda vypracúva aj program zasadnutí siete.

2. Sieť má za úlohu ďalej zvyšovať kvalitu vyšetrovaní vedených orgánmi bezpečnostného vyšetrovania a posilňovať ich nezávislosť. Presadzuje najmä vysoký štandard vyšetrovacích metód a odbornej prípravy vyšetrovateľov.

3. V záujme dosiahnutia cieľov stanovených v odseku 2 musí byť sieť zodpovedná najmä za:

a) prípravu odporúčaní a poradenstvo inštitúciám Únie o všetkých aspektoch týkajúcich sa tvorby a zavádzania politik a pravidiel Únie v oblasti bezpečnostných vyšetrovaní a prevencie nehôd a incidentov;

b) podporu spoločného využívania informácií, ktoré sú prínosné pre zlepšenie bezpečnosti letectva, a aktívnu podporu štruktúrovanej spolupráce medzi orgánmi bezpečnostného vyšetrovania, Komisiou, EASA a vnútroštátnymi orgánmi civilného letectva;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 79, 19.3.2008, s. 1.

- c) koordináciu a organizáciu vzájomného odborného hodnotenia, príslušných vzdelávacích činností a programov rozvoja zručností pre vyšetrovateľov na základe potrieb;
- d) podporu najlepších postupov bezpečnostného vyšetrovania s cieľom vypracovať spoločnú metodiku Únie pre bezpečnostné vyšetrovanie a zostaviť súpis týchto postupov;
- e) posilňovanie kapacít orgánov bezpečnostného vyšetrovania, najmä prostredníctvom rozvoja a riadenia rámca umožňujúceho spoločné využívanie zdrojov;
- f) poskytnutie primeranej podpory orgánom bezpečnostného vyšetrovania, ktoré o to požiadajú, na účely uplatňovania článku 6, napríklad zoznamu vyšetrovateľov, zariadení a kapacít, ktoré sú k dispozícii v iných členských štátoch a ktoré by mohol využiť orgán, ktorý vedie vyšetrovanie;
- g) prístup k informáciám v databáze, na ktorú sa odkazuje v článku 18, a analýzu bezpečnostných odporúčaní, ktoré sú v nej uvedené, s cieľom určiť dôležité bezpečnostné odporúčania s významom pre celú Úniu.
4. Komisia pravidelne informuje Európsky parlament a Radu o činnostiach siete. Európskemu parlamentu sa posielajú informácie aj vtedy, keď Rada alebo Komisia predloží požiadavky siete.
5. Členovia siete nežiadajú ani neprijímajú od žiadneho subjektu pokyny, ktoré by mohli ovplyvniť nezávislosť bezpečnostných vyšetrovaní.
6. EASA sa v prípade potreby prizýva na stretnutia siete ako pozorovateľ. Sieť môže k účasti na svojich stretnutiach prizvať aj pozorovateľov z orgánov pre bezpečnostné vyšetrovanie tretích krajín a iných príslušných odborníkov.
7. Komisia sa výrazne zapája do práce siete a získava od nej potrebnú podporu, pokiaľ ide o dôležité aspekty súvisiace s tvorbou politik a reguláciou v oblasti vyšetrovania a prevencie nehôd v civilnom letectve na úrovni Únie. Komisia poskytuje sieti potrebnú podporu, ako napríklad pomoc pri príprave a organizácii stretnutí siete, ako aj pri uverejňovaní výročnej správy o činnosti siete. Komisia posielala výročné správy Európskemu parlamentu a Rade.

Článok 8

Účasť EASA a vnútroštátnych orgánov civilného letectva na bezpečnostnom vyšetrovaní

1. Ak je splnená podmienka, že nedochádza ku konfliktu záujmov, vyzvú orgány pre bezpečnostné vyšetrovanie agentúry EASA a vnútroštátne orgány civilného letectva dotknutých členských štátov, aby v rámci svojich právomocí vymenovali zástupcov, ktorí sa zúčastnia:
- a) ako poradca povereného vyšetrovateľa na každom bezpečnostnom vyšetrovaní podľa článku 5 ods. 1 a 2, vedenom na území členského štátu alebo na mieste uvedenom v článku 5 ods. 2 pod dohľadom povereného vyšetrovateľa, v ktorom má poverený vyšetrovateľ rozhodovaciu právomoc;
- b) na každom bezpečnostnom vyšetrovaní vedenom v tretej krajine, v prípade ktorého sa orgán pre bezpečnostné vyšetrovanie vyzve, aby určil akreditovaného zástupcu v súlade s medzinárodnými normami a odporúčanými postupmi pre vyšetrovanie leteckých nehôd a incidentov, a to ako poradcovia určení na základe tohto nariadenia pomáhať akreditovaným zástupcom členských štátov pod dohľadom akreditovaného zástupcu.
2. Účastníci uvedení v odseku 1 sú oprávnení najmä:
- a) navštíviť miesto nehody a skúmať trosky;
- b) navrhovať témy otázok a získavať svedecké informácie;
- c) získať kópie všetkých príslušných dokumentov a príslušné faktické informácie;
- d) zúčastňovať sa na odpočte údajov z letových zapisovačov s výnimkou zapisovačov zvuku alebo obrazu v kabíne;
- e) zúčastňovať sa na vyšetrovacích činnostiach mimo miesta nehody, ako sú napr. preskúmanie, testovanie a simulácie komponentov, technické inštruktáže a porady o pokroku vo vyšetrovaní s výnimkou prípadov, keď tieto činnosti súvisia s určením príčin alebo formulovaním bezpečnostných odporúčaní.
3. Agentúra EASA a vnútroštátne orgány civilného letectva podporujú vyšetrovanie, na ktorom sa zúčastňujú, tak, že orgánu pre bezpečnostné vyšetrovanie poverenému vyšetrovaním poskytujú požadované informácie, odborníkov a vybavenie.

Článok 9

Povinnosť oznamovať nehody a vážne incidenty

1. Každá zúčastnená osoba, ktorá má vedomosť o nehode alebo vážnom incidente, to bezodkladne oznámi príslušnému orgánu pre bezpečnostné vyšetrowanie štátu na území ktorého sa stala nehoda alebo vážny incident.

2. Orgán pre bezpečnostné vyšetrowanie v súlade s medzinárodnými normami a odporúčanými postupmi bezodkladne oznámi Komisii, agentúre EASA, Medzinárodnej organizácii civilného letectva (ICAO), dotknutým členským štátom a tretím krajinám všetky nehody a vážne incidenty, ktoré mu boli oznámené.

Článok 10

Účasť členských štátov na bezpečnostnom vyšetrowaní

1. Členské štáty, ktorý sú štátom zápisu do registra, štátom prevádzkovateľa, štátom projektu a štátom výroby, po doručení oznámenia o nehode alebo vážnom incidente od iného členského štátu alebo tretej krajiny čo najskôr informujú členský štát alebo tretiu krajinu, na ktorej území k nehode alebo vážnemu incidentu došlo, či zamýšľajú vymenovať akreditovaného zástupcu v súlade s medzinárodnými normami a odporúčanými postupmi. Ak takéhoto akreditovaného zástupcu vymenuje, oznámi aj jeho meno a kontaktné údaje, ako aj očakávaný dátum príchodu, ak akreditovaný zástupca zamýšľa cestovať do krajiny, ktorá poslala oznámenie.

2. Akreditovaných zástupcov za štát projektu vymenúva orgán pre bezpečnostné vyšetrowanie členského štátu, na ktorého území sa nachádza hlavné miesto podnikania držiteľa typového osvedčenia lietadla alebo pohonnej jednotky.

Článok 11

Postavenie bezpečnostných vyšetrowateľov

1. Poverený vyšetrowateľ má po svojom vymenovaní orgánom pre bezpečnostné vyšetrowanie a bez ohľadu na akékoľvek justičné vyšetrowanie právomoc prijať opatrenia potrebné na dodržanie požiadaviek bezpečnostného vyšetrowania.

2. Bez ohľadu na akékoľvek povinnosti zachovania dôverylosti podľa právnych aktov Únie alebo vnútroštátneho práva je poverený vyšetrowateľ oprávnený najmä:

a) na okamžitý neobmedzený a nerušený prístup na miesto nehody alebo incidentu, ako aj k lietadlu, jeho obsahu alebo jeho troskám;

b) zabezpečiť okamžité vypracovanie zoznamu dôkazov a organizované odstránenie trosiek alebo komponentov na účely skúmania alebo analýzy;

c) na bezodkladný prístup k letovým zapisovačom, ich obsahu a všetkým iným relevantným záznamom a na kontrolu nad nimi;

d) požadovať úplnú pitvu tiel smrteľne zranených osôb a prispievať k nej a mať bezodkladný prístup k výsledkom takéhoto preskúmania alebo k výsledkom testov vykonaných s odobratými vzorkami;

e) požadovať lekárske vyšetrenie osôb zapojených do prevádzky lietadla alebo požadovať vykonanie testov na vzorkách odobratých z týchto osôb a na bezodkladný prístup k výsledkom takéhoto vyšetrenia alebo testov;

f) predvolať a vyšetriť svedkov a vyžadovať od nich poskytnutie alebo predloženie informácií alebo dôkazov týkajúcich sa bezpečnostného vyšetrowania;

g) na voľný prístup ku všetkým relevantným informáciám alebo záznamom, ktorých držiteľom je vlastník, držiteľ typového osvedčenia, organizácia zodpovedná za údržbu, organizácia odbornej prípravy, prevádzkovateľ alebo výrobca lietadla, orgány zodpovedné za civilné letectvo, agentúra EASA a poskytovatelia leteckých navigačných služieb alebo prevádzkovatelia letiska.

3. Poverený vyšetrowateľ rozšíri oprávnenia uvedené v odseku 2 na svojich odborníkov a poradcov, ako aj na akreditovaných zástupcov, ich odborníkov a poradcov, a to v rozsahu, ktorý je potrebný, aby sa mohli účinne zúčastňovať na bezpečnostnom vyšetrowaní. Týmito oprávneniami nie sú dotknuté práva vyšetrowateľov a odborníkov určených orgánom zodpovedným za justičné vyšetrowanie.

4. Osoba zúčastnená na bezpečnostnom vyšetrowaní si plní svoje povinnosti nezávisle a od nikoho okrem povereného vyšetrowateľa alebo akreditovaného zástupcu nežiada ani neprijíma pokyny.

Článok 12

Koordinácia vyšetrovania

1. Ak sa začne aj justičné vyšetrovanie, oznámi sa to poverenému vyšetrovateľovi. Poverený vyšetrovateľ v takom prípade zabezpečí sledovateľnosť a zachováva ochranu letových zapisovačov a všetkých hmotných dôkazov. Justičný orgán môže vymenovať jedného z pracovníkov, aby sprevádzal letové zapisovače alebo hmotné dôkazy na miesto výkonu odpočtu alebo spracovania. Ak v priebehu preskúmania alebo analýzy môže dôjsť k úprave, zmene alebo zničeniu týchto hmotných dôkazov, vyžaduje sa predchádzajúci súhlas justičných orgánov bez toho, aby bolo dotknuté vnútroštátne právo. Ak sa takýto súhlas nezíska v súlade s vopred uzavretými dohodami, na ktoré sa odkazuje v odseku 3, v prijateľnom čase, avšak najneskôr do dvoch týždňov po požiadaní, nebráni to tomu, aby poverený vyšetrovateľ vykonal preskúmanie alebo analýzu. Ak je justičný orgán oprávnený zabaviť dôkazový materiál, poverený vyšetrovateľ má okamžitý a neobmedzený prístup k takémuto dôkazovému materiálu a jeho použitiu.

2. Ak sa v priebehu bezpečnostného vyšetrovania zistí alebo existuje podozrenie, že pri nehode alebo vážnom incidente došlo k činu protiprávneho zasahovania, ako sa ustanovuje vo vnútroštátnom práve, napríklad v zákone o vyšetrovaní nehôd, poverený vyšetrovateľ o tom okamžite informuje príslušné orgány. S výhradou článku 14 sa príslušné informácie zhromaždené počas bezpečnostného vyšetrovania poskytnú týmto orgánom bezodkladne a môže sa im na ich žiadosť poskytnúť aj príslušný materiál. Touto výmenou informácií o uvedenom materiáli nie je dotknuté právo orgánu pre bezpečnostné vyšetrovanie pokračovať v bezpečnostnom vyšetrovaní v spolupráci s orgánmi, na ktoré mohla byť prenesená kontrola miesta nehody.

3. Členské štáty zabezpečia, aby orgány pre bezpečnostné vyšetrovanie spolupracovali prostredníctvom vopred uzavretých dohôd s ďalšími orgánmi, ako napríklad justičnými orgánmi, orgánmi civilného letectva, ako aj pátracími a záchrannými orgánmi, ktoré sa pravdepodobne zúčastnia na činnostiach súvisiacich s bezpečnostným vyšetrovaním.

V týchto vopred uzavretých dohodách sa dodržiava nezávislosť orgánu pre bezpečnostné vyšetrovanie a umožní sa, aby sa technické vyšetrovanie viedlo hĺbkovo a efektívne. Vopred uzavreté dohody okrem iného pokrývajú tieto otázky:

- a) prístup k miestu nehody;
- b) uchovávanie dôkazov a prístup k nim;
- c) počiatočné a pokračujúce brífingy o stave každého postupu;

- d) výmena informácií;
- e) primerané využívanie bezpečnostných informácií;
- f) riešenie konfliktov.

Členské štáty pošlú tieto vopred uzavreté dohody Komisii, ktorá ich zašle na informáciu predsedovi siete, Európskemu parlamentu a Rade.

Článok 13

Uchovávanie dôkazov

1. Členský štát, na ktorého území došlo k nehode alebo vážnemu incidentu, je zodpovedný za zabezpečenie bezpečného zaobchádzania so všetkým dôkazmi, prijatie všetkých primeraných opatrení na ochranu týchto dôkazov a zachovanie bezpečnej ochrany lietadla, jeho obsahu a trosiek počas takého obdobia, aké je potrebné na účely bezpečnostného vyšetrovania. Ochrana dôkazov zahŕňa uchovávanie všetkých dôkazov, ktoré by sa mohli odstrániť, vymazať, stratiť alebo zničiť, prostredníctvom fotografických alebo iných prostriedkov. Bezpečná ochrana zahŕňa ochranu pred ďalším poškodením, prístupom neoprávnených osôb, vykrádaním a zhoršením stavu.

2. Až do príchodu bezpečnostných vyšetrovateľov nesmie žiadna osoba robiť úpravy na mieste nehody, odoberať z neho vzorky, premiestňovať lietadlo, jeho obsah ani trosky ani z nich odoberať vzorky, nesmie s nimi hýbať ani ich odstrániť s výnimkou prípadov, keď sa tieto činnosti vyžadujú z bezpečnostných dôvodov alebo na účely poskytnutia pomoci zraneným osobám alebo na základe výslovného povolenia od orgánov zodpovedných za miesto nehody a v rámci možnosti po porade s orgánom pre bezpečnostné vyšetrovanie.

3. Všetky zúčastnené osoby prijímajú všetky nevyhnutné opatrenia na uchovanie dokumentov, materiálov a záznamov súvisiacich s udalosťou, a najmä s cieľom zabrániť vymazaniu záznamov konverzácií a výstah po lete.

Článok 14

Ochrana citlivých bezpečnostných informácií

1. Nasledujúce záznamy sa sprístupnia alebo použijú len na účely bezpečnostného vyšetrovania:

- a) všetky výpovede, ktoré od osôb získa orgán pre bezpečnostné vyšetrovanie počas bezpečnostného vyšetrovania;
- b) záznamy prezrádzajúce totožnosť osôb, ktoré poskytli dôkazy v rámci bezpečnostného vyšetrovania;

- c) informácie zhromaždené orgánom pre bezpečnostné vyšetrovanie, ktoré majú osobitne citlivú a osobnú povahu vrátane informácií týkajúcich sa zdravotného stavu jednotlivcov;
- d) materiály následne vypracované v priebehu vyšetrovania ako napr. poznámky, návrhy a stanoviská vypracované vyšetrovateľmi, ako aj názory vyjadrené pri analýze informácií vrátane informácií z letových zapisovačov;
- e) informácie a dôkazy poskytnuté vyšetrovateľmi z iného členského štátu alebo tretích krajín v súlade s medzinárodnými normami a odporúčaniami postupmi v prípade, že to požaduje ich orgán pre bezpečnostné vyšetrovanie;
- f) pracovné verzie počiatočnej alebo záverečnej správy alebo predbežné vyhlásenia;
- g) hlasové a obrazové záznamy z kabíny a ich prepisy, ako aj hlasové záznamy zvnútra stanovišť riadenia letovej prevádzky, zaisťujúc, že informácie, ktoré nesúvisia s bezpečnostným vyšetrovaním, najmä informácie týkajúce sa súkromného života, sa primerane chránia bez toho, aby tým bol dotknutý odsek 3.

2. Nasledujúce záznamy sa sprístupnia alebo použijú len na účely bezpečnostného vyšetrovania alebo iné účely zamerané na zvýšenie bezpečnosti letectva:

- a) celá komunikácia medzi osobami zúčastnenými na prevádzke lietadla;
- b) písomné alebo elektronické záznamy a prepisy záznamov zo stanovišť riadenia letovej prevádzky vrátane správ a výsledkov na vnútorné účely;
- c) sprievodné listy na zaslanie bezpečnostných odporúčaní od orgánov pre bezpečnostné vyšetrovanie adresátovi, ak to požaduje orgán pre bezpečnostné vyšetrovanie, ktorý toto odporúčanie vydáva;
- d) hlásenia udalostí poskytnuté podľa smernice 2003/42/ES.

Záznamy z letového zapisovača sa sprístupňujú a používajú len na účely bezpečnostného vyšetrovania, letovej spôsobilosti alebo údržby s výnimkou prípadov, keď sa tieto údaje anonymizujú alebo zverejnia zabezpečenými postupmi.

3. Bez ohľadu na odseky 1 a 2 orgán zodpovedný za výkon spravodlivosti alebo orgán príslušný rozhodnúť o zverejnení záznamov podľa vnútroštátneho práva však môže rozhodnúť, že prínos zverejnenia záznamov uvedených v odsekoch 1 a 2 na akékoľvek iné právne povolené účely prevažuje nad nepriaznivým vnútroštátnym a medzinárodným dosahom, ktorý tento krok môže mať na aktuálne alebo ktorékoľvek budúce bezpečnostné vyšetrovanie. Členské štáty môžu rozhodnúť, že obmedzia prípady, v ktorých sa môže o takomto zverejnení rozhodnúť, pričom rešpektujú právne akty Únie.

Poskytovanie záznamov uvedených v odsekoch 1 a 2 inému členskému štátu na iné účely, ako je bezpečnostné vyšetrovanie, a v súvislosti s odsekom 2 aj na iné účely ako tie, ktorých cieľom je zvýšenie bezpečnosti letectva, sa môže schváliť, ak to povoľuje vnútroštátne právo poskytujúceho členského štátu. Spracovanie a zverejnenie záznamov získaných prostredníctvom takéhoto poskytnutia orgánmi prijímajúceho členského štátu je prípustné len po predchádzajúcej konzultácii s poskytujúcim členským štátom a v súlade s vnútroštátnym právom prijímajúceho členského štátu.

4. Môžu sa zverejniť iba údaje, ktoré sú výslovne potrebné na účely uvedené v odseku 3.

Článok 15

Odvzdávanie informácií

1. Zamestnanci orgánu pre bezpečnostné vyšetrovanie povereného bezpečnostným vyšetrovaním alebo akákoľvek iná osoba vyzvaná zúčastniť sa bezpečnostného vyšetrovania alebo podieľať sa na ňom sú viazaní uplatniteľnými predpismi o služobnom tajomstve, a to aj pokiaľ ide o anonymitu účastníkov nehody alebo incidentu, v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

2. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti ustanovené v článkoch 16 a 17, poskytuje orgán pre bezpečnostné vyšetrovanie poverený bezpečnostným vyšetrovaním informácie, ktoré považuje za relevantné z hľadiska prevencie nehody alebo vážneho incidentu, osobám zodpovedným za výrobu alebo údržbu lietadiel alebo vybavenia lietadiel, ako aj jednotlivcom alebo právnym subjektom zodpovedným za prevádzku lietadiel alebo odbornú prípravu personálu.

3. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti ustanovené v článkoch 16 a 17, orgán pre bezpečnostné vyšetrovanie poverený bezpečnostným vyšetrovaním a akreditovaní zástupcovia, na ktorých sa odkazuje v článku 8, poskytujú agentúre EASA a vnútroštátnym orgánom civilného letectva príslušné faktické informácie, ktoré sa získali počas bezpečnostného vyšetrovania, okrem informácií, na ktoré sa odkazuje v článku 14 ods. 1, alebo informácií vedúcich ku konfliktu záujmov. Informácie, ktoré získa agentúra EASA a vnútroštátne orgány civilného letectva, sa chránia v súlade s článkom 14 a uplatniteľnými právnymi aktmi Únie a vnútroštátnymi právnymi predpismi.

4. Orgán pre bezpečnostné vyšetrowanie poverený bezpečnostným vyšetrowaním je oprávnený informovať obeť a ich príbuzných alebo ich združenia alebo zverejniť akékoľvek informácie o faktických zisteniach, postupe bezpečnostného vyšetrowania, prípadne predbežné správy alebo závery a/alebo bezpečnostné odporúčania za predpokladu, že sa takýmito informáciami neohrozia ciele bezpečnostného vyšetrowania a že je to plne v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi o ochrane osobných údajov.

5. Pred zverejnením informácií uvedených v odseku 4 pošle orgán pre bezpečnostné vyšetrowanie poverený bezpečnostným vyšetrowaním tieto informácie obetiam a ich príbuzným alebo ich združeniam spôsobom, ktorým sa neohrozia ciele bezpečnostného vyšetrowania.

Článok 16

Správa z vyšetrowania

1. Na záver každého bezpečnostného vyšetrowania sa vypracuje správa vo forme primeranej druhu a závažnosti nehody alebo vážneho incidentu. V správe sa uvedie, že jediným cieľom bezpečnostného vyšetrowania je prevencia vzniku nehôd a incidentov v budúcnosti bez toho, aby sa určovali vinníci alebo zodpovednosť. Správa obsahuje, ak je to vhodné, bezpečnostné odporúčania.

2. V správe sa chráni anonymita všetkých jednotlivcov, ktorí boli účastníkmi nehody alebo vážneho incidentu.

3. Ak sa počas bezpečnostných vyšetrowaní vypracujú správy ešte pred ich uzavretím, orgán pre bezpečnostné vyšetrowanie môže pred ich uverejnením požiadať o pripomienky dotknuté orgány vrátane agentúry EASA a cez ne od dotknutého držiteľa typového osvedčenia, výrobcu a prevádzkovateľa. Títo sú v súvislosti s obsahom konzultácií viazaní platnými pravidlami, ktoré sa vzťahujú na služobné tajomstvo.

4. Pred uverejnením záverečnej správy orgán pre bezpečnostné vyšetrowanie požiada o pripomienky dotknuté orgány vrátane agentúry EASA a cez ne od dotknutého držiteľa typového osvedčenia, výrobcu a prevádzkovateľa. Títo sú v súvislosti s obsahom konzultácií viazaní platnými pravidlami, ktoré sa vzťahujú na služobné tajomstvo. Keď orgán pre bezpečnostné vyšetrowanie žiada o pripomienky, postupuje podľa medzinárodných noriem a odporúčaných postupov.

5. Informácie, na ktoré sa vzťahuje článok 14, sa zariaďujú do správy iba vtedy, ak sú relevantné z hľadiska analýzy nehody alebo vážneho incidentu. Informácie alebo súčasť informácií, ktoré pre analýzu nemajú žiadny význam, sa neuverejňujú.

6. Orgán pre bezpečnostné vyšetrowanie uverejní záverečnú správu v čo najkratšom čase, a ak je to možné, do 12 mesiacov odo dňa nehody alebo vážneho incidentu.

7. Ak nie je možné záverečnú správu uverejniť do 12 mesiacov, orgán pre bezpečnostné vyšetrowanie uverejní predbežné vyhlásenie aspoň pri príležitosti každého výročia nehody alebo vážneho incidentu a podrobne v ňom opíše postup vyšetrowania a všetky bezpečnostné otázky, ktoré sa vyskytli.

8. Orgán pre bezpečnostné vyšetrowanie čo najskôr zasiela kópiu záverečnej správy a bezpečnostné odporúčania:

a) orgánom pre bezpečnostné vyšetrowanie a orgánom civilného letectva dotknutých štátov a ICAO podľa medzinárodných noriem a odporúčaných postupov;

b) adresátom bezpečnostných odporúčaní uvedených v správe;

c) Komisii a agentúre EASA s výnimkou prípadov, keď je správa verejne dostupná elektronickými prostriedkami, pričom v takom prípade ich o tom orgán pre bezpečnostné vyšetrowanie len informuje.

Článok 17

Bezpečnostné odporúčania

1. Orgán pre bezpečnostné vyšetrowanie v akomkoľvek štádiu bezpečnostného vyšetrowania prostredníctvom sprievodného listu s dátumom, po riadnej konzultácii s príslušnými stranami, odporučí dotknutým príslušným orgánom vrátane orgánov v iných členských štátoch alebo tretích krajinách preventívne opatrenie, ktorého rýchle prijatie považuje za potrebné na posilnenie leteckej bezpečnosti.

2. Orgán pre bezpečnostné vyšetrowanie môže takisto vydávať bezpečnostné odporúčania na základe štúdií alebo analýzy série vyšetrowaní alebo na základe iných činností vedúcich v súlade s článkom 4 ods. 4.

3. Bezpečnostným odporúčaním sa v žiadnom prípade nezakladá domnienka viny ani zodpovednosti za nehodu, vážny incident či incident.

Článok 18

Následné kroky po bezpečnostných odporúčaníach a databáza bezpečnostných odporúčaní

1. Adresát bezpečnostného odporúčania potvrdí jeho doručenie a do 90 dní od doručenia sprievodného listu informuje orgán pre bezpečnostné vyšetrovanie, ktorý uvedený list vydal, o krokoch, ktoré prijal alebo ktoré zvažuje podniknúť, a prípadne o čase potrebnom na ich uskutočnenie a uvedie dôvody, ak neuskutoční žiadne kroky.

2. Orgán pre bezpečnostné vyšetrovanie do 60 dní od doručenia odpovede informuje adresáta o tom, či považuje odpoveď za primeranú, a uvedie dôvody, ak nesúhlasí s rozhodnutím neuskutočniť žiadne kroky.

3. Každý orgán pre bezpečnostné vyšetrovanie zavedie postupy na zaznamenávanie odpovedí na nimi vydané bezpečnostné odporúčania.

4. Každý adresát bezpečnostného odporúčania vrátane orgánov zodpovedných za bezpečnosť civilného letectva v členských štátoch a na úrovni Únie zavedie postupy na monitorovanie napredovania v krokoch uskutočňovaných v nadväznosti na doručené bezpečnostné odporúčania.

5. Orgány bezpečnostného vyšetrovania zaznamenajú v centrálnom registri zriadenom podľa nariadenia Komisie (ES) č. 1321/2007 z 12. novembra 2007, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá šírenia informácií zainteresovaným stranám o udalostiach v civilnom letectve podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/42/ES⁽¹⁾, všetky bezpečnostné odporúčania vydané v súlade s článkom 17 ods. 1 a 2, ako aj odpovede na ne. Orgány bezpečnostného vyšetrovania podobným spôsobom zaznamenávajú v centrálnom registri všetky bezpečnostné odporúčania prijaté od tretích krajín.

Článok 19

Hlásenie udalostí

1. Agentúra EASA a príslušné orgány členských štátov sa pravidelne spoločne zúčastňujú na výmene a analýze informácií, na ktoré sa vzťahuje smernica 2003/42/ES. Zahrnutý je online prístup určených osôb k informáciám nachádzajúcim sa v centrálnom registri zriadenom podľa nariadenia (ES) č. 1321/2007 vrátane informácií, ktoré priamo označujú lietadlo, na ktoré sa vzťahuje hlásenie udalosti, napríklad jeho sériové výrobné číslo a registračné číslo, ak sú k dispozícii. Tento prístup sa nevzťahuje na informácie, ktoré priamo identifikujú prevádzkovateľa, na ktorého sa vzťahuje hlásenie udalosti.

2. EASA a orgány členských štátov uvedené v odseku 1 zabezpečia dôvernosť týchto informácií v súlade s platnými právnymi predpismi a obmedzia ich používanie na mieru nevyhnutnú na plnenie záväzkov v oblasti bezpečnosti. Takéto informácie sa použijú len na analýzu bezpečnostných trendov, ktoré môžu predstavovať základ anonymných bezpečnostných odporúčaní alebo smerníc týkajúcich sa letovej spôsobilosti bez toho, aby sa určovala vina alebo zodpovednosť.

Článok 20

Informácie o osobách a nebezpečnom tovare na palube

1. Letecké spoločnosti Únie, ktoré prevádzkujú lety prilietajúce na letisko na území členských štátov alebo odlietajúce z letiska na území členských štátov, a letecké spoločnosti tretej krajiny, ktoré prevádzkujú lety odlietajúce z letiska na území členských štátov, na ktoré sa vzťahujú zmluvy, zavedú postupy umožňujúce zostaviť:

- a) čo najskôr a najneskôr do dvoch hodín od oznámenia nehody lietadla validovaný zoznam všetkých osôb na palube lietadla založený na najlepších dostupných informáciách a
- b) okamžite po oznámení nehody tohto lietadla zoznam nebezpečného tovaru na palube lietadla.

2. Zoznamy uvedené v odseku 1 sa sprístupnia orgánu pre bezpečnostné vyšetrovanie poverenému vyšetrovaním, orgánu určenému každým členským štátom na styk s príbuznými osôb na palube a v prípade potreby zdravotníckym jednotkám, ktoré môžu potrebovať tieto informácie na účely starostlivosti o obeť.

3. V záujme toho, aby rodinní príslušníci cestujúcich mohli získať informácie o prítomnosti svojich príbuzných na palube lietadla, ktoré malo nehodu, letecké spoločnosti umožnia cestujúcim, aby uviedli meno a kontaktné údaje osoby, ktorú treba kontaktovať v prípade nehody. Letecká spoločnosť môže použiť tieto informácie len v prípade nehody a tieto informácie sa nesmú poskytnúť tretím stranám alebo použiť na obchodné účely.

4. Meno osoby na palube sa nezverejní, kým príslušné orgány neinformujú jej príbuzných. Zoznam uvedený v odseku 1 písm. a) je dôverným údajom v súlade s právnymi aktmi Únie a vnútroštátnym právom a meno každej osoby nachádzajúcej sa na zozname sa ako dôverný údaj zverejní len vtedy, ak príbuzní týchto osôb nachádzajúcich sa na palube voči tomu nevyjadria námietky.

(¹) Ú. v. EÚ L 294, 13.11.2007, s. 3.

Článok 21

Pomoc obetiam leteckých nehôd a ich príbuzným

1. Každý členský štát vypracuje na vnútroštátnej úrovni núdzový plán pre prípad leteckej nehody, aby sa tým zaručila komplexnejšia a zostúladená reakcia na nehody na úrovni EÚ. Tento núdzový plán zahŕňa aj pomoc obetiam leteckých nehôd a ich príbuzným.

2. Členské štáty zabezpečia, aby letecké spoločnosti zaregistrované na ich území mali k dispozícii plán pomoci obetiam leteckých nehôd a ich príbuzným. Tieto plány musia zohľadňovať najmä psychologickú podporu obetiam leteckých nehôd a ich príbuzným a musia umožňovať spoločnosti reagovať na nehodu veľkého rozsahu. Členské štáty uskutočnia audit plánov pomoci leteckých spoločností so sídlom na ich území. Členské štáty pobádajú aj letecké spoločnosti tretích krajín, ktoré uskutočňujú prevádzku v Únii, aby tiež prijali plány pomoci obetiam leteckých nehôd a ich príbuzným.

3. Ak dôjde k nehode, členský štát poverený vyšetrovaním, členský štát, v ktorom je zaregistrovaná spoločnosť, ktorej lietadlo malo nehodu, alebo členský štát, ktorého veľký počet štátnych príslušníkov sa nachádza na palube lietadla, ktoré malo nehodu, určí kontaktnú osobu, ktorá bude v kontakte s obeťami a ich príbuznými a bude ich informovať.

4. Členský štát alebo tretia krajina, ktorá má z dôvodu smrteľných alebo vážnych zranení svojich občanov osobitný záujem na vyšetrovaní nehody, ku ktorej došlo na území členských štátov, na ktoré sa vzťahujú zmluvy, je oprávnená vymenovať odborníka, ktorý má právo:

- a) navštíviť miesto nehody;
- b) prístupu k príslušným faktickým informáciám, ktorých zverejnenie schválil orgán pre bezpečnostné vyšetrovanie poverený vyšetrovaním, ako aj k informáciám o pokroku vo vyšetrovaní;
- c) dostať kópiu záverečnej správy.

5. Odborník menovaný v súlade s odsekom 4 môže v zmysle príslušných platných právnych predpisov pomáhať pri identifikácii obetí a zúčastňovať sa na stretnutiach s cestujúcimi, ktorí prežili a sú štátnymi príslušníkmi jeho štátu.

6. Leteckí dopravcovia z tretích krajín musia tiež v súlade s článkom 2 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 785/2004 z 21. apríla 2004 o požiadavkách na poistenie leteckých dopravcov a prevádzkovateľov lietadiel⁽¹⁾ spĺňať povinnosti týkajúce sa poistenia stanovené v uvedenom nariadení.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 138, 30.4.2004, s. 1.

Článok 22

Prístup k dokumentom a ochrana osobných údajov

1. Toto nariadenie sa uplatňuje bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie⁽²⁾.

2. Toto nariadenie sa uplatňuje bez toho, aby bola dotknutá smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov⁽³⁾ a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov⁽⁴⁾.

Článok 23

Sankcie

Členské štáty ustanovia pravidlá o sankciách, ktoré sa uplatnia v prípade porušenia tohto nariadenia. Ustanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.

Článok 24

Zmena a doplnenie nariadenia

Toto nariadenie sa preskúma najneskôr do 3. decembra 2014. Ak sa Komisia domnieva, že by sa toto nariadenie malo zmeniť alebo doplniť, požiada sieť, aby vypracovala predbežné stanovisko, ktoré sa pošle aj Európskemu parlamentu, Rade, členským štátom a agentúre EASA.

Článok 25

Zrušenia

Smernica 94/56/ES sa týmto zrušuje.

Článok 26

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 145, 31.5.2001, s. 43.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 20. októbra 2010

Za Európsky parlament
predseda
J. BUZEK

Za Radu
predseda
O. CHASTEL

PRÍLOHA

Zoznam príkladov vážnych incidentov

Uvedené incidenty predstavujú typické príklady incidentov, ktoré môžu vyústiť do vážnych incidentov. Tento zoznam nie je vyčerpávajúci a slúži len ako návod na vymedzenie pojmu „vážny incident“:

- situácia, pri ktorej takmer došlo ku kolízii a ktorá si vyžaduje vyhýbací manéver, alebo keď by bol býval vyhýbací manéver adekvátny,
 - riadený let do terénu, ktorému sa zabránilo v poslednej chvíli,
 - prerušený vzlet na uzavretej alebo obsadenej vzletovej dráhe, rolovacej dráhe s výnimkou povolených operácií vrtuľníkov alebo z nepridelenej vzletovej dráhy,
 - vzlet na uzavretej alebo obsadenej vzletovej dráhe, rolovacej dráhe s výnimkou povolených operácií vrtuľníkov alebo z nepridelenej vzletovej dráhy,
 - pristátie alebo pokus o pristátie na uzavretej alebo obsadenej pristávacej dráhe, rolovacej dráhe s výnimkou povolených operácií vrtuľníkov alebo z nepridelenej pristávacej dráhy,
 - celkové zlyhanie pri dosahovaní určeného výkonu počas štartu alebo počiatočného stúpania,
 - požiar alebo dym v oddelení pre cestujúcich alebo v nákladnom priestore alebo požiar motora, aj keď bol tento požiar uhasený hasiacimi látkami,
 - prípady, v ktorých je letová posádka nútená núdzovo použiť kyslík,
 - konštrukčná porucha lietadla alebo dezintegrácia motora vrátane nevládnutých porúch turbínového motora, ktoré nie sú klasifikované ako nehoda,
 - viacnásobné zlyhanie jedného alebo viacerých systémov lietadla, ktoré vážne ovplyvňujú jeho prevádzku,
 - strata schopnosti letovej posádky viesť lietadlo,
 - množstvo paliva, ktoré si vyžaduje, aby pilot lietadla vyhlásil núdzovú situáciu,
 - narušenia dráhy klasifikované stupňom závažnosti A podľa Príručky o predchádzaní narušenia dráhy (dokument 9870 ICAO), ktorá obsahuje informáciu o klasifikáciách závažnosti,
 - incidenty pri vzlietaní alebo pristávaní; incidenty ako krátke pristátie, prekročenie alebo vybehnutie zo vzletovej a pristávacej dráhy,
 - systémové poruchy, poveternostné javy, let mimo letovej obálky alebo iné udalosti, ktoré mohli spôsobiť ťažkosti pri riadení lietadla,
 - zlyhanie viac ako jedného navigačného systému alebo systému letových údajov v povinnom rezervnom systéme.
-

II

(Nelegislatívne akty)

MEDZINÁRODNÉ DOHODY

ROZHODNUTIE RADY

z 27. septembra 2010

o pozícii, ktorú má Európska únia zaujať v Spoločnej rade CARIFORUM – EÚ zriadenej Dohodou o hospodárskom partnerstve medzi štátmi CARIFORUM-u na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane druhej, pokiaľ ide o zmenu a doplnenie prílohy IV k dohode s cieľom zahrnúť záväzky Bahamského spoločenstva

(2010/669/EÚ)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 4 prvý pododsek v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Dohoda o hospodárskom partnerstve medzi štátmi CARIFORUM-u na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na druhej strane⁽¹⁾ (ďalej len „dohoda“) bola podpísaná 15. októbra 2008 a predbežne sa vykonáva od 29. decembra 2008.
- (2) V článku 63 dohody je ustanovené, že rokovania o zozname záväzkov Bahamského spoločenstva v oblasti služieb a investícií budú ukončené najneskôr do šiestich mesiacov po podpise dohody.
- (3) Tieto rokovania boli úspešne ukončené 25. januára 2010.
- (4) Výsledky týchto rokovaní by sa mali uviesť v rozhodnutí Spoločnej rady CARIFORUM – EÚ, ktorá bola zriadená dohodou.

- (5) Únia by preto mala zaujať v Spoločnej rade CARIFORUM – EÚ pozíciu, ktorá je stanovená v návrhu rozhodnutia pripojeného k tomuto rozhodnutiu,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Jediný článok

Pozícia, ktorú má zaujať Európska únia v Spoločnej rade CARIFORUM – EÚ zriadenej Dohodou o hospodárskom partnerstve medzi štátmi CARIFORUM-u na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane druhej, pokiaľ ide o zmenu a doplnenie prílohy IV k dohode, sa zakladá na návrhu rozhodnutia Spoločnej rady CARIFORUM – EÚ pripojeného k tomuto rozhodnutiu. Formálne zmeny uvedeného návrhu rozhodnutia, ktoré nemenia jeho podstatu, sa však môžu dohodnúť bez toho, aby bolo potrebné zmeniť a doplniť toto rozhodnutie.

V Bruseli 27. septembra 2010

Za Radu
predseda
K. PEETERS

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 289, 30.10.2008, s. 3.

PRÍLOHA

NÁVRH

ROZHODNUTIE SPOLOČNEJ RADY CARIFORUM – EÚ č. .../2010

z,

ktorým sa mení a dopĺňa príloha IV k Dohode o hospodárskom partnerstve medzi štátmi CARIFORUM-u na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane druhej s cieľom zahrnúť záväzky Bahamského spoločenstva

SPOLOČNÁ RADA CARIFORUM – EÚ,

so zreteľom na Dohodu o hospodárskom partnerstve medzi štátmi CARIFORUM-u na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane druhej (ďalej len „dohoda“), podpísanú v Bridgetowne na Barbadose 15. októbra 2008, a najmä na jej článok 229 ods. 1 a článok 229 ods. 4 druhú vetu,

keďže:

- (1) Dohoda bola podpísaná 15. októbra 2008 a predbežne sa vykonáva od 29. decembra 2008.
- (2) V článku 63 dohody je ustanovené, že rokovania o zozname záväzkov Bahamského spoločenstva v oblasti služieb a investícií budú ukončené najneskôr do šiestich mesiacov po podpise dohody.
- (3) Tieto rokovania boli úspešne ukončené 25. januára 2010 a dohodlo sa, že zoznam záväzkov Bahamského spoločenstva by sa mal zahrnúť do dohody prostredníctvom rozhodnutia Spoločnej rady CARIFORUM – EÚ.
- (4) Je preto vhodné zmeniť a doplniť prílohy IV E a IV F k dohode tak, aby sa zahrnuli záväzky Bahamského spoločenstva v oblasti služieb a investícií, aby sa vypustilo vyňatie Bahám v bode 3 prílohy IV E a v bode 6 prílohy IV F a stanovilo sa predbežné vykonávanie týchto zmien a doplnení do nadobudnutia platnosti dohody,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Príloha IV k dohode sa týmto mení a dopĺňa takto:

a) Príloha IV E sa mení a dopĺňa takto:

i) bod 3 sa nahrádza takto:

„3. Pokiaľ nie je uvedené inak, tento zoznam zahŕňa všetky štáty CARIFORUM-u okrem Haiti. S prihliadnutím na výhrady, obmedzenia alebo výnimky, ktoré sa vzťahujú na všetky sektory, sú podsektory A, B, C a D, ktoré nie sú uvedené, vo

všetkých signatárskych štátoch CARIFORUM-u otvorené bez obmedzení týkajúcich sa prístupu na trh alebo národného zaobchádzania. Štáty CARIFORUM-u, ktoré nie sú uvedené v podsektoroch zahrnutých do tohto zoznamu, sú s prihliadnutím na výhrady, obmedzenia alebo výnimky, ktoré sa inak vzťahujú na všetky sektory, v týchto podsektoroch otvorené bez obmedzení týkajúcich sa prístupu na trh alebo národného zaobchádzania. Všetky výhrady, obmedzenia alebo výnimky, ktoré sú zahrnuté v tejto prílohe a ktoré sa vzťahujú na štáty CARIFORUM-u a sú v nej označené ako ‚CAF‘, sa nevzťahujú na Bahamy.“

ii) Za zoznam sa týmto dopĺňa „Doplnok k prílohe IV E Bahamy“ tak, ako je stanovené v prílohe I k tomuto rozhodnutiu.

b) Príloha IV F k dohode sa mení a dopĺňa takto:

i) bod 6 sa nahrádza takto:

„6. Pokiaľ nie je uvedené inak, tento zoznam zahŕňa všetky štáty CARIFORUM-u okrem Haiti.“

ii) Za zoznam sa týmto dopĺňa „Doplnok k prílohe IV F Bahamy“ tak, ako je stanovené v prílohe II k tomuto rozhodnutiu.

2. Všetky ostatné ustanovenia obsiahnuté v bodoch 1 až 9 prílohy IV E a v bodoch 1 až 11 prílohy IV F sa uplatňujú na Bahamy.

Článok 2

1. Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

2. Od nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia až do nadobudnutia platnosti dohody sú zmeny a doplnenia k prílohám IV E a IV F takisto predbežne vykonateľné.

Na základe písomného postupu podľa článku 11 ods. 3 prílohy I k rozhodnutiu Spoločnej rady CARIFORUM – EÚ č. 1/2010 zo 17. mája 2010.

PRÍLOHA I

„Doplnok k prílohe IV E – Bahamy

Sektor alebo podsektor	Opis výhrad, obmedzení alebo výnimiek
VŠETKY SEKTORY	<p>Devízová kontrola</p> <ol style="list-style-type: none"> Podľa zákona o devízovej kontrole (Exchange Control Regulations Act) a finančných právnych predpisov (Finance Regulations) musia rezidenti obdržať súhlas centrálnej banky na vedenie účtov v cudzej mene alebo bahamských dolároch a na nadobudnutie aktív v cudzej mene. Nerezidenti majú právo na vedenie účtov v cudzej mene. Rezidenčné právnické osoby môžu dostať súhlas na vedenie účtov v cudzej mene na pokrytie výdavkov, ktoré vznikli priamo v cudzej mene. Nerezidenčným právnickým osobám a cudzím štátnym príslušníkom sa môže povoliť vedenie účtov v bahamských dolároch na pokrytie bežných výdavkov v bahamských dolároch. Všetky žiadosti o uvedené súhlasy v súvislosti s devízovou kontrolou musia spĺňať požiadavky bahamskej národnej investičnej politiky, pokiaľ ide o sektory a činnosti, v ktorých sú povolené zahraničné investície. Na účely devízovej kontroly je ‚rezident‘ buď občan Bahám, alebo licencovaná právnická osoba buď so zahraničnou, alebo domácou majetkovou účasťou, ktorá je oprávnená obchodovať s inými rezidentmi. Nerezidentom je buď cudzí štátny príslušník, alebo právnická osoba, ktorá nie je oprávnená obchodovať s rezidentmi, bez ohľadu na to, či je fyzicky prítomná na Bahamách. <p>Držba pôdy</p> <p>Zahranické osoby a právnické osoby, ktoré majú záujem nadobudnúť majetok na komerčné účely, musia požiadať o povolenie investičnú radu. Zahraničné osoby alebo právnické osoby, ktoré majú v úmysle nadobudnúť viac ako dva akre pôdy na akýkoľvek účel, musia získať povolenie od investičnej rady.</p> <p>Investície</p> <p>Bahamy zakazujú prieskum, ťažbu a spracovanie rádioaktívneho materiálu, recykláciu jadrového paliva, výrobu jadrovej energie, prepravu a uskladňovanie jadrového odpadu, využívanie a spracovávanie jadrového paliva a reguláciu jeho využitia na iné účely, ako aj produkciu ťažkej vody.</p> <p>Investície zahraničných osôb s minimálnou kapitálovou účasťou 250 000 USD schvaľuje národná hospodárska rada (National Economic Council – NEC) podľa podmienok národnej investičnej politiky (National Investment Policy – NIP) na základe testu hospodárskych potrieb a prínosov. Hlavné kritéria podľa NIP zahŕňajú tvorbu pracovných miest, rozvoj zručností, regionálny rozvoj, miestne potreby a vplyv na životné prostredie. Spoločné podniky medzi bahamskými subjektmi a zahraničnými investormi takisto podliehajú súhlasu NEP podľa NIP na základe už uvedených testov hospodárskych potrieb a prínosov.</p>
A. POĽNOHOSPODÁRSTVO, POĽOVNÍCTVO, LESNÍCTVO	
Poľnohospodárstvo a poľovníctvo (ISIC rev 3.1: 01)	Žiadne
Lesníctvo a ťažba dreva (ISIC rev 3.1: 02)	Žiadne
B. Rybolov (ISIC rev.3.1: 05)	Všetky plavidlá, ktoré sa zúčastňujú na rybolove vo výhradnej hospodárskej zóne, musia byť vo výlučnom vlastníctve bahamských fyzických alebo právnických osôb, ako je uvedené v zákone o zdrojoch (právomoci a zachovaní) rybného hospodárstva.
C. ŤAŽBA NERASTNÝCH SUROVÍN	<p>Určité ťažobné činnosti v malom rozsahu môžu byť vyhradené pre bahamských štátnych príslušníkov.</p> <p>Bahamy si vyhradzujú právo udeľovať súhlas na súkromný alebo verejný prieskum, ťažbu, spracovanie, dovoz a vývoz nerastov.</p> <p>Bahamy si vyhradzujú práva na vyhľadávanie a prieskum vo výhradnej hospodárskej zóne, na kontinentálnej náhornej plošine a morskom dne.</p>

Sektor alebo podsektor	Opis výhrad, obmedzení alebo výnimiek
Ťažba čierneho a hnedého uhlia; ťažba rašeliny (ISIC rev 3.1: 10)	Žiadne
Ťažba ropy a zemného plynu (ISIC rev 3.1: 11)	Žiadne
Ťažba kovových rúd (ISIC rev 3.1: 13)	Žiadne
Ostatné banícke a ťažobné činnosti (ISIC rev 3.1: 14)	Žiadne
D. VÝROBA	
Výroba potravinárskych výrobkov a nápojov (ISIC rev 3.1: 15)	Žiadne
Výroba dreva a výrobkov z dreva a korku, okrem nábytku; výroba prútených a pletených výrobkov (ISIC rev 3.1: 20)	Bahamy si vyhradzujú právo prijať alebo zachovať obmedzenia týkajúce sa malých investícií v tomto sektore.
Výroba rafinovaných ropných produktov (ISIC rev 3.1: 232)	Žiadne
Výroba chemikálií a chemických produktov okrem výbušnín (ISIC rev 3.1: 24 okrem výroby výbušnín)	Žiadne
Výroba strojov a zariadení (ISIC rev 3.1:29)	Bahamy si vyhradzujú právo prijať alebo zachovať opatrenia týkajúce sa investícií do výroby zbraní a munície.
Výroba nábytku; výroba i. n. (ISIC rev 3.1: 36)	Bahamy si vyhradzujú právo prijať alebo zachovať obmedzenia týkajúce sa malých investícií uvedených v tomto zozname.
E. VÝROBA, PRENOS A ROZVOD ELEKTRICKEJ ENERGIE, PLYNU, PARY A HORÚCEJ VODY NA VLASTNÝ ÚČET (okrem výroby elektriny z jadrovej energie)	
Výroba elektriny; prenos a rozvod elektrickej energie na vlastný účet (časť ISIC rev 3.1: 4010) ⁽¹⁾	Neviazané
Výroba plynu; rozvod plyných palív potrubím na vlastný účet (časť ISIC rev 3.1: 4020) ⁽²⁾	Neviazané

Sektor alebo podsektor	Opis výhrad, obmedzení alebo výnimiek
Výroba pary a teplej vody; rozvod pary a horúcej vody pre vlastnú potrebu (časť ISIC rev 3.1: 4030) ⁽³⁾	Neviazané

⁽¹⁾ Nezahŕňa prevádzku systémov na prenos a distribúciu elektrickej energie za odmenu ani na zmluvnom základe, ktoré možno nájsť v časti ENERGETICKÉ SLUŽBY.

⁽²⁾ Nezahŕňa prepravu zemného plynu a plyných palív potrubím, prenos a distribúciu plynu za odmenu ani na zmluvnom základe a predaj zemného plynu a plyných palív, ktoré možno nájsť v časti ENERGETICKÉ SLUŽBY.

⁽³⁾ Nezahŕňa prenos a rozvod pary a horúcej vody za odmenu ani na zmluvnom základe a predaj pary a horúcej vody, ktoré možno nájsť v časti ENERGETICKÉ SLUŽBY.

PRÍLOHA II

„Doplnok k Prílohe IV F – Bahamy

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
A. HORIZONTÁLNE ZÁVÄZKY	<p>Všetky režimy: Devízová kontrola</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rezidenti musia podľa zákona o devízovej kontrole (Exchange Control Regulations Act) a finančných právnych predpisov (Finance Regulations) získať súhlas centrálnej banky na vedenie účtov v cudzej mene alebo v bahamských dolároch a na nadobudnutie aktív v cudzej mene. Nerezidenti majú právo na vedenie účtov v cudzej mene. 2. Režidenčné právnické osoby môžu dostať súhlas na vedenie účtov v cudzej mene na pokrytie výdavkov, ktoré vznikli priamo v cudzej mene. Nerezidenčným právnickým osobám a cudzím štátnym príslušníkom sa môže povoliť vedenie účtov v bahamských dolároch na pokrytie bežných výdavkov v bahamských dolároch. 3. Všetky žiadosti o uvedené súhlasy v súvislosti s devízovou kontrolou musia spĺňať požiadavky bahamskej národnej investičnej politiky, pokiaľ ide o sektory a činnosti, v ktorých sú povolené zahraničné investície. 4. Na účely devízovej kontroly je „rezident“ buď občan Bahám, alebo licencovaná právnická osoba so zahraničnou alebo domácou majetkovou účasťou, ktorá je oprávnená obchodovať s inými rezidentmi. Nerezidentom je buď cudzí štátny príslušník, alebo právnická osoba, ktorá nie je oprávnená obchodovať s rezidentmi, bez ohľadu na to, či je fyzicky prítomná na Bahamách. 	<p>Všetky režimy: Dotácie, fiškálne stimuly, štipendiá, granty a ostatné formy domácej podpory môžu byť obmedzené len pre bahamských štátnych príslušníkov alebo podniky vlastnené bahamskými štátnymi príslušníkmi.</p>
	<p>Režim 3: Investície zahraničných osôb s hodnotou vyššou ako 250 000 USD schvaľuje národná hospodárska rada (National Economic Council – NEC) podľa podmienok národnej investičnej politiky (National Investment Policy – NIP) na základe testu hospodárskych potrieb a prínosov. Hlavné kritéria podľa NIP zahŕňajú tvorbu pracovných miest, rozvoj zručností, regionálny rozvoj, miestne potreby a vplyv na životné prostredie. Spoločné podniky medzi bahamskými subjektmi a zahraničnými investormi takisto podliehajú súhlasu NIP podľa NIP na základe už uvedených testov hospodárskych potrieb a prínosov.</p>	<p>Režim 3: Bahamskí štátni príslušníci a spoločnosti, ktoré sú celé vlastnené bahamskými štátnymi príslušníkmi, sú oslobodené od dane z majetku vzťahujúcej sa na majetok na Family Islands.</p>

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
	Režim 3: Cudzie osoby a právnické osoby, ktoré majú záujem nadobudnúť majetok na komerčné účely, musia požiadať o povolenie investičnú radu. Zahraničné osoby alebo právnické osoby, ktoré majú v úmysle nadobudnúť viac ako päť akrov pôdy na akýkoľvek účel, musia získať povolenie od investičnej rady.	Režim 3: Poskytovatelia služieb, ktorí si založia obchodné zastúpenie na poskytovanie iba jednorazovej služby, po poskytnutí ktorej obchodné zastúpenie zanikne, musia na začiatku zmluvy zaplatiť licenčný poplatok vo výške 1 % z hodnoty plnenia podľa zmluvy.
	Režim 4: Neviazané, okrem kľúčových pozícií (obchodné návštevy, manažéri a odborníci a kvalifikovaní stážisti), ktorí nie sú v danej lokalite k dispozícii. Podľa imigračného zákona a predpisov musia zahraniční štátni príslušníci, ktorí majú v úmysle zamestnať sa, získať pred vstupom na Bahamy pracovné povolenie. Rozhodnutie o tom, či títo zahraniční pracovníci budú oprávnení na vstup na trh práce, závisí od testu trhu práce.	

B. ZÁVÄZKY SPOJENÉ S KONKRÉTNymi SEKTORMI

1. OBCHODNÉ SLUŽBY

A. ODBORNÉ SLUŽBY

a) Právne služby		
Právna dokumentácia a osvedčovanie (CPC 86130)		
	1. Žiadne, okrem výnimky, že právne služby v oblasti domáceho práva sú podmienené štátnou príslušnosťou.	1. Žiadne
	2. Žiadne, okrem výnimky, že právne služby v oblasti domáceho práva sú podmienené štátnou príslušnosťou.	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
Konzultovanie v oblasti domáceho práva poskytovateľa služby (CPC 86119)		
	1. Žiadne, okrem výnimky, že právne služby v oblasti domáceho práva sú podmienené štátnou príslušnosťou.	1. Žiadne
	2. Žiadne, okrem výnimky, že právne služby v oblasti domáceho práva sú podmienené štátnou príslušnosťou.	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
b) Služby účtovníctva, auditu a vedenia účtovných kníh		
Služby účtovníctva a auditu (CPC 8621)		
	1. Neviazané	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Neviazané
	3. Žiadne, okrem výnimky, že na poskytovanie služieb účtovníctva a auditu bahamským právnickým osobám sa musia využívať bahamskí licencovaní účtovníci.	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
c) Zdaňovanie (CPC 863)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne, okrem výnimky, že na poskytovanie daňových služieb bahamským právnickým osobám sa musia využívať bahamskí licencovaní špecialisti.	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
d) Architektonické služby (CPC 8671)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
e) Inžinierske služby (CPC 86724, 86725)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
f) Integrované inžinierske služby (CPC 8673)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
g) Služby urbanistického plánovania a krajinej architektúry		
Služby krajinej architektúry (CPC 86742)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. 4. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
h) Lekárske služby a služby zubných lekárov (CPC 9312)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
Neurochirurgia		
	1. Neviazané	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
Epidemiologické služby (CPC 931**)		
	1. Neviazané	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
Služby počítačovej tomografie – CT (CATSCAN) (CPC 931**)		
	1. Neviazané	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
i) Veterinárne služby (CPC 932)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
j) Služby poskytované pôrodnými asistentkami, zdravotnými sestrami, fyzioterapeutmi a zdravotníkmi záchranármi (CPC 93191)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

B. POČÍTAČOVÉ A SÚVISIACE SLUŽBY

a) Poradenské služby súvisiace s inštaláciou počítačového hardvéru (CPC 841)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané pre služby súvisiace s inštaláciami súkromných počítačov. Žiadne pre podnikateľov.	3. Neviazané pre služby súvisiace s inštaláciami súkromných počítačov. Žiadne pre podnikateľov.
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch. Podlieha testu hospodárskych potrieb pre PZS.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
b) Služby v oblasti implementácie softvéru (CPC 842)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané pre služby súvisiace s inštaláciami súkromných počítačov. V prípade inštalácií počítačov u podnikateľov sú povolené spoločné podniky s bahamskými spoločnosťami. Žiadne po roku 2013.	3. Neviazané pre služby súvisiace s inštaláciami súkromných počítačov.
	4. Žiadne	4. Žiadne
c) Služby v oblasti spracovania údajov (CPC 843)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch. Podlieha testu hospodárskych potrieb pre PZS.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
d) Databázové služby (CPC 844)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch. Podlieha testu hospodárskych potrieb pre PZS.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
e) Ostatné (CPC 849) (služby v oblasti prípravy dát a iné počítačové služby i.n.)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané pre vybavenie domácej kancelárie. V prípade komerčného vybavenia podlieha testu hospodárskych potrieb založenom na type služby.	3. Neviazané pre vybavenie domácej kancelárie.
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch. Podlieha testu hospodárskych potrieb pre PZS	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
C. SLUŽBY VÝSKUMU A VÝVOJA		
a) Služby výskumu a vývoja v oblasti prírodných vied a inžinieringu (CPC 851)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch. Podlieha testu hospodárskych potrieb pre PZS a NO.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
b) Služby výskumu a vývoja v oblasti sociálnych a humanitných vied (CPC 852)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
c) Služby v oblasti interdisciplinárneho výskumu a vývoja (CPC 853)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
E. SLUŽBY PRENÁJMU/LÍZINGU BEZ PERSONÁLU		
b) Týkajúce sa lietadiel (CPC 83104)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
c) Týkajúce sa iných dopravných zariadení (CPC 83102)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
d) Týkajúce sa iných strojov a strojových zariadení (CPC 83106, 83107, 83108, 83109)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
F. INÉ OBCHODNÉ SLUŽBY		
a) Reklamné služby (CPC 871)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
b) Služby v oblasti prieskumu trhu a prieskumu verejnej mienky (CPC 864)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
c) Poradenské služby pre oblasť riadenia (CPC 865)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
d) Služby súvisiace s poradenstvom pre oblasť riadenia (CPC 866)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
e) Služby technického testovania a analýzy (CPC 8676)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
f) Služby týkajúce sa poľnohospodárstva, poľovníctva a lesníctva (CPC 881)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
g) Služby týkajúce sa rybolovu (CPC 882)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
h) Služby týkajúce sa ťažby surovín (CPC 883, 5115)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané	4. Neviazané

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
i) Služby týkajúce sa výroby (CPC 8841, 8842, 8843, 8844 a 8846)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
k) Služby sprostredkovania a vyhľadávania pracovníkov (CPC 872)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
l) Vyšetrovanie a bezpečnosť (CPC 873)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
m) Súvisiace vedecké a technické konzultačné služby (CPC 86753)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
n) Údržba a oprava zariadení (okrem morských plavidiel, lietadiel alebo iných dopravných zariadení) (CPC 633 okrem CPC 63302, 8861-8866)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané, okrem spoločných podnikov.	3. Neviazané, okrem spoločných podnikov.
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
o) Služby upratovania a čistenia budov (CPC 874)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
p) Fotografické služby (CPC 87501-87507)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
q) Baliace služby (CPC 876)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
r) Vydávanie a tlač za odmenu alebo na zmluvnom základe (CPC 88442)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
s) Kongresové služby (CPC 87909**)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
t) Ostatné (CPC 87905)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

2. KOMUNIKAČNÉ SLUŽBY

B. KURIÉRSKE SLUŽBY (CPC 7512)

	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch. Podlieha testu hospodárskych potrieb pre PZS.	4. Žiadne

C. TELEKOMUNIKAČNÉ SLUŽBY (verejné a neverejné použitie)

a) Hlasové telefonické služby (CPC 7521)	1. Žiadne	1. Žiadne
b) Služby dátového prenosu s prepájaním paketov (CPC 7523)	2. Žiadne	2. Žiadne
c) Služby dátového prenosu s prepájaním okruhov (CPC 7523**)	3. Neviazané. Žiadne po roku 2013.	3. Neviazané. Žiadne po roku 2013.
d) Telexové služby (CPC 7523**)	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
e) Telegrafické služby (CPC 7522)		
f) Faxové služby (CPC 7521, 7529)		
g) Služby týkajúce sa prenajatých okruhov (CPC 7522, 7523)		
h) Elektronická pošta (CPC 7523)		
i) Hlasová odkazová schránka (CPC 7523)		

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
<p>j) Online vyhľadávanie informácií a vyhľadávanie v databázach (CPC 7523)</p> <p>k) Elektronická výmena dát (EDI) (CPC 7523)</p> <p>l) Faxové služby, rozšírené/s pridanou hodnotou vrátane funkcií uchovať a zaslať, uchovať a vyhľadať</p> <p>m) Prekódovanie a konverzia protokolu</p> <p>n) Online informácie a/alebo spracovanie dát (vrátane spracovania transakcií) (CPC 843)</p>		
<p>o) Ostatné:</p> <p>Internet a prístup na internet (okrem hlasových služieb) (CPC 75260)</p> <p>Osobné komunikačné služby (okrem mobilných dátových služieb, služieb pagingu a služieb hromadného rádiového systému)</p> <p>Služby týkajúce sa predaja, prenájmu, údržby, pripojenia, opravy telekomunikačných zariadení a poradenstva v tejto oblasti (CPC 75410, 75450)</p> <p>Služby hromadného rádiového systému</p> <p>Služby pagingu (CPC 75291)</p> <p>Telekonferenčné služby (CPC 75292)</p> <p>Služby medzinárodného prenosu hlasovej, dátovej a video prevádzky poskytované firme pôso- biacej v oblasti spracovania informácií, ktorá sa nachádza v slobodných colných pásmach</p> <p>Služby prenosu videa (cez satelit) (CPC 75241**)</p> <p>Služby pripojenia a prepojovacie služby (CPC 7543 a 7525)</p>		

3. STAVEBNÉ A SÚVISIACE INŽINIERSKE SLUŽBY

A. VŠEOBECNÉ STAVEBNÉ PRÁCE NA BUDOVÁCH

(CPC 5126**) (Hotely a strediská s viac ako 100 izbami, reštaurácie a podobné budovy)

	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne, okrem osobitných stavieb.	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
B. VŠEOBECNÉ STAVEBNÉ PRÁCE NA INŽINERSKE STAVITELSTVO (CPC 5131, 5132, 5133, 51340, 51350, 51360, 51371, 51372, 51390)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne, okrem osobitných stavieb.	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
C. INŠTALAČNÉ A MONTÁŽNE PRÁCE (CPC 514, 516)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
D. STAVEBNÉ KOMPLETIZAČNÉ A DOKONČOVACIE PRÁCE (CPC 517)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
E. INÉ (CPC 511, 515, 518)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
4. DISTRIBUČNÉ SLUŽBY		
A. SLUŽBY OBCHODNÝCH ZÁSTUPCOV (CPC 621)		

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch. Požaduje sa licencia pre PZS a NO.

B. VEKOOBCHODNÉ SLUŽBY (CPC 622)

	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

C. MALOOBCHODNÉ SLUŽBY (CPC 631, 632, 6111, 6113)

	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Služby týkajúce sa predaja, údržby a opravy motocyklov a snežných vozidiel; predaj ich dielov a príslušenstva (CPC 612) (okrem služieb týkajúcich sa údržby a opravy motocyklov CPC 61220)

	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Maloobchodný predaj motorových palív (CPC 61300)

	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
D. FRANCHISING (CPC 8929)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
5. VZDELÁVACIE SLUŽBY		
a) Služby základného vzdelávania (CPC 921) (okrem neziskových a verejných právnických osôb a právnických osôb financovaných z verejných zdrojov)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
b) Služby v oblasti stredoškolského vzdelávania (CPC 922) (okrem neziskových a verejných právnických osôb a právnických osôb financovaných z verejných zdrojov)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
c) Služby v oblasti vyššieho vzdelávania (CPC 923) (okrem neziskových a verejných právnických osôb a právnických osôb financovaných z verejných zdrojov)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
d) Služby v oblasti vzdelávania dospelých (CPC 924) (okrem neziskových a verejných právnických osôb a právnických osôb financovaných z verejných zdrojov)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
e) Ostatné služby v oblasti vzdelávania (CPC 929)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

6. ENVIRONMENTÁLNE SLUŽBY

A. SLUŽBY TÝKAJÚCE SA ODPADOVÝCH VÔD (CPC 9401)

	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
Nakladanie s odpadmi a odpadovými vodami (CPC 9401**)		
	1. Neviazané	1. Neviazané
	2. Žiadne	2. Neviazané
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
B. SLUŽBY V OBLASTI ODSTRANOVANIA ODPADU (CPC 9402)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
Služby týkajúce sa zberu iného ako nebezpečného odpadu (CPC 9402**)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
Služby týkajúce sa nakladania s nebezpečným odpadom a jeho likvidácie (CPC 9402**)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
D. OSTATNÉ		
Služby v oblasti čistenia výfukových plynov (CPC 94040)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch. Podlieha testu hospodárskych potrieb pre PZS.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
Služby týkajúce sa znižovania hluku (CPC 94050)		
	1. Neviazané	1. Neviazané
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
Úprava a čistenie pôdy a vôd (CPC 94060**)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
Uzavreté systémy na reguláciu znečisťovania pre továrne (CPC 94090**)		
	1. Neviazané	1. Neviazané
	2. Žiadne	2. Neviazané
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
Recyklačné služby (CPC 94090**)		
	1. Neviazané	1. Neviazané
	2. Žiadne	2. Neviazané
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
7. FINANČNÉ SLUŽBY		
A. VŠETKY POISŤOVACIE SLUŽBY A SLUŽBY SÚVISIACE S POISTENÍM		
a) Služby týkajúce sa životného, úrazového a zdravotného poistenia (CPC 8121)		

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
	1. Neviazané	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
b) Služby neživotného poistenia (CPC 8129)		
	1. Neviazané, okrem poistenia rizík súvisiacich s: i) námornou dopravou a komerčným letectvom a vypúšťanie a doprava do kozmického priestoru (vrátane satelitov) s takým poistením, ktoré pokrýva jednotlivé alebo všetky nasledovné riziká: prepravovaný tovar, vozidlá prepravujúce tovar a zodpovednosť s tým spojenú, a ii) tovar v medzinárodnom tranzite.	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
c) Zaistenie a retrocesia (CPC 81299**)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
d) Pomocné služby súvisiace s poistením (maklérstvo, agentúra) (CPC 8140 okrem služieb aktúárov)		
	1. Neviazané	1. Neviazané
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
Služby aktára (CPC 81404)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
Poradenšie služby, služby aktára, hodnotenia rizika a služby spojené s likvidáciou poistných nárokov (CPC 814**)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

B. BANKOVÉ SLUŽBY A INÉ FINANČNÉ SLUŽBY (okrem poistenia)

a) Prijímanie vkladov a ostatných splatných finančných prostriedkov od verejnosti (CPC 81115-81119)		
	1. Neviazané	1. Neviazané
	2. Neviazané	2. Žiadne
	3. Žiadne.	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
b) Pôžičky všetkých druhov vrátane okrem iného spotrebných úverov, hypotekárnych úverov, faktoringu a financovania obchodných transakcií (CPC 8113)		
	1. Neviazané	1. Neviazané
	2. Neviazané	2. Žiadne
	3. Žiadne.	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
c) Finančný lízing (CPC 8112)		
	1. Neviazané	1. Neviazané
	2. Neviazané	2. Neviazané
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
d) Všetky služby týkajúce sa platieb a peňažných prevodov (iba služby týkajúce sa peňažných prevodov)(CPC 81139**)		
	1. Neviazané	1. Neviazané
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané, okrem dcérskych spoločností autorizovaných devízových dilerov.	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
e) Záruky a záväzky (CPC 81199**)		
	1. Neviazané	1. Neviazané
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané, okrem spoločných podnikov s bahamskými spoločnosťami.	3. Neviazané, okrem spoločných podnikov s bahamskými spoločnosťami.
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
f) Obchodovanie na vlastný účet alebo na účet zákazníkov, buď na burze, OTC trhu, alebo iným spôsobom (CPC 81339**, 81333, 81321**)		
	1. Neviazané	1. Neviazané
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané pre bahamské doláre. Žiadne pre zahraničné meny.	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
h) Činnosti peňažného makléřstva (CPC 81339**)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
i) Správa aktív, predovšetkým správa hotovosti alebo portfólia, všetky formy správy kolektívneho investovania (CPC 81323)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané pre aktíva v bahamských dolároch. Žiadne pre zahraničné meny.	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
k) Poradenské a iné pomocné finančné služby pre všetky činnosti uvedené v článku 103 ods. 2 písm. a) bode B, vrátane úverových referencií a analýz, investičného a portfóliového prieskumu a poradenstva, poradenstva pri akvizíciách a v otázkach reštrukturalizácie spoločností		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané, okrem spoločných podnikov s bahamskými spoločnosťami.	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
l) Poskytovanie a prenos finančných informácií, spracovanie finančných údajov a dodávanie súvisiaceho softvéru poskytovateľmi iných finančných služieb (CPC 8131)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
C. INÉ		
Registrácia offshore spoločností a fondov (okrem poisťovní a bánk) s cieľom vykonávať offshore obchodnú činnosť		
	1. Neviazané	1. Neviazané
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané, okrem spoločných podnikov s bahamskými spoločnosťami.	3. Neviazané, okrem spoločných podnikov s bahamskými spoločnosťami.
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
8. SLUŽBY SÚVISIACE SO ZDRAVOTNÍCTVOM A SOCIÁLNE SLUŽBY (iné ako sú uvedené pod hlavičkou 1. A h-j)		
A. NEMOCNIČNÉ SLUŽBY (CPC 93110)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané, okrem spoločných podnikov s bahamskými spoločnosťami.	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
B. OSTATNÉ ZDRAVOTNÍCKE SLUŽBY (CCP 9319 iné ako 93191 a 93193)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
Rezidenčné zdravotnícke zariadenia, iné ako nemocničné služby (CPC 93193)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané, okrem spoločných podnikov s bahamskými spoločnosťami.	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
C. SOCIÁLNE SLUŽBY (CPC 93311)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
9. CESTOVNÝ RUCH A SLUŽBY SPOJENÉ S CESTOVANÍM		
A. HOTELY A REŠTAURÁCIE (vrátane cateringu)		
Hotely (CPC 641)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne, pokiaľ ide o hotely s viac ako 100 izbami. Neviazané, pokiaľ ide o hotely s menej ako 100 izbami.	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
Ubytovacie služby v zariadených prenájmoch (CPC 6419)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
Reštauračné služby s obsluhou alebo v samoobslužných zariadeniach; služby cateringu (CPC 64210, 64220, 64230)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané, okrem reštaurácií zameraných na špeciality, gurmánskych a etnických reštaurácií a hotelových reštaurácií, reštaurácií v turistických komplexoch alebo turistických atrakciách.	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
Služby týkajúce sa podávania nápojov spojené so zábavou (CPC 64310 a 64320)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané, okrem spoločných podnikov s bahamskými spoločnosťami.	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

B. SLUŽBY CESTOVNÝCH KANCELÁRIÍ A TOUR OPERÁTOROV (CPC 7471)

	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

C. SLUŽBY TURISTICKÝCH SPRIEVODCOV (CPC 7472)

	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

D. INÉ

Výstavba hotelov		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
Správa hotelov		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
Služby malých prístavov		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané, okrem spoločných podnikov s bahamskými spoločnosťami.	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
Kúpeľné služby		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané, okrem spoločných podnikov s bahamskými spoločnosťami.	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

10. REKREAČNÉ, KULTÚRNE A ŠPORTOVÉ SLUŽBY (okrem audiovizuálnych služieb)

A. SLUŽBY V OBLASTI ZÁBAVY (vrátane služieb v oblasti divadla, hudobných skupín a cirkusov) (CPC 9619)

	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
B. SLUŽBY INFORMAČNÝCH AGENTÚR (CPC 9621)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
C. KNIŽNICE, ARCHÍVY, MÚZEÁ A OSTATNÉ KULTÚRNE SLUŽBY (CPC 963)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané, okrem spoločných podnikov s bahamskými spoločnosťami.	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
D. ŠPORTOVÉ A OSTATNÉ REKREAČNÉ SLUŽBY (CPC 96411-3) (okrem hazardných hier)		
	1. Neviazané	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané, okrem spoločných podnikov s bahamskými spoločnosťami.	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
E. INÉ		
Prenájom a lízing jacht (CPC 96499**)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
11. SLUŽBY V OBLASTI DOPRAVY		
A. SLUŽBY NÁMORNEJ DOPRAVY		
a) Preprava cestujúcich (bez kabotážnej dopravy) (CPC 7211)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
b) Nákladná doprava (bez kabotážnej dopravy) (CPC 7212)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
c) Prenájom plavidiel s posádkou (bez kabotážnej dopravy) (CPC 7213)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané, okrem spoločných podnikov s bahamskými spoločnosťami.	3. Neviazané, okrem spoločných podnikov s bahamskými spoločnosťami.
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
d) Údržba a oprava plavidiel (CPC 8868**)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané do 100 ton. Žiadne nad 100 ton.	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
e) Tlačné a vlečné služby (CPC 7214)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané, okrem spoločných podnikov s bahamskými spoločnosťami.	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
f) Podporné služby pre námornú dopravu		
Záchranárske služby plavidiel a služby týkajúce sa ich opätovného spustenia (CPC 74540)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
Registrácia lodí na účely kontroly, regulácie a riadneho rozvoja obchodnej lodnej dopravy		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

B. VNÚTROZEMSKÁ VODNÁ DOPRAVA

b) Nákladná doprava (CPC 7222)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
d) Údržba a oprava plavidiel (CPC 8868)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
C. SLUŽBY LETECKEJ DOPRAVY		
b) Nákladná doprava (CPC 732)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
c) Prenájom lietadiel s posádkou (CPC 734)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
d) Údržba a oprava lietadiel (CPC 8868**)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
e) Podporné služby pre leteckú dopravu (CPC 746**)		
Služby počítačového rezervačného systému (PRS)		

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
Správa letiska		
	1. Neviazané	1. Neviazané
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

E. SLUŽBY ŽELEZNIČNEJ DOPRAVY

a) Preprava cestujúcich (CPC 7111)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
b) Nákladná doprava (CPC 7112)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
c) Tlačné a vlečné služby (CPC 7113)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
d) Údržba a oprava zariadení železničnej dopravy (CPC 8868)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
e) Podporné služby pre služby železničnej dopravy (CPC 743)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

F. SLUŽBY CESTNEJ DOPRAVY

a) Preprava cestujúcich (CPC 7121, 7122)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
b) Nákladná doprava (CPC 7123)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch. Podlieha testu hospodárskych potrieb pre PZS a NO.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
c) Prenájom komerčných cestných vozidiel s operátorom (CPC 7124)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
e) Podporné služby pre služby cestnej dopravy (CPC 7442)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Neviazané
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

H. POMOCNÉ SLUŽBY PRE VŠETKY DRUHY DOPRAVY

b) Úschovné a skladovacie služby (CPC 742)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Neviazané	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.
d) Ostatné podporné a pomocné dopravné služby (CPC 74900)		
Prevádzka v slobodnom colnom pásme		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.

Sektor alebo podsektor	Obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh	Obmedzenia týkajúce sa národného zaobchádzania
Služby týkajúce sa prekládky (CPC 749)		
	1. Žiadne	1. Žiadne
	2. Žiadne	2. Žiadne
	3. Žiadne	3. Žiadne
	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.	4. Neviazané, okrem výnimiek uvedených v horizontálnych záväzkoch.“

Predplatné na rok 2010 (bez DPH, vrátane poštovného)

Úradný vestník EÚ, séria L + C, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	1 100 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L + C, tlačené vydanie + ročný CD-ROM	22 úradných jazykov EÚ	1 200 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	770 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L + C, mesačný (súhrnný) CD-ROM	22 úradných jazykov EÚ	400 EUR ročne
Dodatok k úradnému vestníku (séria S), Verejné obstarávanie a výberové konania, CD-ROM, dve vydania za týždeň	viacjazyčné: 23 úradných jazykov EÚ	300 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria C – konkurzy	jazyk(-y), v ktorom(-ých) sa konajú konkurzy	50 EUR ročne

Úradný vestník Európskej únie, ktorý vychádza vo všetkých úradných jazykoch Európskej únie, si možno predplatiť v ktoromkoľvek z 22 jazykových znení. Zahŕňa sériu L (Právne predpisy) a C (Informácie a oznámenia).

Každé jazykové znenie má samostatné predplatné.

V súlade s nariadením Rady (ES) č. 920/2005 uverejneným v úradnom vestníku L 156 z 18. júna 2005 a ustanovujúcim, že inštitúcie Európskej únie nie sú viazané povinnosťou vyhotovovať všetky právne akty v írskom jazyku a uverejňovať ich v tomto jazyku, sa úradné vestníky uverejnené v írskom jazyku predávajú osobitne.

Predplatné na dodatok k úradnému vestníku (séria S – Verejné obstarávanie a výberové konania) zahŕňa všetkých 23 úradných jazykových znení na jednom viacjazyčnom CD-ROM-e.

Predplatitelia *Úradného vestníka Európskej únie* môžu získať rôzne prílohy k úradnému vestníku, ktoré sa budú zasielať na základe jednoduchej žiadosti. O vydaní týchto príloh budú informovaní prostredníctvom oznámení pre čitateľov, ktoré sa vkladajú do *Úradného vestníka Európskej únie*.

Počas roka 2010 sa nosiče CD-ROM nahradia nosičmi DVD.

Predaj a predplatné

Rozličné platené publikácie, rovnako ako aj *Úradný vestník Európskej únie*, si možno predplatiť a získať u obchodných distribútorov. Zoznam obchodných distribútorov možno nájsť na tejto internetovej adrese:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sk.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) poskytuje priamy a bezplatný prístup k právu Európskej únie. Na stránke si možno prehliadať *Úradný vestník Európskej únie*, ako aj zmluvy, právne predpisy, judikatúru a návrhy právnych aktov.

Viac sa dozviete na stránke: <http://europa.eu>

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK